

ΕΥΡΩΒΑΡΟΜΕΤΡΟ 63.4

ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΑΝΟΙΞΗ 2005

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΕΛΛΑΔΑ

Η έρευνα αυτή έγινε κατόπιν αιτήματος και υπό τον συντονισμό της Γενικής Διεύθυνσης Τύπου και Επικοινωνίας.

Η ανάλυση αυτή έγινε για την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα.

Το κείμενο αυτό δεν εκφράζει αναγκαστικά τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι ερμηνείες ή τοποθετήσεις της παρούσας ανάλυσης εκφράζουν αποκλειστικά και μόνο την άποψη του συντάκτη.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ.....	3
2.	ΠΡΟΟΙΜΙΟ	12
3.	ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ.....	13
3.1	Προκαταρκτική προσέγγιση της ελληνικής κοινής γνώμης	13
3.2	Προσωπική κατάσταση και προσδοκίες.....	15
3.3	Σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα	21
4.	ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	28
4.1	Η Ελληνική θέση για τη συμμετοχή στην Ε.Ε.	28
4.2	Προσεγγίζοντας την Ελληνική αίσθηση για την Ε.Ε.....	31
4.3	Διεθνής ρόλος των Η.Π.Α και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	37
4.4	Ο ρόλος της Ε.Ε.: Φόβοι, προτεραιότητες και κόστος	39
4.5	Πληροφορίες για την Ε.Ε.	44
5.	ΕΘΝΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ Ε.Ε.	50
5.1	Βαθμός εμπιστοσύνης στους θεσμούς	50
5.2	Η γνώση των Ελλήνων για τα όργανα της Ε.Ε.	52
5.3	Θεσμικά όργανα της Ε.Ε.: Βαρύτητα ρόλου & αίσθηση εμπιστοσύνης	53
6.	ΚΥΡΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	54
6.1	Η ελληνική αντίληψη για τη λειτουργία της δημοκρατίας	54
6.2	Η διεύρυνση της Ε.Ε.....	55
6.3	Το Σύνταγμα της Ε.Ε.....	59
6.4	Υποστήριξη κοινών πολιτικών της Ε.Ε.	62
6.5	Περαιτέρω τοποθετήσεις για τις κοινές πολιτικές της Ε.Ε.	63
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	65
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ	119

1. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ

Σε μία σύντομη απολογιστική θεώρηση των απαντήσεων και τοποθετήσεων των Ελλήνων στα ερωτήματα που θέτει η έρευνα, καταγράφουμε τα ακόλουθα¹:

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Σχεδόν 8 στους 10 Έλληνες (78% - EU25: 53%) αισθάνονται πολύ συνδεδεμένοι με τη χώρα τους. Το ποσοστό είναι το πέμπτο υψηλότερο στο σύνολο του δείγματος (όλες οι χώρες της έρευνας) μετά από αυτό που συγκεντρώνει το βόρειο τμήμα της Κύπρου (86%), η Τουρκία (85%), η Δανία (80%) και η Βουλγαρία (79%).

Τουλάχιστον ένας στους δύο έλληνες πολίτες (54%) δηλώνει «αρκετά ικανοποιημένος» από την καθημερινή του ζωή (EU25: 60%). «Πολύ ικανοποιημένος» φαίνεται να αισθάνεται μόνο 1 στους 10 Έλληνες (11%) από τη ζωή που ζει, ποσοστό χαμηλότερο του μέσου ευρωπαϊκού όρου (EU25: 21%). Ιδιαίτερα υψηλό εμφανίζεται το ποσοστό των Ελλήνων (26%) οι οποίοι δηλώνουν όχι και τόσο ικανοποιημένοι από την καθημερινή τους ζωή (EU25: 15%). Ποσοστό 9% των ερωτηθέντων Ελλήνων εμφανίζεται να μην είναι καθόλου ικανοποιημένο από την καθημερινή του ζωή (EU25: 4%).

Αβεβαιότητα και απαισιοδοξία διαφαίνεται στις τοποθετήσεις των ελλήνων πολιτών όσον αφορά στην οικονομική κατάσταση της χώρας τους και στην εργασιακή απασχόληση στην Ελλάδα.

- Ποσοστό 59% προβλέπει χειρότερες οικονομικές εξελίξεις για τη χώρα τη χρονιά που έρχεται. Σημειώνεται δε, ότι οι έλληνες πολίτες εμφανίζονται από τους πλέον απαισιόδοξους του ευρωπαϊκού δείγματος (EU25: 37%).
- Επιδείνωση της εργασιακής απασχόλησης στην Ελλάδα εκτιμά το 63%. Σημειώνεται ότι το ελληνικό αρνητικό ποσοστό είναι το υψηλότερο συγκρινόμενο με αυτά των χωρών που έλαβαν μέρος στην έρευνα (EU25: 42%).
- Σχετικά με τις προσδοκίες τους σε θέματα που αφορούν στην οικονομική κατάσταση των οικογενειών τους για τους επόμενους 12 μήνες, ποσοστό 54% εκτιμά οικονομική στασιμότητα των νοικοκυριών τους για τη νέα χρονιά. Στάσιμη εκτιμά ότι θα παραμείνει, επίσης, η επαγγελματική κατάσταση του Έλληνα πολίτη, σε προσωπικό επίπεδο, ποσοστό 61% των ερωτηθέντων.

Μόνο το 35% των ελλήνων πολιτών (EU25: 42%) προβλέπει βελτίωση της προσωπικής του κατάστασης εντός της επόμενης πενταετίας. Ένας στους τέσσερις έλληνες πολίτες (25%) εκφράζει ανησυχία ότι η προσωπική του κατάσταση θα χειροτερέψει κατά τα επόμενα πέντε χρόνια. Σημειώνεται ότι οι έλληνες πολίτες εμφανίζονται ως οι πλέον απαισιόδοξοι του συνολικού ευρωπαϊκού δείγματος με το υψηλότερο αρνητικό ποσοστό (EU25: 14%). Τέλος, σύμφωνα με τις τοποθετήσεις τους, το 31% (EB62.0: 28%) των ελλήνων πολιτών εκτιμά ότι η προσωπική του κατάσταση θα παραμείνει περίπου η ίδια κατά τα επόμενα πέντε χρόνια.

Η συντριπτική πλειοψηφία των ελλήνων πολιτών εμφανίζεται ιδιαίτερα δυσανεσστημένη από την ελληνική οικονομία (EL: 86% - EU25: 62%), την απασχόληση (EL: 93% - EU25: 78%), καθώς και την παρούσα κατάσταση της κοινωνικής πρόνοιας (EL: 75% - EU25: 49%) στην Ελλάδα. Αντίθετα, η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (56%) εμφανίζεται ικανοποιημένη από την ευρωπαϊκή οικονομία (EU25: 50%). Ποσοστό 40% των ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 30%)

---

¹ Όλα τα ποσοστά έχουν στρογγυλοποιηθεί. Από 0.1 έως 0.4 προς την κατώτερη μονάδα και από 0.5 έως 0.9 προς την ανώτερη μονάδα του δεκαδικού συστήματος.

προβλέπει επιδείνωση της ελληνικής οικονομίας κατά την επόμενη πενταετία. Αντιθέτως, οι έλληνες ερωτηθέντες προσδοκούν βελτίωση της ευρωπαϊκής οικονομίας τα επόμενα πέντε χρόνια (EL: 50% - EU25: 56%).

Απόλυτα δυσανεσθημένοι εμφανίζονται οι έλληνες πολίτες, καθώς δηλώνουν ότι η κατάσταση που επικρατεί στην Ελλάδα είναι χειρότερη συγκρινόμενη με αυτή των υπόλοιπων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, οι έλληνες πολίτες, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, εμφανίζονται από τους πιο δυσανεσθημένους του συνολικού δείγματος καθώς δηλώνουν ότι τόσο η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας (EL: 84% - EU25: 46%) και της απασχόλησης (EL: 85% - EU25: 57%) όσο και της κοινωνικής πρόνοιας (EL: 75% - EU25: 38%) στην Ελλάδα είναι σε χειρότερη μοίρα συγκρινόμενες με το μέσο όρο των υπόλοιπων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ευχαριστημένοι εμφανίζονται 2 στους 3 έλληνες ερωτηθέντες για την ποιότητα της ζωής τους (EL: 66% - EU25: 77%). Επιπλέον, οι έλληνες πολίτες (EL: 47% - EU25: 52%) προσδοκούν βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους κατά την επόμενη πενταετία.

ΦΟΒΟΙ ΚΑΙ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Οι Έλληνες θεωρούν ότι η ανεργία συνιστά πρόβλημα μείζονος σημασίας, καθώς το 64% την τοποθετούν αξιολογικά στην κορυφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η χώρα (EU25: 50%). Προβληματισμός εκφράζεται από σημαντική μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης για την οικονομική κατάσταση της χώρας (EL: 42% - EU25: 27%), καθώς και για την άνοδο των τιμών / πληθωρισμό (EL: 33% - EU25: 16%). Ανησυχία για την εγκληματικότητα εκφράζει το 17% των ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 23%), ενώ 1 στους 10 προβληματίζεται για τις συντάξεις (EL: 10% - EU25: 11%).

Οι έλληνες πολίτες σε ποσοστό 64% θεωρούν ως πλέον υψηλή προτεραιότητα την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (EU25: 44%). Εξίσου σημαντική προτεραιότητα για την πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης συνιστά και η καταπολέμηση της ανεργίας, συγκεντρώνοντας ποσοστό 61%, αν και μειωμένο κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες από αυτό της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου (EB62.0: 71%). Σημειώνεται ότι ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (EU25: 47%).

Ο κυριότερος φόβος των ελλήνων πολιτών αφορά στη μεταφορά εργασίας προς άλλα κράτη-μέλη όπου η παραγωγή είναι φθηνότερη (87%). Την ίδια ανησυχία φαίνεται να συμμερίζονται και οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι πολίτες (73%). Επίσης, ο φόβος ότι η οικοδόμηση της Ευρώπης θα προκαλέσει περισσότερες δυσκολίες στους αγρότες φαίνεται να είναι κοινός για 7 στους 10 Έλληνες (72%, EU25: 62%).

Αρνητική εικόνα δημιουργεί η έννοια της παγκοσμιοποίησης στο 66% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 46%). Οι Έλληνες (EL: 49% - EU25: 38%) ταυτίζουν την παγκοσμιοποίηση με τη μετακίνηση κάποιων επιχειρήσεων σε χώρες με φθηνό εργατικό δυναμικό.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ Ε.Ε. ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Θετική συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζεται στην προστασία του περιβάλλοντος, στην άμυνα και εξωτερική πολιτική, στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας (51%), καθώς και στα μέσα μαζικής μεταφοράς (44%). Αντίθετα, αρνητικά εκλαμβάνεται ο

ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την άνοδο των τιμών / πληθωρισμό, τη μετανάστευση, τη φορολογία, τις συντάξεις και την ανεργία.

6 στους 10 Έλληνες (59%) πιστεύουν ότι ο ρόλος της Ε.Ε. στην καθημερινή τους ζωή θα είναι πιο σημαντικός την επόμενη πενταετία, ενώ σχεδόν 7 στους 10 (67%) επιθυμούν ο ρόλος της Ε.Ε. να καταστεί πιο σημαντικός. Σημειώνεται ότι και στις δύο περιπτώσεις οι έλληνες ερωτηθέντες συγκεντρώνουν από τα υψηλότερα ποσοστά της έρευνας, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να είναι αισθητά χαμηλότερος (47% και 51% αντίστοιχα).

Έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες συμφωνούν ότι το επίπεδο ποιότητας ζωής στην Ευρώπη είναι υψηλότερο από αυτό των Ηνωμένων Πολιτειών (ΕΛ: 50% - ΕΥ25: 46%), της Ιαπωνίας (ΕΛ: 43% - ΕΥ25: 44%), της Κίνας (ΕΛ: 66% - ΕΥ25: 70%) και της Ινδίας (ΕΛ: 76% - ΕΥ25: 76%).

Οι έλληνες πολίτες εκτιμούν ότι η ευρωπαϊκή οικονομία λειτουργεί χειρότερα από την οικονομία τόσο των Ηνωμένων Πολιτειών (ΕΛ: 37% - ΕΥ25: 39%) όσο και της Ιαπωνίας (ΕΛ: 43% - ΕΥ25: 45%). Το 26%, όσον αφορά την οικονομία των Ηνωμένων Πολιτειών, και το 13%, όσον αφορά την οικονομία της Ιαπωνίας, εκτιμά ότι λειτουργεί το ίδιο καλά, ενώ το 24% κρίνει ως καλύτερη τη λειτουργία της ευρωπαϊκής οικονομίας. Συγκρινόμενη η ευρωπαϊκή οικονομία με αυτή τόσο της Κίνας (ΕΛ: 49% - ΕΥ25: 38%) όσο και της Ινδίας (ΕΛ: 68% - ΕΥ25: 59%), και στις δύο περιπτώσεις, οι έλληνες ερωτηθέντες πιστεύουν ότι λειτουργεί καλύτερα.

Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης θεωρεί ότι, για να βελτιωθεί η απόδοση της ευρωπαϊκής οικονομίας, απαιτείται να **δοθεί προτεραιότητα στη διευκόλυνση της δημιουργίας επιχειρήσεων (ΕΛ: 66% - ΕΥ25: 46%), καθώς και στη βελτίωση της παιδείας και της επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΛ: 66% - ΕΥ25: 60%).**

Οι έλληνες πολίτες (71%, πρώτο υψηλότερο ποσοστό με αυτό της τουρκικής κοινής γνώμης), περισσότερο από κάθε Ευρωπαίο πολίτη, εκδηλώνουν εμπιστοσύνη στην προοπτική της ευρωπαϊκής οικονομίας υποστηρίζοντας ότι έχει τη δυνατότητα, μέσα στην επόμενη πενταετία, να γίνει η κορυφαία οικονομική δύναμη. Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος τοποθετείται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (ΕΥ25: 35%).

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ

Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (56%, ποσοστό ελαφρώς μειωμένο σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου ΕΒ62.0: 61%) **θεωρεί ότι η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνιστά θετική πράξη (ΕΥ25: 54%).** Αξιοσημείωτο είναι ότι οι Έλληνες (69%) εμφανίζονται να είναι από τους πλέον ικανοποιημένους Ευρωπαίους πολίτες, αναφορικά με τη συμμετοχή της χώρας τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΥ25: 55%).

Το γεγονός ότι η χώρα του είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης κάνει τον Έλληνα να αισθάνεται περισσότερο ασφαλής, άποψη η οποία εκφράζεται από ποσοστό 70% της ελληνικής κοινής γνώμης, το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των 25 κρατών-μελών της Ε.Ε., μετά από αυτό της Κύπρου (78%). Επίσης, οι Έλληνες αισθάνονται ότι υπάρχει μεγαλύτερη πολιτική (60%) και οικονομική σταθερότητα (52%), επειδή η χώρα τους είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1 στους 2 έλληνες πολίτες (50%) προβλέπει ότι, στο μέλλον, η Ελλάδα θα ασκεί ακόμη μεγαλύτερη επιρροή στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΒ62.0: 58%). Ο ευρωπαίος πολίτης ισχυρίζεται το ίδιο (για τη χώρα του) σε ποσοστό 43%. Σημειώνεται ότι τόσο οι πολίτες της Κύπρου, όσο και του βόρειου τμήματος της Κύπρου και της Τουρκίας, εμφανίζονται πιο σίγουροι και πιο αισιόδοξοι από τους έλληνες πολίτες ότι η χώρα τους θα έχει στο μέλλον

μεγαλύτερη επιρροή στην Ευρωπαϊκή Ένωση με αντίστοιχα ποσοστά CY: 60% - NC: 59% - TR: 59%.

1 στους 2 έλληνες ερωτηθέντες (50%) δεν πιστεύει ότι τα συμφέροντα της Ελλάδας λαμβάνονται αρκετά υπόψη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ το αντίθετο ισχυρίζεται το 41% της ελληνικής κοινής γνώμης. Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε 47% και 37% αντίστοιχα.

Σχεδόν 6 στους 10 έλληνες ερωτηθέντες (58%) δεν πιστεύουν ότι η προσωπική τους άποψη μετράει στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 53%). Το αντίθετο, αναφορικά με την επιρροή της προσωπικής του άποψης, πιστεύει το 34% της ελληνικής, όπως και το 38% της ευρωπαϊκής, κοινής γνώμης. Αξιοσημείωτο είναι ότι τόσο οι πολίτες της Κύπρου, του βόρειου τμήματος της Κύπρου και της Τουρκίας εκτιμούν ότι η άποψή τους μετράει περισσότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση με αντίστοιχα ποσοστά CY: 58% - NC: 47% - TR: 46%.

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Θετική εικόνα έχει η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς 1 στους 10 έλληνες πολίτες (10%) εκφράζεται κατηγορηματικά υπέρ μίας θετικής εικόνας για την Ε.Ε. (EU25: 8%) και το 44% θεωρεί ότι η Ε.Ε. προβάλλει μία **αρκετά θετική** εικόνα (EU25: 38%).

Για ποσοστό **55% της ελληνικής κοινής γνώμης, η Ευρωπαϊκή Ένωση σημαίνει την ελευθερία να ταξιδεύεις, να σπουδάξεις και να δουλεύεις οπουδήποτε στα κράτη-μέλη της** (EU25: 52%), από το 48% ερμηνεύεται ως διασφάλιση της ειρήνης (EU25: 37%) και για το 37% των Ελλήνων πολιτών, η Ευρωπαϊκή Ένωση σημαίνει το Ευρώ. Σημειώνεται ότι 30% των ελλήνων πολιτών (EU25: 19%) αποδίδει στην Ε.Ε. την έννοια της ανεργίας.

Σε μία ψυχολογική διερεύνηση της ελληνικής κοινής γνώμης, η έρευνα προσπαθεί να διαγνώσει το συναίσθημα που γεννάται στον Έλληνα κατά την πρόσληψη της εικόνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παρατηρείται ότι **την αίσθηση της ελπίδας διατυπώνει 1 στους 2 έλληνες πολίτες (EL: 50% - EU25: 44%)**.

Το 57% των ελλήνων ερωτηθέντων πιστεύει ότι ο ρόλος της Ε.Ε. στην καθημερινή του ζωή θα είναι πιο σημαντικός την επόμενη πενταετία, ενώ περισσότεροι είναι αυτοί (65%) που επιθυμούν ο ρόλος της Ε.Ε. να καταστεί πιο σημαντικός. Σημειώνεται ότι και στις δύο περιπτώσεις οι έλληνες ερωτηθέντες συγκεντρώνουν από τα υψηλότερα ποσοστά του συνολικού δείγματος, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να είναι αισθητά χαμηλότερος (44% και 49% αντίστοιχα).

Έντονα αρνητική στάση της πλειονότητας της ελληνικής κοινής γνώμης απέναντι στο διεθνή ρόλο των Η.Π.Α. καταγράφεται στα αποτελέσματα της έρευνας, ενώ θετική στάση φαίνεται να τηρεί η πλειονότητα της ελληνικής κοινής γνώμης για το διεθνή ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα ειρήνης, καταπολέμησης της τρομοκρατίας, παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης, καταπολέμησης της φτώχειας και προστασίας του περιβάλλοντος. Σημειώνεται ότι τα «αρνητικά» ποσοστά του ελληνικού δείγματος για το ρόλο των Η.Π.Α. είναι, στις περισσότερες περιπτώσεις, τα υψηλότερα του ευρωπαϊκού δείγματος. Οι Έλληνες θεωρούν ότι ο ρόλος των Η.Π.Α. στην παγκόσμια ειρήνη (85%), στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας (73%), στην παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη (67%), στην καταπολέμηση της φτώχειας διεθνώς (76%) και στην προστασία του περιβάλλοντος (73%) είναι αρνητικός. Ενώ κρίνουν ως θετικό το ρόλο που διαδραματίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά τη συμβολή της στην ειρήνη στον κόσμο (61%), στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας (58%), στην παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη

(46%) και στην προστασία του περιβάλλοντος (60%). Όσον αφορά στην καταπολέμηση της φτώχειας στον κόσμο, θετικό ρόλο της Ε.Ε. διακρίνει το 38% (δεύτερο χαμηλότερο ποσοστό μετά από αυτό της Σουηδίας 37%) της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 49%).

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ

Η πλειοψηφία των Ελλήνων (83%) χρησιμοποιεί την τηλεόραση, προκειμένου να συγκεντρώσει πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της. Σημαντικό ποσοστό της ελληνικής κοινής γνώμης (27%) καταφεύγει στις συζητήσεις με πρόσωπα του οικείου περιβάλλοντος (συγγενείς, φίλους, συνάδελφους), προκειμένου να συγκεντρώσει πληροφόρηση για την Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 23%). Οι καθημερινές εφημερίδες, με τρίτο υψηλότερο ποσοστό προτίμησης (25%), αποτελούν επίσης σημαντική πηγή πληροφόρησης των Ελλήνων. 1 στους 5 έλληνες ερωτηθέντες (20%) αξιοποιεί το ραδιόφωνο ως μέσο πληροφόρησης για θέματα που αφορούν στην Ε.Ε. (EU25: 32%).

Έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες επιλέγουν την τηλεόραση ως το κυριότερο μέσο ειδησεογραφικής τους ενημέρωσης, καθώς δηλώνουν σε ποσοστά 64% και 67% αντίστοιχα ότι παρακολουθούν τις ειδήσεις στην τηλεόραση σε καθημερινή βάση. Αξιοσημείωτο είναι ότι οι Έλληνες συγκεντρώνουν τα υψηλότερα αρνητικά ποσοστά του συνολικού δείγματος, δηλώνοντας τόσο ότι δεν διαβάζουν ποτέ τις ειδήσεις στις καθημερινές εφημερίδες (ΕΛ: 35% - EU25: 15%), όσο ότι δεν τις ακούν ποτέ από το ραδιόφωνο, όπως και οι τούρκοι πολίτες (ΕΛ: 42% - EU25: 17%).

Η τηλεόραση, αν και συνιστά το κυριότερο μέσο πληροφόρησης του έλληνα πολίτη από το οποίο συγκεντρώνει πληροφορίες για την Ε.Ε., αναφέρεται «λιγότερο από όσο πρέπει» στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως υποστηρίζει το 54% των ελλήνων ερωτηθέντων, ποσοστό που εμφανίζεται το δεύτερο υψηλότερο του συνολικού δείγματος της έρευνας (Ολλανδία 58%). Διαφοροποιημένη εμφανίζεται η άποψη της συνολικής ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, η οποία φαίνεται να εκτιμά ότι η τηλεόραση αναφέρεται τόσο «όσο πρέπει» στην Ε.Ε.

Σχετικά με το ραδιόφωνο, οι έλληνες ερωτηθέντες εκτιμούν σε ποσοστό 39% ότι δεν αναφέρεται όσο πρέπει στην Ε.Ε.

Όσον αφορά στον τύπο, 35% των ελλήνων πολιτών δεν θεωρεί επαρκή την αναφορά του στην Ε.Ε., ενώ 33% του ελληνικού δείγματος, όπως και η πλειοψηφία του ευρωπαϊκού (50%), εμφανίζεται ικανοποιημένο με τη σχετική αναφορά, καθώς υποστηρίζουν ότι γίνεται «τόση όσο πρέπει».

Η πλειοψηφία τόσο της ελληνικής όσο και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης αξιολογεί ως αντικειμενική την πληροφόρηση που λαμβάνει από τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης όσον αφορά στην παρουσίαση θεμάτων σχετικά με την Ε.Ε. (τηλεόραση 44%, ραδιόφωνο 37% και Τύπος 43%).

Όπως προκύπτει από τις σωστές απαντήσεις που έδωσαν οι ερωτηθέντες σε σχετικό κουίζ, **το επίπεδο γνώσεων των ελλήνων πολιτών αξιολογείται ως ικανοποιητικό σε ειδικά θέματα που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση, ειδικά συγκρινόμενο με αυτό των υπόλοιπων ερωτηθέντων του συνολικού δείγματος της έρευνας.** Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το 62% των ελλήνων ερωτηθέντων -από τα υψηλότερα ποσοστά του συνολικού δείγματος- φαίνεται να γνωρίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται από 25 κράτη-μέλη, ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε χαμηλότερα επίπεδα (49%). Επίσης, το υψηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος της παρούσας έρευνας συγκεντρώνουν οι έλληνες ερωτηθέντες, που γνωρίζουν ότι τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται απευθείας από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΛ: 81% - EU25: 50%). Σημειώνεται ότι το **47% των**

ελλήνων ερωτηθέντων αγνοεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει το δικό της ύμνο (EU25: 27%), καθώς απαντά «δε γνωρίζω» στο σχετικό ερώτημα.

ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΣΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ Ε.Ε.

Σχεδόν 6 στους 10 Έλληνες πολίτες (57%) εκφράζουν εμπιστοσύνη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και δυσπιστία στην ελληνική κυβέρνηση, ενώ 1 στους 2 Έλληνες πολίτες δεν εμπιστεύεται την ελληνική Βουλή. Ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην παρούσα έρευνα –όπως και στις προηγούμενες του Ευρωβαρομέτρου (EB60.1, EB61.0 και EB62.0)– συγκεντρώνει υψηλό ποσοστό προτίμησης, επιβεβαιώνοντας πλέον την επίδειξη εμπιστοσύνης από σημαντική μερίδα των ελλήνων ερωτηθέντων προς το θεσμό.

- **Οι Έλληνες πολίτες, σε ποσοστό 57% (EB62.0: 63%), το οποίο είναι από τα υψηλότερα του συνολικού δείγματος της έρευνας, τίνουν να εμπιστεύονται το θεσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU25: 44%), ενώ δυσπιστία απέναντι στο θεσμό εκφράζει ποσοστό 38% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 43%).**
- **1 στους 2 Έλληνες δεν εμπιστεύεται την ελληνική Βουλή (51%).** Σημαντική μείωση του ελληνικού ποσοστού που εξέφρασε εμπιστοσύνη στη Βουλή της χώρας του, από 61% στην προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB62.0) σε 47% στην παρούσα. Στα ίδια πλαίσια, παρατηρείται σημαντική αύξηση του ποσοστού των ελλήνων ερωτηθέντων που εκφράζει δυσπιστία, από 36% στην προηγούμενη έρευνα σε 51% στην παρούσα. Εμπιστοσύνη στο θεσμό (εθνική Βουλή) εκφράζει το 35% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, δυσπιστία το 57%, ενώ 9% των ευρωπαίων πολιτών αποφεύγει ή δεν επιθυμεί να τοποθετηθεί.
- **Σχεδόν 6 στους 10 Έλληνες δεν εμπιστεύονται την ελληνική κυβέρνηση(57%).** Σημειώνεται αύξηση του ελληνικού ποσοστού δυσπιστίας απέναντι στην εθνική του κυβέρνηση από 45% στην προηγούμενη έρευνα (EB62.0) σε 57% στην παρούσα (EU25: 64%). Ποσοστό 40% των ελλήνων πολιτών δηλώνει ότι εμπιστεύεται την εθνική κυβέρνηση (EU25: 31%).
- **1 στους 2 Έλληνες συνεχίζει να εμπιστεύεται την ελληνική δικαιοσύνη (EL: 53% - EU25: 50%).** Σημαντική μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης (46%), όπως και της ευρωπαϊκής (45%), τίνει να μην εμπιστεύεται το θεσμό της εθνικής δικαιοσύνης. Παρατηρείται μείωση του ποσοστού εμπιστοσύνης στο θεσμό της ελληνικής δικαιοσύνης, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου που έθετε το ίδιο ερώτημα, από 66% (EB62.0) σε 53% στην παρούσα. Όπως επίσης σημειώνεται ότι στην προηγούμενη έρευνα το ποσοστό των ελλήνων πολιτών ελλήνων πολιτών που δήλωσε ότι δεν εμπιστεύεται την ελληνική δικαιοσύνη ήταν αρκετά χαμηλότερο (EB62.0: 31%), ενώ στην παρούσα έρευνα το αρνητικό ποσοστό έχει αυξηθεί κατά 15 ποσοστιαίες μονάδες (46%).
- **6 στους 10 Έλληνες συνεχίζουν να μην εμπιστεύονται τα Ηνωμένα Έθνη (62%).** Έντονη τάση δυσπιστίας της ελληνικής κοινής γνώμης αναφορικά με τα Ηνωμένα Έθνη, όπως είχε παρατηρηθεί και στις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου, καταγράφεται σε ποσοστό 62% (EU25: 34%). Σημειώνεται ότι το ελληνικό δείγμα συγκεντρώνει το δεύτερο υψηλότερο αρνητικό ποσοστό του συνολικού δείγματος της έρευνας μετά από εκείνο της Κύπρου (66%). Επίσης υψηλά ποσοστά δυσπιστίας εκφράζονται από την Κροατία (48%), το βόρειο τμήμα της Κύπρου (49%) και την Τουρκία (50%). Την εμπιστοσύνη του στο διεθνή οργανισμό εκφράζει το 30% του ελληνικού δείγματος, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται αρκετά υψηλότερα (52%).

- **3 στους 4 Έλληνες δεν εμπιστεύονται τα πολιτικά κόμματα (76%).** Υψηλά ποσοστά δυσπιστίας καταγράφονται τόσο από τους Έλληνες (76%) όσο και από τους Ευρωπαίους (75%) ερωτηθέντες, που τοποθετούνται αρνητικά απέναντι στο θεσμό των πολιτικών κομμάτων.

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ Ε.Ε.

Οι Έλληνες παραμένουν ένθερμοι υποστηρικτές της διεύρυνσης, καθώς τάσσονται έκδηλα υπέρ της προοπτικής μίας νέας διεύρυνσης με την ένταξη κι άλλων χωρών τα επόμενα χρόνια (ΕΛ: 60% - ΕU25: 50%). Σημειώνεται ότι οι Έλληνες, περισσότερο από κάθε ευρωπαίο πολίτη, υποστηρίζουν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να διευρυνθεί περιλαμβάνοντας ορισμένες μόνο από τις χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν (70%).

Οι έλληνες πολίτες φαίνονται να διακρίνουν την ετοιμότητα χωρών όπως η Ελβετία (85%), η Νορβηγία (81%) και η Ισλανδία (74%) προκειμένου να ενταχθούν ως πλήρη μέλη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. **Αρνητικοί είναι οι Έλληνες και η πλειοψηφία των ευρωπαίων πολιτών ως προς το ενδεχόμενο ένταξης της Τουρκίας (ΕΛ: 70% - ΕU25: 52%) και της Αλβανίας (ΕΛ: 58% - ΕU25: 50%).** Διισταμένες απόψεις έχουν οι έλληνες ερωτηθέντες όσον αφορά τη FYROM, καθώς ποσοστό 45% (ΕU25: 43%) τάσσεται υπέρ της μελλοντικής της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ ποσοστό 47% (ΕU25: 41%) κατά.

Οι έλληνες πολίτες, όπως και οι ευρωπαίοι, τεκμηριώνουν την άρνησή τους για την ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε., καθώς όχι μόνο εντοπίζουν τις αρνητικές συνέπειες μίας τέτοιας πιθανότητας, αλλά επίσης φαίνεται να μη διακρίνουν κανένα θετικό αποτέλεσμα από την είσοδό της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Ποσοστό 51% (ΕU25: 33%) της ελληνικής κοινής γνώμης δε θεωρεί ότι η Τουρκία ανήκει μερικώς στην Ευρώπη λόγω της γεωγραφικής της θέσης,** σε αντίθεση με τους τούρκους πολίτες που σε ποσοστό 63% πιστεύουν ότι η γεωγραφική θέση της χώρας τους αποδεικνύει ότι ανήκει μερικώς στην Ευρώπη. Σημειώνεται ότι η Ελλάδα μετά την Κύπρο (69%) συγκεντρώνει το υψηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος. Επίσης ότι σημαντική μερίδα του ελληνικού δείγματος (46%), όπως και η πλειονότητα του ευρωπαϊκού (55%), συμφωνεί με τη σχετική δήλωση.
- **Έλληνες (76%) και κύπριοι πολίτες (91%), συγκεντρώνοντας τα υψηλότερα ποσοστά, εκφράζουν τη έντονη διαφωνία τους, καθώς δεν πιστεύουν ότι η Τουρκία ανήκει μερικώς στην Ευρώπη λόγω της ιστορίας της,** ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (42%). Σημειώνεται ότι οι τούρκοι ερωτηθέντες σε ποσοστό 58% υποστηρίζουν ότι η χώρα τους ανήκει μερικώς στην Ευρώπη λόγω της ιστορίας της.
- **Αν και οι τούρκοι πολίτες στη μεγάλη πλειονότητά τους (65%) υποστηρίζουν ότι η είσοδος της χώρας τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενίσχυε την ασφάλεια στην περιοχή, οι έλληνες ερωτηθέντες εμφανίζονται να έχουν αντίθετη άποψη,** καθώς διαφωνούν με αυτή την υπόθεση σε ποσοστό 55% (ΕU25: 45%).
- **Αυστριακοί (68%), έλληνες (62%), κύπριοι (61%) και γερμανοί (60%) πολίτες, συγκεντρώνοντας τα υψηλότερα αρνητικά ποσοστά του δείγματος, δεν πιστεύουν ότι η είσοδος της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα προάγει την αμοιβαία κατανόηση των ευρωπαϊκών και των μουσουλμανικών αξιών.** Διχασμένη εμφανίζεται η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη στο σύνολό της, καθώς ποσοστό 41% φαίνεται να συμφωνεί με αυτή την υπόθεση, ενώ ποσοστό 44% διαφωνεί. Σημειώνεται ότι οι πολίτες του βόρειου τμήματος της Κύπρου

(73%), της Σουηδίας (60%) καθώς και της ενδιαφερόμενης Τουρκίας (59%) συγκεντρώνουν τα υψηλότερα ποσοστά του συνολικού δείγματος, θεωρώντας ότι η πλήρης ένταξη της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενισχύσει την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των ευρωπαϊκών και των μουσουλμανικών αξιών.

- **Σχεδόν 7 στους 10 Έλληνες (EL: 67% - EU25: 54%) πιστεύουν ότι οι πολιτισμικές διαφορές μεταξύ της Τουρκίας και των κρατών-μελών της Ε.Ε. είναι πάρα πολύ σημαντικές για να επιτραπεί η είσοδος της Τουρκίας στην Ε.Ε.** Αξιοσημείωτο είναι ότι την ίδια άποψη συμμερίζονται και οι πολίτες του βόρειου τμήματος της Κύπρου (74%), συγκεντρώνοντας το υψηλότερο ποσοστό του δείγματος, όπως επίσης και οι πολίτες της Τουρκίας (57%).
- **7 στους 10 Έλληνες (EL: 69% - EU25: 50%) πολίτες δεν πιστεύουν ότι η είσοδος της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα ευνοούσε την ανανέωση του ευρωπαϊκού πληθυσμού που γερνάει.** Η άποψη της ελληνικής, καθώς και της ευρωπαϊκής, κοινής γνώμης διαφοροποιείται απόλυτα από αυτή που εκφράζει η τουρκική κοινή γνώμη, ισχυριζόμενη (74%) ότι η είσοδος της χώρας θα ενισχύσει την ανανέωση του ευρωπαϊκού πληθυσμού.
- **Σχεδόν 8 στους 10 Έλληνες (EL: 77% - EU25: 63%) πιστεύουν ότι η ένταξη της Τουρκίας πιθανώς να εγκυμονεί τον κίνδυνο ενθάρρυνσης της μετανάστευσης προς τις περισσότερο αναπτυγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.** Σημειώνεται ότι την ίδια άποψη εκφράζουν και οι τούρκοι πολίτες σε ποσοστό 65%.
- Έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες φαίνονται να κατανοούν τα βασικά κριτήρια που πρέπει να πληροί μία χώρα για να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς στην πλειονότητα τους, με ποσοστά 95% και 84% αντίστοιχα, θεωρούν ότι **για να ενταχθεί η Τουρκία στην Ε.Ε. σε περίπου 10 χρόνια, θα πρέπει να δείξει συστηματικά ότι σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα.** Σύμφωνα με αυτή την προϋπόθεση εμφανίζεται σε ποσοστό 71% και η τουρκική κοινή γνώμη. Επίσης σημαντικό κριτήριο για την ένταξη της Τουρκίας φαίνεται να είναι η οικονομία της χώρας, καθώς **9 στους 10 Έλληνες (EL: 90% - EU25: 76%) θεωρούν ότι για να ενταχθεί η Τουρκία στην Ε.Ε. θα χρειαστεί απαραίτητα να βελτιώσει σημαντικά την κατάσταση της οικονομίας της.** Οι τούρκοι πολίτες εκφράζουν την ίδια άποψη σε ποσοστό 75%.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

Οι έλληνες πολίτες είναι ένθερμοι υποστηρικτές μίας κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής, καθώς το 67% τάσσεται υπέρ μίας τέτοιας εξέλιξης. Το ίδιο ισχύει και για τους ευρωπαίους πολίτες, αλλά σε χαμηλότερο ποσοστό (58%).

Εμφανής είναι η απογοήτευση των ελλήνων πολιτών από τη χρήση του ευρώ, καθώς στις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου, όπου ετέθη το ίδιο ερώτημα, η πλειονότητα της ελληνικής κοινής γνώμης με υψηλά ποσοστά (EB62.0: 62%) εμφανιζόταν υπέρ μίας Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης με ένα μοναδικό νόμισμα, ενώ στην παρούσα έρευνα το θετικό ποσοστό έχει μειωθεί σημαντικά και οι απόψεις του ελληνικού δείγματος διίστανται απόλυτα, με 49% (EU25: 59%) να τάσσεται υπέρ και 49% (EU25: 35%) κατά. Σημειώνεται ότι το ποσοστό που συγκεντρώνουν οι έλληνες ερωτηθέντες που τάσσονται κατά της Νομισματικής Ένωσης είναι το δεύτερο υψηλότερο μετά από αυτό των πολιτών της Μ. Βρετανίας (64%).

Όπως και στις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου όπου ετέθη το ίδιο ερώτημα, η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης τάσσεται **υπέρ μίας κοινής πολιτικής άμυνας και**

ασφάλειας (EL: 80% - EU25: 77%) και μίας κοινής εξωτερικής πολιτικής των κρατών-μελών της Ε.Ε. έναντι άλλων χωρών (EL: 76% - EU25: 67%).

Την αναγκαιότητα απόκτησης ενός Συντάγματος για την Ευρωπαϊκή Ένωση εκφράζουν 6 στους 10 έλληνες πολίτες (EL: 60% - EU25: 61%). Παρατηρείται σχετική μείωση του ποσοστού από 69% της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου EB62.0, σε 60% στην παρούσα.

Την ελληνική κυβέρνηση (27%) και τους δημοσιογράφους (23%) εμφανίζονται να εμπιστεύονται περισσότερο οι έλληνες πολίτες για την πληροφόρησή τους σχετικά με το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Το ίδιο υποστηρίζει η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη με ποσοστά 16% και 22% αντίστοιχα. Ακολουθούν τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (EL: 13% - EU25: 11%) και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (EL: 10% - 8%).

Έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες εκτιμούν ότι η υιοθέτηση της Συνθήκης που καθιερώνει ένα Σύνταγμα για την Ευρώπη θα βοηθήσει ώστε **η λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να καταστεί πιο δημοκρατική (EL: 67% - EU25: 64%), πιο αποτελεσματική (EL: 69% - EU25: 63%) και πιο διαφανής (EL: 58% - EU25: 56%).** Επίσης, έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες πιστεύουν ότι, εάν όλα τα κράτη-μέλη υιοθετήσουν τη Συνθήκη που καθιερώνει ένα Σύνταγμα για την Ευρώπη, **η Ευρωπαϊκή Ένωση θα καταστεί ισχυρότερη στον κόσμο (EL: 73% - EU25: 71%) και περισσότερο ανταγωνιστική στον οικονομικό τομέα (EL: 72% - EU25: 63%), καθώς θα ευαισθητοποιηθεί ώστε να «σκέφτεται» πιο κοινωνικά (EL: 61% - EU25: 53%).**

Οι έλληνες πολίτες φαίνονται πρόθυμοι να στηρίξουν ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα οδηγήσουν την τελευταία στην ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της και θα της επιτρέψουν να γίνει ισχυρός διεθνής παράγοντας τόσο σε θέματα πολιτικού όσο και σε θέματα κοινωνικού ενδιαφέροντος.

- Ποσοστό 91% των ελλήνων πολιτών πιστεύουν ότι η εξωτερική πολιτική της Ε.Ε. πρέπει να είναι ανεξάρτητη από την εξωτερική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών.
- Η Ε.Ε. θα πρέπει να εργαστεί για την εγγύηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο, ακόμη και αν αυτό έρχεται σε αντίθεση με τις επιθυμίες κάποιων άλλων χωρών (91%).
- Έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες συμφωνούν απόλυτα, με ποσοστά 88% και 83% αντίστοιχα, ότι όταν επέρχεται μία διεθνής κρίση, τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να συμφωνούν σε μία κοινή θέση.
- Ποσοστό 88% των ελλήνων και 69% των ευρωπαίων πολιτών θεωρούν ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει τη δική της θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.
- Τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. θα πρέπει να έχουν μία κοινή μεταναστευτική πολιτική απέναντι στους ανθρώπους που έρχονται από χώρες εκτός της Ε.Ε. (78%).
- Η πλειονότητα της ελληνικής κοινής γνώμης (63%) τείνει να συμφωνεί με την άποψη ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μία στρατιωτική δύναμη άμεσης επέμβασης που θα μπορεί να αποσταλεί γρήγορα σε προβληματικά σημεία όταν επέρχεται μία διεθνής κρίση (EU25: 68%).
- Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει τον δικό της υπουργό Εξωτερικών που θα μπορεί να εκφράζει την κοινή θέση της Ε.Ε. (71%).

Οι έλληνες πολίτες εμφανίζονται «αρκετά ικανοποιημένοι» από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας τόσο στην Ελλάδα (42%), όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση (41%). Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται στο 45% και 44% αντίστοιχα ■²

² Η εθνική συντάκτρια, υπεύθυνη για την ανάλυση και παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας, είναι η **κα. Όλγα Σταυροπούλου** (ΜΙΛΗΤΟΣ, Αναδυόμενες Τεχνολογίες & Υπηρεσίες).

2. ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Το τακτικό Ευρωβαρόμετρο 63.4 διεξήχθη από την TNS Opinion & Social, μία κοινοπραξία των φορέων Taylor Nelson Sofres και EOS Gallup Europe, στο διάστημα μεταξύ της 9^{ης} Μαΐου και 14^{ης} Ιουνίου 2005, κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Τύπου και Επικοινωνίας, Σφυγμομέτρηση Γνώμης).

Η έρευνα διεξήχθη στα 25 κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις δύο υπό ένταξη χώρες (Βουλγαρία και Ρουμανία) καθώς και στις δύο υποψήφιες για ένταξη χώρες (Κροατία και Τουρκία) και στο βόρειο τμήμα της Κύπρου³, καλύπτοντας δειγματοληπτικά τον πληθυσμό των χωρών, ηλικίας 15 ετών και άνω. Για τους σκοπούς της έρευνας χρησιμοποιήθηκε αντιπροσωπευτικά τυχαίο δείγμα, αναλογικό του μεγέθους του πληθυσμού και της πληθυσμιακής πυκνότητας της κάθε χώρας.

Όσον αφορά στο ελληνικό τμήμα της έρευνας, στο τυχαία επιλεγμένο δείγμα συμμετείχαν 1000 Έλληνες πολίτες, από αντιπροσωπευτικές περιοχές της ελληνικής επικράτειας. Από τα δημογραφικά στοιχεία του ελληνικού τμήματος καταγράφεται απόλυτη ομοιογένεια του δείγματος, όσον αφορά την εθνικότητα των συμμετεχόντων στην έρευνα. Για τη λήψη των στοιχείων χρησιμοποιήθηκαν τυποποιημένα ερωτηματολόγια, ενώ η επικοινωνία με τους συμμετέχοντες είχε τη μορφή της προσωπικής συνέντευξης.

Στην ανάλυση που ακολουθεί παρουσιάζονται περιφραστικά, και όπου κρίνεται σκόπιμο απεικονιστικά, οι θέσεις / τοποθετήσεις / απαντήσεις του ελληνικού δείγματος, ενώ σε σημεία με εξαιρετικό ενδιαφέρον επιχειρούνται συμπεράσματα, εμβαθύνσεις και συγκριτικές θεωρήσεις.

Τέλος, στο βαθμό που τα θεματικά πεδία συμπίπτουν, η παρούσα έκθεση καταγράφει και αποτυπώνει συγκρίσεις της ίδιας της ελληνικής κοινής γνώμης στα πλαίσια διαφορετικών χρονικά ερευνών. Ειδικότερα, παρουσιάζεται και αξιολογείται συγκριτικά η τοποθέτηση της ελληνικής κοινής γνώμης, όπως καταγράφεται στο πλαίσιο κοινών και επαναλαμβανόμενων ερωτημάτων των τελευταίων ερευνών του Ευρωβαρομέτρου.

---

³ Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος (EU25) που παρατίθεται στα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας αφορά στα αποτελέσματα που καταγράφηκαν στα 25 κράτη-μέλη.

3. ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ

Σε μία σειρά εισαγωγικών, διερευνητικών και διαγνωστικών ερωτημάτων που θέτει η έρευνα του Ευρωβαρομέτρου 63.4, οι έλληνες πολίτες εκφράζουν απόψεις και προσδοκίες, διατυπώνουν θέσεις και εκτιμήσεις οι οποίες μας επιτρέπουν να προσεγγίσουμε την οπτική του μέσου Έλληνα πολίτη, τόσο σε ό,τι αφορά θέματα ατομικού-καθημερινού ενδιαφέροντος, όσο και σε ζητήματα ευρύτερου κοινωνικο-πολιτικού ενδιαφέροντος.

3.1 Προκαταρκτική προσέγγιση της ελληνικής κοινής γνώμης

Ερ. Α1 Όταν είστε μεταξύ φίλων, θα λέγατε ότι συζητάτε πολιτικά θέματα συχνά, περιστασιακά, ή ποτέ;

Συχνά		Περιστασιακά		Ποτέ	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
23%	16%	46%	55%	31%	29%

Η πλειονότητα των ελλήνων πολιτών (**46%**) φαίνεται να συζητά περιστασιακά περί πολιτικής με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο (Ευρώπη των 25) να παρουσιάζεται υψηλότερος (EU25: 55%). Το σχετικά υψηλό έλλειμμα ενδιαφέροντος για συζητήσεις πολιτικού περιεχομένου επιβεβαιώνεται από την ένδειξη ότι το **31% των ελλήνων ερωτηθέντων (EB62.0: 26%) δεν αναπτύσσει ποτέ πολιτικές συζητήσεις όταν συναντάται με φίλους (EU25: 29%)**. Τέλος, το 23% των Ελλήνων δηλώνει ότι αναπτύσσει «συχνά» συζητήσεις πολιτικού περιεχομένου μεταξύ φίλων (EU25: 16%).

Διακρίνοντας τις τοποθετήσεις των ελλήνων ερωτηθέντων με βάση το φύλο, παρατηρούμε μία διαφοροποίηση μεταξύ ανδρών (24%) και γυναικών (37%) που δηλώνουν ότι δεν συζητούν «ποτέ» για θέματα πολιτικού περιεχομένου. Λαμβάνοντας υπόψη επιμέρους χαρακτηριστικά του δείγματος –ειδικότερα εκείνο της ηλικίας– διαπιστώνουμε ότι εκείνοι που κυρίως συζητούν «συχνά» για πολιτική είναι τα άτομα ηλικίας άνω των 40 ετών, ειδικότερα μεταξύ 40 - 54 (31%).

Ερ. Α2 Όταν έχετε κάποια γνώμη την οποία υποστηρίζετε έντονα, σας συμβαίνει ποτέ να πείθετε τους φίλους, τους συγγενείς ή τους συναδέλφους σας να υιοθετήσουν τις απόψεις σας; Θα λέγατε ότι αυτό σας συμβαίνει . . . ;

Συχνά		Μερικές φορές		Σπάνια		Ποτέ		Δ.Γ.	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
16%	11%	44%	37%	20%	28%	20%	23%	0%	1%

Ποσοστό 44% των ερωτηθέντων Ελλήνων απαντά ότι μόνο «μερικές φορές» καταφέρνει να πείθει για τις απόψεις του το οικογενειακό και επαγγελματικό του περιβάλλον. «Σπάνια», όπως και «ποτέ», δηλώνει 1 στους 5 έλληνες πολίτες (20%) ότι καταφέρνει να πείσει φίλους, συγγενείς και συναδέλφους να υιοθετήσουν τις απόψεις του. Ποσοστό 16% των ελλήνων ερωτηθέντων δηλώνει ότι του συμβαίνει «συχνά» να πείθει την οικογενειακή και επαγγελματική ομήγυρη.

Ερ. Α35 Οι άνθρωποι μπορεί να αισθάνονται σε διαφορετικό βαθμό συνδεδεμένοι με την πόλη τους ή το χωριό τους, με τον τόπο τους, την πατρίδα τους, ή με την Ευρώπη. Πόσο συνδεδεμένος αισθάνεστε εσείς με...:

Οι Έλληνες, στην πλειονότητα τους, αισθάνονται πολύ περισσότερο συνδεδεμένοι με την πόλη ή το χωριό τους (72%), συγκρινόμενοι με το ευρωπαϊκό σύνολο (EU25: 51%). Σημειώνεται ότι το ποσοστό του ελληνικού δείγματος που δηλώνει πολύ συνδεδεμένο με την πόλη ή το χωριό του είναι το τρίτο υψηλότερο –μαζί με αυτό της Κροατίας– μεταξύ του συνόλου των χωρών της έρευνας, ακολουθώντας τα δείγματα του βόρειου τμήματος της Κύπρου (81%) και της Τουρκίας (76%). Αρκετά συνδεδεμένοι αισθάνονται οι Έλληνες πολίτες σε ποσοστό 23%, ενώ όχι πολύ ή καθόλου συνδεδεμένοι νοιώθουν σε ποσοστά 4% και 1% αντίστοιχα. Οι ευρωπαίοι πολίτες σε ποσοστό 36% αισθάνονται αρκετά συνδεδεμένοι, σε ποσοστό 10% όχι πολύ συνδεδεμένοι, ενώ καθόλου συνδεδεμένοι με την πόλη ή το χωριό τους αισθάνονται 3 στους 100 Ευρωπαίους.

Το 76% των ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 49%) νιώθουν πολύ συνδεδεμένοι με τον τόπο καταγωγής τους. Το ποσοστό είναι το δεύτερο υψηλότερο –μαζί με αυτό της Τουρκίας– του συνόλου του δείγματος (όλες οι χώρες της έρευνας) μετά από αυτό που συγκεντρώνει το βόρειο τμήμα της Κύπρου (79%). Αρκετά συνδεδεμένοι με τον τόπο τους αισθάνονται οι Έλληνες πολίτες σε ποσοστό 20%, ενώ πολύ μικρά ποσοστά καταγράφονται ως απαντήσεις εκείνων που νοιώθουν όχι πολύ συνδεδεμένοι (3%) και καθόλου συνδεδεμένοι με τον τόπο τους (1%). Οι ευρωπαίοι πολίτες (EU25) νιώθουν αρκετά συνδεδεμένοι σε ποσοστό 38%, όχι πολύ συνδεδεμένοι σε ποσοστό 10% και καθόλου συνδεδεμένοι με τον τόπο τους σε ποσοστό 2%.

Σχεδόν 8 στους 10 Έλληνες (78% - EU25: 53%) αισθάνονται πολύ συνδεδεμένοι με τη χώρα τους. Το ποσοστό είναι το πέμπτο υψηλότερο στο σύνολο του δείγματος (όλες οι χώρες της έρευνας) μετά από αυτό που συγκεντρώνει το βόρειο τμήμα της Κύπρου (86%), η Τουρκία (85%), η Δανία (80%) και η Βουλγαρία (79%). «Αρκετά συνδεδεμένος» με τη χώρα του νιώθει τουλάχιστον 1 στους 5 Έλληνες (19% - EU25: 38%), ενώ «όχι πολύ συνδεδεμένος» νιώθουν οι Έλληνες σε ποσοστό 2% (EU25: 8%).

Αντίθετα, όσον αφορά το βαθμό που αισθάνονται οι Έλληνες συνδεδεμένοι με την Ευρωπαϊκή Ένωση, παρατηρείται ότι συγκεντρώνουν από τα χαμηλότερα ποσοστά μεταξύ των υπόλοιπων ευρωπαίων πολιτών και συνολικά όλου του δείγματος (όλες τις χώρες της έρευνας). Αθροιστικά, οι Έλληνες πολίτες εμφανίζονται συνδεδεμένοι με την Ευρωπαϊκή Ένωση σε ποσοστό 44% (EU25: 66%), ενώ δεν εκφράζεται σύνδεση σε ποσοστό 55% (EU25: 33%), το τρίτο αρνητικά υψηλότερο μετά από αυτό της Κύπρου και της Τουρκίας (65%).

Συγκεκριμένα, «πολύ συνδεδεμένοι» με την Ε.Ε. νιώθει το 11% (EB62.0: 15%) των ερωτηθέντων ελλήνων πολιτών (EU25: 22%), «αρκετά συνδεδεμένοι» νιώθει το 33% (EU25: 44%), «όχι πολύ συνδεδεμένοι» με την Ε.Ε. αισθάνεται ποσοστό 34% (EU25: 25%) - και «καθόλου συνδεδεμένοι» ποσοστό 21% (EB62.0:16%), ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος τοποθετείται στο 8%.

3.2 Προσωπική κατάσταση και προσδοκίες

Ερ. Α3 Γενικά, είστε πολύ ικανοποιημένος/η, αρκετά ικανοποιημένος/η, όχι και τόσο ικανοποιημένος/η, ή καθόλου ικανοποιημένος/η από τη ζωή που ζείτε; Θα λέγατε ότι είστε ...;

Πολύ		Αρκετά		Όχι και τόσο		Καθόλου	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
11%	21%	54%	60%	26%	15%	9%	4%

Τουλάχιστον ένας στους δύο έλληνες πολίτες (54%) δηλώνει «αρκετά ικανοποιημένος» από την καθημερινή του ζωή. Αντίστοιχα ο μέσος ευρωπαϊκός όρος διαμορφώνεται σε ελαφρώς υψηλότερο επίπεδο (60%). «Πολύ ικανοποιημένος» φαίνεται να αισθάνεται μόνο 1 στους 10 Έλληνες (11%) από τη ζωή που ζει, ποσοστό συγκριτικά χαμηλότερο του μέσου ευρωπαϊκού όρου (EU25: 21%). Ιδιαίτερα υψηλό εμφανίζεται το ποσοστό των Ελλήνων (26%) οι οποίοι δηλώνουν όχι και τόσο ικανοποιημένοι από την καθημερινή τους ζωή (EU25: 15%). Ποσοστό 9% των ερωτηθέντων Ελλήνων εμφανίζεται να μην είναι καθόλου ικανοποιημένο από την καθημερινή του ζωή. Ο μέσος ευρωπαίος πολίτης τοποθετείται αντίστοιχα σε ποσοστό 4%. Παρατηρείται ότι τόσο τα ποσοστά των ελλήνων, όσο και των ευρωπαίων πολιτών, στο σύνολό τους, κινούνται σε σχεδόν παρόμοια επίπεδα με αυτά της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου (EB62.0) που έθετε το ίδιο ερώτημα.

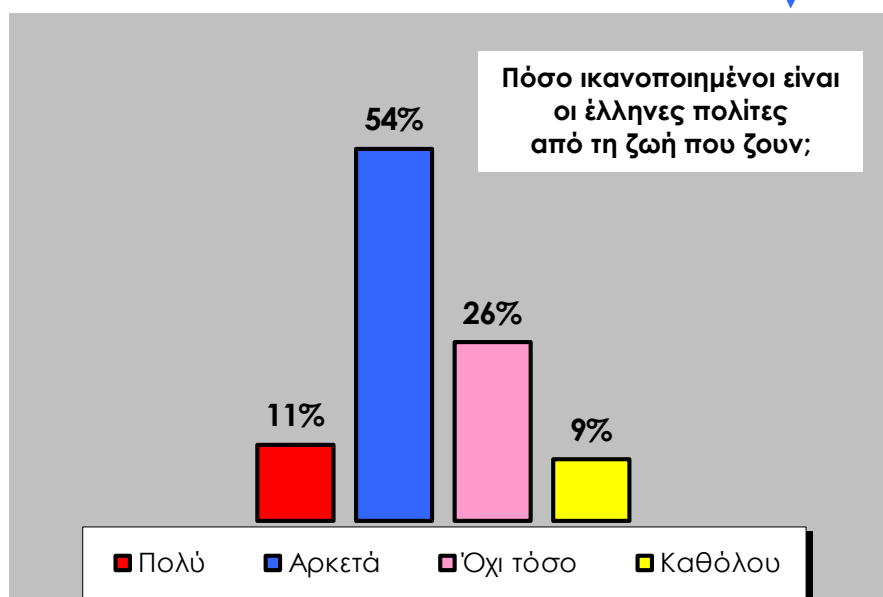
Στο γράφημα που ακολουθεί απεικονίζονται τα συνολικά ποσοστά (αθροιστικά: «πολύ ικανοποιημένοι + αρκετά ικανοποιημένοι», καθώς και «όχι και τόσο ικανοποιημένοι + καθόλου ικανοποιημένοι») όλων των χωρών που έλαβαν μέρος στην έρευνα. Αξιοσημείωτο είναι ότι το ελληνικό ποσοστό ικανοποίησης είναι από τα χαμηλότερα του συνολικού δείγματος, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να εμφανίζεται υψηλότερος κατά δεκαπέντε ποσοστιαίες μονάδες.

	Ικανοποιημένος/η	Όχι ικανοποιημένος/η
DK	98%	2%
SE	96%	4%
LU	95%	4%
FI	95%	5%
NL	95%	5%
IE	90%	9%
SI	90%	10%
BE	89%	11%
UK	88%	12%
AT	86%	13%
W	86%	14%
ES	85%	14%
MT	85%	15%
FR	84%	16%
CY	84%	16%
DE	83%	16%
CZ	83%	17%
25	80%	19%
D-E	75%	25%
IT	73%	26%
TR	73%	27%
PL	68%	30%
NC	67%	32%
EE	67%	32%
HR	66%	34%
EL	65%	35%
SK	63%	37%
LV	61%	38%
PT	60%	39%
HU	54%	46%
LT	53%	45%
RO	44%	55%
BG	29%	70%

Ερ. Α3 / ΕΒ63.4

**ΠΟΣΟ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ
ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ
ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΠΟΥ ΖΟΥΝ;**

* Το ποσοστό ΔΕ ΓΝΩΡΙΖΩ παραλείπεται

Ερ. Α4 Ποιες είναι οι προσδοκίες σας για τους επόμενους 12 μήνες; Οι επόμενοι 12 μήνες θα είναι καλύτεροι, χειρότεροι ή ίδιοι, όσον αφορά . . .;

	ΚΑΛΥΤΕΡΟΙ		ΧΕΙΡΟΤΕΡΟΙ		ΙΔΙΟΙ		Δ.Γ.	
	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25
Για τη ζωή σας γενικά	33%	34%	22%	11%	42%	51%	3%	3%
Για την οικονομική κατάσταση στη χώρα σας (Ελλάδα)	11%	19%	59%	37%	27%	38%	3%	6%
Για την οικονομική κατάσταση της οικογενείας σας	19%	24%	25%	18%	54%	55%	2%	3%
Για την εργασιακή απασχόληση στη χώρα σας (Ελλάδα)	8%	18%	63%	42%	25%	34%	4%	6%
Για την προσωπική σας επαγγελματική κατάσταση	17%	22%	15%	9%	61%	61%	8%	8%

Ιδιαίτερα χαμηλές είναι οι προσδοκίες των ερωτηθέντων για τους επόμενους 12 μήνες. Τα ποσοστά κυμαίνονται σε σχεδόν παρόμοια επίπεδα με τα αντίστοιχα της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου (EB62.0).

Εξίσου χαμηλές διαγράφονται οι προσδοκίες των Ελλήνων για τη ζωή τους γενικά σε σχέση με αυτές που είχαν εκφράσει σε προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB62.0).

- Βελτίωση των συνθηκών ζωής για τους επόμενους 12 μήνες προσδοκά το 33% (EB62.0: 37%) των ελλήνων πολιτών. Σημειώνεται ότι πιο αισιόδοξα για βελτίωση της ζωής τους παρουσιάζονται τα άτομα ηλικίας 15-24 (53% αυτών) και 25-39 ετών (28%), ενώ λιγότερο αισιόδοξα εμφανίζονται τα άτομα ηλικίας 40-54 (25%) και τα άτομα άνω των 55 ετών (17%).
- Το 22% των ερωτηθέντων Ελλήνων, ίδιο ποσοστό με την προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB62.0), προβλέπει χειρότερες εξελίξεις για τη ζωή τους τη χρονιά που έρχεται. Σημειώνεται ότι το ποσοστό εμφανίζεται από τα υψηλότερα αρνητικά του συνολικού δείγματος της παρούσας έρευνας, μετά από αυτό των Πορτογάλων (27%), καθώς ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε χαμηλότερα επίπεδα (ΕΥ25: 11%).
- Αμετάβλητες παραμένουν οι προσδοκίες για τους επόμενους 12 μήνες, όσον αφορά τη ζωή τους γενικά, για το 42% (EB62.0: 38%) των ερωτηθέντων Ελλήνων.

Αβεβαιότητα και απαισιοδοξία διαφαίνονται στις τοποθετήσεις των ελλήνων πολιτών όσον αφορά στην οικονομική κατάσταση της χώρας τους και στην εργασιακή απασχόληση στην Ελλάδα.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά την οικονομική κατάσταση της χώρας:

- Μόνο 1 στους 10 έλληνες πολίτες (EB63.4: 11% - EB62.0: 14%) προσδοκά βελτίωση των συνθηκών για την ελληνική οικονομία τους επόμενους 12 μήνες.
- Όπως και στην προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB62.0: 58%), ποσοστό 59% προβλέπει χειρότερες οικονομικές εξελίξεις για τη χώρα τη χρονιά που έρχεται. Σημειώνεται δε, ότι οι έλληνες πολίτες εμφανίζονται από τους πλέον απαισιόδοξους του ευρωπαϊκού δείγματος με το δεύτερο χαμηλότερο ποσοστό μετά τους Πορτογάλους (60%). Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (ΕΥ25: 37%).
- Υψηλό ποσοστό (27%) των ερωτηθέντων Ελλήνων προβλέπει στασιμότητα της εθνικής οικονομίας (EB62.0: 26%).

Σε ερώτηση σχετικά με τις προσδοκίες τους σε θέματα που αφορούν στην οικονομική κατάσταση των οικογενειών τους για τους επόμενους 12 μήνες, προέκυψαν τα εξής:

- Σε ποσοστό 54% (EB62.0: 49%), οι έλληνες ερωτηθέντες προσδοκούν οικονομική στασιμότητα των νοικοκυριών τους για τη νέα χρονιά.
- Το 19% (EB62.0: 22%) των ελλήνων πολιτών προσδοκά βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των οικογενειών τους.
- Το 25% (EB62.0: 27%) των ελλήνων ερωτηθέντων πιστεύει ότι η οικονομική κατάσταση των οικογενειών τους θα είναι χειρότερη τους επόμενους 12 μήνες.

Αρκετά απαισιόδοξοι φαίνονται οι έλληνες πολίτες για τα θέματα εργασίας και απασχόλησης – σε εθνικό επίπεδο– για τους επόμενους 12 μήνες.

- Αξιοσημείωτο είναι το χαμηλό ποσοστό (8%) των ελλήνων πολιτών που εκφράζει αισιόδοξες προσδοκίες για τη βελτίωση της αγοράς εργασίας (EB62.0: 12%). Πιο αισιόδοξοι εμφανίζονται οι ευρωπαίοι πολίτες με ποσοστό 18% (EU25).
- Παρατηρείται μικρή αύξηση του ποσοστού –από 57% στην προηγούμενη έρευνα (EB62.0) σε 63% στην παρούσα έρευνα– που αναμένει επιδείνωση της εργασιακής απασχόλησης στην Ελλάδα. Σημειώνεται ότι το ελληνικό αρνητικό ποσοστό είναι το υψηλότερο συγκρινόμενο με αυτά των χωρών που έλαβαν μέρος στην έρευνα και, συνεπώς, ο ευρωπαϊκός μέσος όρος εμφανίζεται χαμηλότερος κατά 21 ποσοστιαίες μονάδες (EU25: 42%).
- Στάσιμη εκτιμάται, από 1 στους 4 έλληνες πολίτες (EB63.4: 25% - EB62.0: 28%), ότι θα παραμείνει η εργασιακή απασχόληση στην Ελλάδα τους επόμενους 12 μήνες.

Οι προσδοκίες των ελλήνων πολιτών για τους επόμενους 12 μήνες, σε θέματα που αφορούν στην προσωπική τους επαγγελματική κατάσταση, καταγράφονται ως εξής:

- Το 61% (EB62.0: 57%) τόσο των ελλήνων όσο και των ευρωπαίων πολιτών πιστεύει ότι η επαγγελματική του κατάσταση, σε προσωπικό επίπεδο, θα παραμείνει στάσιμη.
- Το 17% (EB62.0: 22%) των ερωτηθέντων προσδοκά βελτίωση της επαγγελματικής κατάστασης σε προσωπικό επίπεδο (EU25: 22%).
- Όπως και στην προηγούμενη έρευνα (EB62.0), ποσοστό 15% των ελλήνων πολιτών θεωρεί ότι η χρονιά που έρχεται θα είναι χειρότερη επαγγελματικά (EU25: 9%).

Ερ. Α5 Αν συγκρίνετε τη σημερινή σας κατάσταση με τα προηγούμενα 5 χρόνια, θα λέγατε ότι έχει βελτιωθεί, έχει παραμείνει περίπου ίδια ή έχει χειροτερέψει;

Έχει βελτιωθεί		Έχει παραμείνει περίπου ίδια		Έχει χειροτερέψει		Δ.Γ.	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
32%	37%	28%	32%	40%	29%	0%	1%

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το 40% των ελλήνων πολιτών, ποσοστό αυξημένο κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες συγκρινόμενο με την προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB62.0: 32%), θεωρεί ότι η κατάστασή τους έχει μεταβληθεί αρνητικά κατά τα τελευταία πέντε έτη. Σημειώνεται ότι οι έλληνες πολίτες εμφανίζονται από τους πλέον δυσαρεστημένους του ευρωπαϊκού δείγματος (EU25), συγκεντρώνοντας το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό μετά τους Πολωνούς (42%).

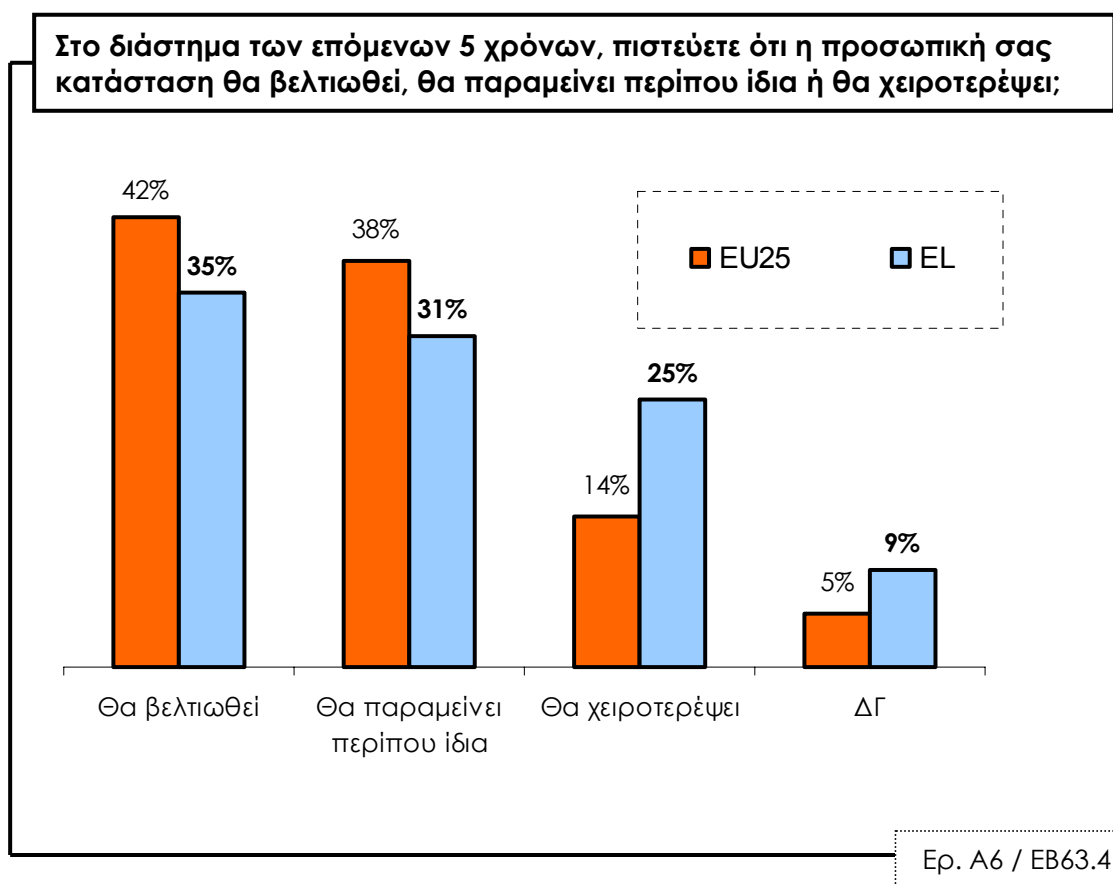
Αντίθετη άποψη εκφράζει ποσοστό 32% (EB62.0: 38%), καθώς τοποθετείται θετικά, διαπιστώνοντας βελτίωση, ενώ ποσοστό 28% (EB62.0: 30%) δεν διακρίνει αισθητή βελτίωση, δηλώνοντας ότι η κατάστασή του έχει παραμείνει περίπου η ίδια.

Ερ. Α6 Στο διάστημα των επόμενων 5 χρόνων, πιστεύετε ότι η προσωπική σας κατάσταση θα βελτιωθεί, θα παραμείνει περίπου ίδια ή θα χειροτερέψει;

Θα βελτιωθεί		Θα παραμείνει περίπου ίδια		Θα χειροτερέψει		Δ.Γ.	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
35%	42%	31%	38%	25%	14%	9%	5%

Σε ερώτηση σχετικά με τις εκτιμήσεις των ερωτηθέντων για την προσωπική τους κατάσταση εντός της επόμενης πενταετίας, **οι Έλληνες εκφράζουν συγκρατημένη αισιοδοξία, καθώς το 35% (EU25: 42%) προβλέπει βελτίωση της προσωπικής του κατάστασης**, ποσοστό αρκετά χαμηλότερο συγκρινόμενο με αυτό των προηγούμενων ερευνών του Ευρωβαρομέτρου (EB61.0: 51% & EB62.0: 40%).

Ένας στους τέσσερις Έλληνες πολίτες (25%) εκφράζει ανησυχία ότι η προσωπική του κατάσταση θα χειροτερέψει κατά τα επόμενα πέντε χρόνια. Σημειώνεται ότι οι Έλληνες πολίτες εμφανίζονται ως οι πλέον απαισιόδοχοι του συνολικού ευρωπαϊκού δείγματος με το υψηλότερο αρνητικό ποσοστό, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος περιορίζεται στο 14%. Τέλος, σύμφωνα με τις τοποθετήσεις τους, το 31% (EB62.0: 28%) των Ελλήνων πολιτών εκτιμά ότι η προσωπική τους κατάσταση θα παραμείνει περίπου η ίδια κατά τα επόμενα πέντε χρόνια.

Ιδιαίτερα αισιόδοχοι, μεταξύ των Ελλήνων ερωτηθέντων, για τις προοπτικές της προσωπικής τους κατάστασης εμφανίζονται οι νέοι ηλικίας 15-24 ετών (ποσοστό 62% αυτών), οι σπουδαστές (ποσοστό 64% αυτών), όπως και τα διευθυντικά στελέχη (52%). Σημειώνεται ότι στην προηγούμενη έρευνα οι ερωτηθέντες που δήλωσαν άνεργοι εμφανίζονταν αρκετά αισιόδοχοι για τη βελτίωση της προσωπικής τους κατάστασης, γεγονός που δεν ισχύει πλέον, καθώς το θετικό ποσοστό έχει μειωθεί από 62% (EB62.0) σε 39% στην παρούσα έρευνα.

Ερ. Α36 Θα μπορούσατε να μου πείτε για τον καθένα από τους παρακάτω όρους, εάν σας φέρνει στο νου κάτι πολύ θετικό, αρκετά θετικό, αρκετά αρνητικό ή πολύ αρνητικό;

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται, με τη σειρά που ιεραρχήθηκαν από την ελληνική κοινή γνώμη, οι όροι που τέθηκαν στα πλαίσια της έρευνας.

	Πολύ θετικό	Αρκετά θετικό	Αρκετά αρνητικό	Πολύ αρνητικό
Κοινωνική Ασφάλιση	51%	31%	12%	5%
Ανταγωνιστικότητα	27%	46%	16%	7%
Εταιρία	21%	51%	18%	6%
Συνδικαλιστικές οργανώσεις	21%	43%	22%	9%
Ελεύθερο εμπόριο	17%	41%	24%	13%
Μεταρρυθμίσεις	15%	50%	18%	6%
Προστατευτισμός	14%	38%	22%	11%
Δημόσια υπηρεσία	14%	36%	32%	17%
Παγκοσμιοποίηση	5%	18%	33%	33%
Μονοπώλιο	2%	10%	40%	43%

Η κοινωνική ασφάλιση ιεραρχείται πρώτη στη σειρά προτίμησης τόσο της ελληνικής κοινής γνώμης (82%: «πολύ θετικό + αρκετά θετικό») όσο και της ευρωπαϊκής (72%). Σημειώνεται ότι το ποσοστό (51%) των ελλήνων πολιτών που δηλώνει «πολύ θετικό» είναι από τα υψηλότερα του δείγματος και αισθητά υψηλότερο από αυτό του ευρωπαϊκού μέσου όρου (29%).

Αξιοσημείωτο είναι ότι το 65% (ΕU25: 59%) των ελλήνων πολιτών προσλαμβάνουν θετικά την ιδέα των μεταρρυθμίσεων, ενώ αρνητική προδιάθεση προκαλεί στο 24% (ΕU25: 29%).

Αντίθετα, η έννοια του μονοπωλίου είναι αυτή που συγκεντρώνει το υψηλότερο αρνητικό ποσοστό από τους έλληνες ερωτηθέντες (83%: αρκετά αρνητικό + πολύ αρνητικό). Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος τοποθετείται στο 69%. Σημειώνεται ότι το ποσοστό (43%) των ελλήνων πολιτών που δηλώνει «πολύ αρνητικό» είναι το δεύτερο υψηλότερο του συνολικού δείγματος, μετά από αυτό του κυπριακού δείγματος (47%).

Συμπληρώνεται ότι εξίσου αρνητική εικόνα δημιουργεί η έννοια της παγκοσμιοποίησης για 66% της ελληνικής κοινής γνώμης, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται χαμηλότερα κατά είκοσι ποσοστιαίες μονάδες (46%).

Ερ. D6 Υπάρχουν πολλαπλές συνέπειες από την παγκοσμιοποίηση του εμπορίου. Όταν ακούτε τη λέξη «παγκοσμιοποίηση» τι σας έρχεται πρώτα στο μυαλό;

Η πλειονότητα των ελλήνων ερωτηθέντων (ΕL: 49% - ΕU25: 38%) ταυτίζουν την παγκοσμιοποίηση με τη μετακίνηση κάποιων επιχειρήσεων σε χώρες με φθηνό εργατικό δυναμικό, ενώ ποσοστό 17% (ΕU25: 12%) πιστεύει ότι η παγκοσμιοποίηση σχετίζεται με την αύξηση ξένων επενδύσεων στην Ελλάδα. Ταυτόσημο ποσοστό (ΕL: 17% - ΕU25: 18%) θεωρεί ότι η παγκοσμιοποίηση προκαλεί αυξανόμενο ανταγωνισμό για τις ελληνικές επιχειρήσεις. Χαμηλότερο ποσοστό του δείγματος (ΕL: 10% - ΕU25: 16%) πιστεύει ότι η παγκοσμιοποίηση δημιουργεί ευκαιρίες εξάπλωσης των ελληνικών επιχειρήσεων σε νέες αγορές.

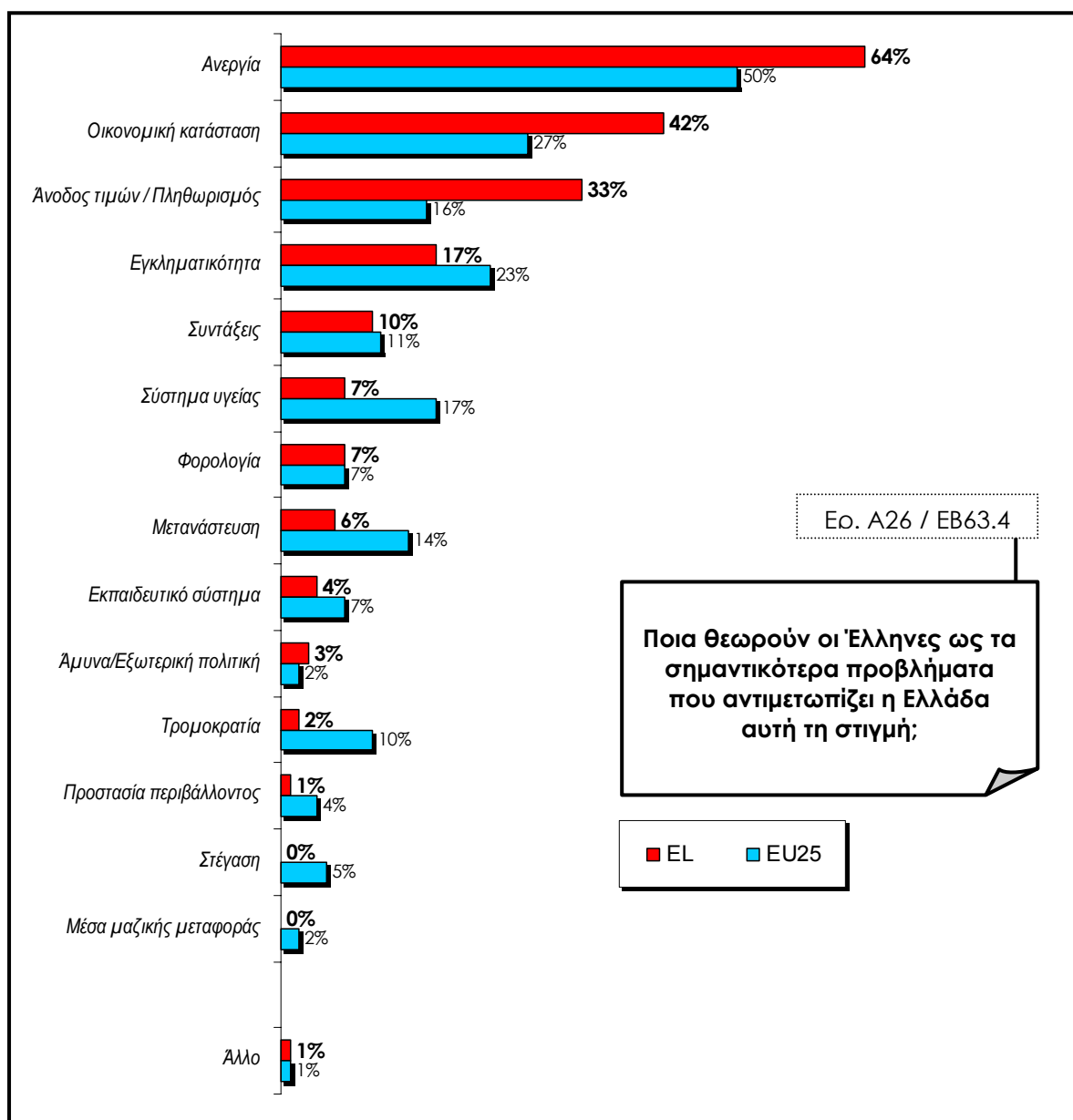
Ερ. D7 Γενικά οι επιχειρήσεις που μετακινούνται σε άλλες χώρες...:

Ίδια άποψη έχουν οι έλληνες και οι ευρωπαίοι πολίτες καθώς, σε ποσοστά 77% και 69% αντίστοιχα, εκτιμούν ότι οι επιχειρήσεις που μετακινούνται σε άλλες χώρες το κάνουν για να αυξήσουν τα κέρδη τους. 1 στους 5 Έλληνες (20%), όπως και 1 στους 5 Ευρωπαίους (21%) θεωρεί ότι οι επιχειρήσεις αναγκάζονται να μετακινηθούν για να αποτρέψουν πιθανή πτώχευσή τους λόγω αυξημένου κόστους.

3.3 Σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα

Ερ. A26 Κατά τη γνώμη σας, ποια είναι τα δύο σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα αυτή τη στιγμή;

Όπως και στις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου που έθεταν το ίδιο ερώτημα, **οι έλληνες πολίτες συνεχίζουν να θεωρούν ότι η ανεργία συνιστά πρόβλημα μείζονος σημασίας**, καθώς ποσοστό 64% την τοποθετεί αξιολογικά στην κορυφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η χώρα (EB62.0: 69%). Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος κυμαίνεται σε χαμηλότερα επίπεδα (EU25: 50%).

Προβληματισμός εκφράζεται από σημαντική μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης για την οικονομική κατάσταση της χώρας (EL: 42% - EU25: 27% - EB62.0: 39%), καθώς και για την άνοδο των τιμών / πληθωρισμό (EL: 33% - EU25: 16% - EB62.0: 23%). Ανησυχία για την εγκληματικότητα εκδηλώνει το 17% των ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 23%), ενώ 1 στους 10 προβληματίζεται για τις συντάξεις (EL: 10% - EU25: 11%).

Θέματα που φαίνεται να μην προβληματίζουν ιδιαίτερα ή/και καθόλου τους Έλληνες, όπως και τους ευρωπαίους πολίτες –αν και οι τελευταίοι εκφράζουν σχετικά μεγαλύτερη ανησυχία– είναι: το σύστημα υγείας (EL: 7% - EU25: 17%), η φορολογία (EL: 7% - EU25: 7%), η μετανάστευση (EL: 6% - EU25: 14%), το εκπαιδευτικό σύστημα (EL: 4% - EU25: 7%), η άμυνα και η εξωτερική πολιτική (EL: 3% - EU25: 2%), η τρομοκρατία (EL: 2% - EU25: 10%), η προστασία του περιβάλλοντος (EL: 1% - EU25: 4%), η στέγαση (EL: 0% - EU25: 5%) και τα μέσα μαζικής μεταφοράς (EL: 0% - EU25: 2%).

Ερ. D1 *Πως θα κρίνατε την παρούσα κατάσταση σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς;*

Η συντριπτική πλειονότητα των ελλήνων πολιτών εμφανίζεται ιδιαίτερα δυσαρεστημένη από την ελληνική οικονομία, την απασχόληση, καθώς και την παρούσα κατάσταση της κοινωνικής πρόνοιας στην Ελλάδα.

Ποσοστό 93% των ελλήνων ερωτηθέντων –από τα υψηλότερα του ευρωπαϊκού δείγματος– εκφράζει την **έντονη δυσαρέσκεία του για την παρούσα κατάσταση απασχόλησης** στην Ελλάδα (EU25: 78%).

Το 86% των ελλήνων πολιτών χαρακτηρίζει την παρούσα κατάσταση της ελληνικής οικονομίας ως «κακή», ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (62%). Σημειώνεται ότι το ελληνικό αρνητικό ποσοστό είναι από τα υψηλότερα του συνολικού δείγματος. **Αντίθετα, η πλειονότητα της ελληνικής κοινής γνώμης (56%) εμφανίζεται ικανοποιημένη από την ευρωπαϊκή οικονομία (EU25: 50%).**

Ο Έλληνας (75%), περισσότερο από τον μέσο ευρωπαίο πολίτη (49%), φαίνεται δυσαρεστημένος από την παρούσα κατάσταση της κοινωνικής πρόνοιας στην Ελλάδα. Σημειώνεται ότι ο ευρωπαϊκή κοινή γνώμη εμφανίζεται διχασμένη με 49% να την χαρακτηρίζει ως αρνητική και 47% να εκφράζει ικανοποίηση για την κοινωνική πρόνοια στη χώρα του (EL: 23%).

Ευχαριστημένοι εμφανίζονται οι Έλληνες ερωτηθέντες για την ποιότητα της ζωής τους (EL: 66% - EU25: 77%), ενώ διχασμένη είναι η ελληνική κοινή γνώμη όσον αφορά στην προσωπική οικονομική κατάσταση του δείγματος και στην κατάσταση του περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, 51% (οικονομική κατάσταση) και 50% (κατάσταση περιβάλλοντος) των ελλήνων ερωτηθέντων εκφράζουν ικανοποίηση για την παρούσα κατάσταση, ενώ 48% τη χαρακτηρίζει ως «κακή». Θετική είναι η άποψη για ποσοστό 64% και 51% αντίστοιχα της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.

Ερ. D2 *Για καθέναν από τους ακόλουθους τομείς, θα λέγατε ότι η κατάσταση στην Ελλάδα είναι καλύτερη ή λιγότερο καλή από το μέσο όρο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης;*

Ερ. D3 *Σύμφωνα με εσάς, σε πέντε χρόνια, η κατάσταση σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς θα είναι καλύτερη ή λιγότερο καλή από ότι είναι τώρα;*

Απόλυτα δυσαρεστημένοι εμφανίζονται οι Έλληνες πολίτες, καθώς δηλώνουν ότι η κατάσταση που επικρατεί στην Ελλάδα είναι χειρότερη συγκρινόμενη με αυτή των υπόλοιπων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, οι Έλληνες πολίτες, στη συντριπτική τους

πλειονότητα, εμφανίζονται από τους πιο δυσαρεστημένους του συνολικού δείγματος καθώς δηλώνουν ότι τόσο η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας (EL: 84% - EU25: 46%), της απασχόλησης (EL: 85% - EU25: 57%) και της κοινωνικής πρόνοιας (EL: 75% - EU25: 38%) στην Ελλάδα βρίσκεται σε χειρότερη μοίρα συγκρινόμενη με το μέσο όρο των υπόλοιπων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πολίτες του Λουξεμβούργου (34%) και της Ελλάδας (35%) εμφανίζονται οι πιο απαισιόδοξοι του συνολικού δείγματος της έρευνας, καθώς πιστεύουν λιγότερο από τους υπόλοιπους Ευρωπαίους ότι η κατάσταση της εθνικής τους οικονομίας θα βελτιωθεί κατά την επόμενη πενταετία (EU25: 50%). **Ποσοστό 40% των ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 30%) προβλέπει επιδείνωση της ελληνικής οικονομίας κατά την επόμενη πενταετία. Αντιθέτως, οι έλληνες ερωτηθέντες προσδοκούν βελτίωση της ευρωπαϊκής οικονομίας τα επόμενα πέντε χρόνια (EL: 50% - EU25: 56%).**

Ποσοστό 43% (EU25: 33%) δεν προβλέπει βελτίωση της κατάστασης της απασχόλησης στην Ελλάδα, ενώ ποσοστό 34% (EU25: 47%) εμφανίζεται πιο αισιόδοξο δηλώνοντας το αντίθετο. Όσον αφορά την κοινωνική πρόνοια στην Ελλάδα, 38% των Ελλήνων προσδοκά βελτίωση της παρούσας κατάστασης εντός πέντε ετών, ενώ ίδιο ποσοστό (38%) προβλέπει επιδείνωσή της.

Δυσανεμία εκφράζεται από την ελληνική κοινή γνώμη όσον αφορά και στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα (EL: 69% - EU25: 39%) και εν γένει στην ποιότητα της ζωής στην Ελλάδα (EL: 55% - EU25: 36%), καθώς κρίνει ότι το επίπεδο στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι υψηλότερο από το ελληνικό. Λιγότερο δυσαρεστημένοι εμφανίζονται όσον αφορά στην κατάσταση του περιβάλλοντος στην Ελλάδα, καθώς ποσοστό 46% θεωρεί ότι αυτή υστερεί σε σχέση με την κατάσταση που επικρατεί στις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε., ενώ σημαντική μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης (38%) εκφράζει ικανοποίηση.

Αξιοσημείωτο είναι ότι, παρόλη τη γενικότερη απαισιοδοξία που εκφράζεται από την ελληνική κοινή γνώμη, παρατηρείται ότι οι έλληνες πολίτες (EL: 47% - EU25: 52%) προσδοκούν βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους κατά την επόμενη πενταετία. Μόνο 1 στους 5 έλληνες πολίτες θεωρεί ότι θα χειροτερεύσει και η ποιότητα της ζωής του.

Ερ. D8 Σε ποιες από τις ακόλουθες προτάσεις θα δίνετε προτεραιότητα για τη βελτίωση της απόδοσης της ευρωπαϊκής οικονομίας;

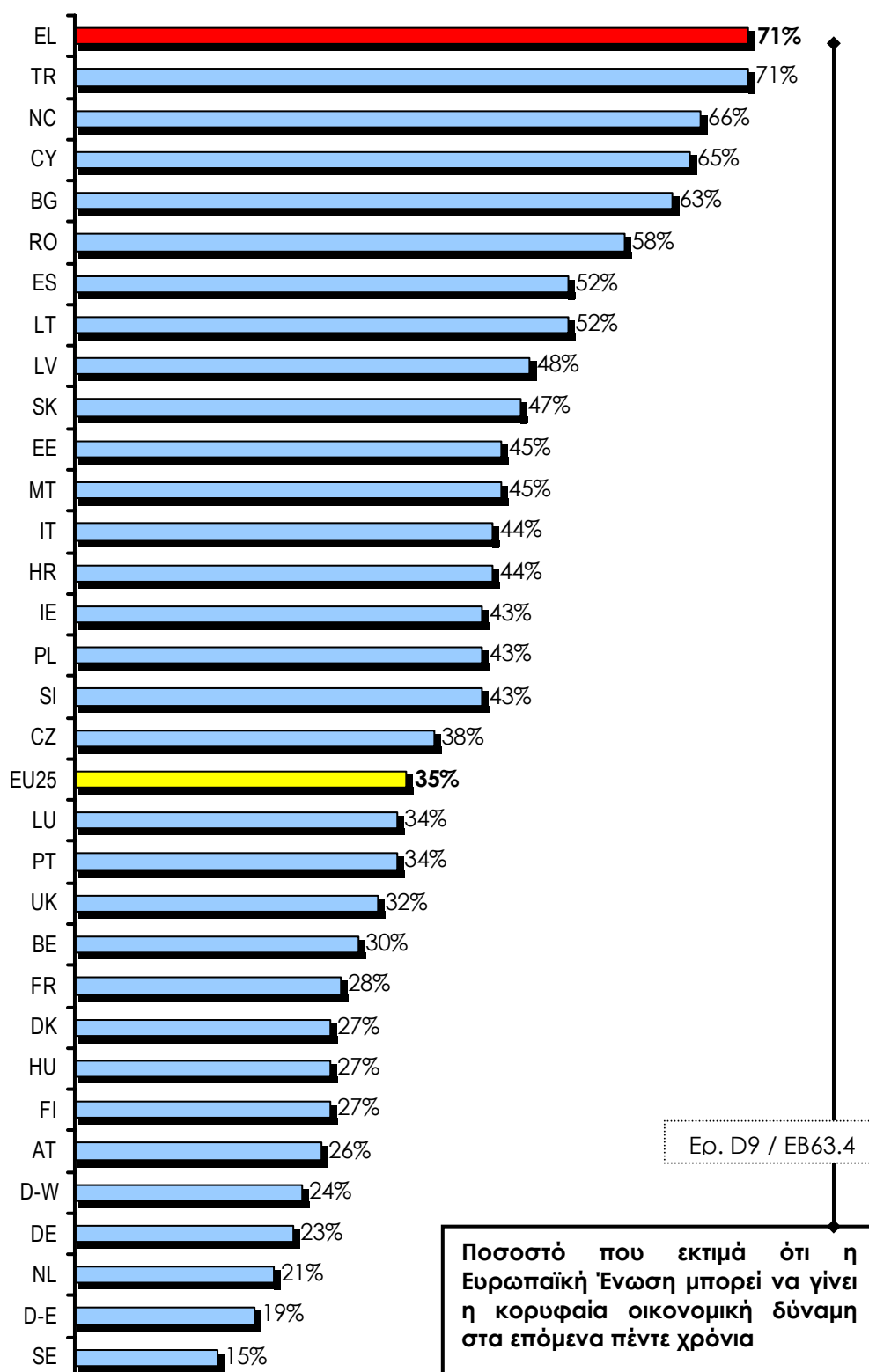
Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης θεωρεί ότι για να βελτιωθεί η απόδοση της ευρωπαϊκής οικονομίας απαιτείται να δοθεί προτεραιότητα στη διευκόλυνση της δημιουργίας επιχειρήσεων (EL: 66% - EU25: 46%), καθώς και στη βελτίωση της παιδείας και της επαγγελματικής εκπαίδευσης (EL: 66% - EU25: 60%).

Λιγότεροι είναι οι ερωτηθέντες που πιστεύουν ότι η ευρωπαϊκή οικονομία θα βελτιωθεί, αν αυξηθούν οι επενδύσεις στην έρευνα και στην καινοτομία (EL: 38% - EU25: 49%), αν γίνεται πιο αποτελεσματική χρήση της ενέργειας (EL: 33% - EU25: 24%) ή ακόμα κι αν αυξηθούν οι επενδύσεις σε υποδομές μεταφορών (EL: 29% - EU25: 22%).

Σημειώνεται ότι τόσο οι έλληνες όσο και οι ευρωπαίοι ερωτηθέντες δεν εκτιμούν ότι η βελτίωση της ευρωπαϊκής οικονομίας θα επιτευχθεί με την αύξηση του νομίμου αριθμού των εργασιακών ωρών (EL: 7% - EU25: 10%).

Ερ. D9 Κατά τη γνώμη σας, θα μπορούσε η Ευρωπαϊκή Ένωση να γίνει η κορυφαία οικονομική δύναμη στα επόμενα πέντε χρόνια;

Οι έλληνες πολίτες (71%, πρώτο υψηλότερο ποσοστό μαζί με αυτό της τουρκικής κοινής γνώμης), περισσότερο από κάθε ευρωπαίο πολίτη, εκδηλώνουν εμπιστοσύνη στην προοπτική της ευρωπαϊκής οικονομίας, υποστηρίζοντας ότι έχει τις δυνατότητες, μέσα στην επόμενη πενταετία, να γίνει η κορυφαία οικονομική δύναμη. Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος τοποθετείται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (EU25: 35%).

Ερ. D4 Γενικά, θα λέγατε ότι το επίπεδο της ποιότητας ζωής στην Ευρώπη αυτή τη στιγμή είναι καλύτερο ή λιγότερο καλό από...;

Έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες συμφωνούν ότι το επίπεδο της ποιότητας ζωής στην Ευρώπη είναι υψηλότερο από αυτό των Ηνωμένων Πολιτειών (EL: 50% - EU25: 46%), της Ιαπωνίας (EL: 43% - EU25: 44%), της Κίνας (EL: 66% - EU25: 70%) και της Ινδίας (EL: 76% - EU25: 76%).

Ερ. D5α Θα λέγατε ότι η ευρωπαϊκή οικονομία λειτουργεί καλύτερα, λειτουργεί χειρότερα ή ότι λειτουργεί το ίδιο καλά με την οικονομία της...;

Οι έλληνες πολίτες εκτιμούν ότι η ευρωπαϊκή οικονομία λειτουργεί χειρότερα από την οικονομία τόσο των Ηνωμένων Πολιτειών (EL: 37% - EU25: 39%) όσο και της Ιαπωνίας (EL: 43% - EU25: 45%). Το 26% όσον αφορά στις Ηνωμένες Πολιτείες και το 13% όσον αφορά στην Ιαπωνία εκτιμά ότι η ευρωπαϊκή οικονομία λειτουργεί το ίδιο καλά, ενώ το 24% κρίνει ως καλύτερη τη λειτουργία της ευρωπαϊκής οικονομίας. Ποσοστό 13% όσον αφορά στις Ηνωμένες Πολιτείες και 21% όσον αφορά στην Ιαπωνία αδυνατεί να τοποθετηθεί σχετικά. Η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη κινείται στα ίδια επίπεδα. Συγκρινόμενη η ευρωπαϊκή οικονομία με αυτή τόσο της Κίνας (EL: 49% - EU25: 38%) όσο και της Ινδίας (EL: 68% - EU25: 59%), και στις δύο περιπτώσεις, οι έλληνες ερωτηθέντες πιστεύουν ότι λειτουργεί καλύτερα.

Ερ. D5β Για καθένα από τα ακόλουθα, πείτε μου εάν κατά τη γνώμη σας η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μπροστά, πίσω ή στο ίδιο επίπεδο με τις Ηνωμένες Πολιτείες;

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται, με τη σειρά που ιεραρχήθηκαν από την ελληνική κοινή γνώμη, οι τομείς στους οποίους οι Έλληνες θεωρούν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση υπερτερεί ή υστερεί σε σχέση με τις Ηνωμένες Πολιτείες.

	ΜΠΡΟΣΤΑ		ΠΙΣΩ		ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ		Δ.Γ.	
	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
Καταπολέμηση των κοινωνικών ανισοτήτων	56%	50%	16%	15%	19%	19%	10%	15%
Καταπολέμηση των διακρίσεων	55%	44%	16%	18%	19%	23%	9%	15%
Προστασία του περιβάλλοντος	54%	55%	18%	15%	20%	18%	7%	12%
Εκπαίδευση	34%	38%	36%	24%	22%	24%	9%	14%
Σύστημα υγείας	30%	50%	39%	22%	24%	16%	8%	12%
Καταπολέμηση της ανεργίας	27%	30%	37%	28%	28%	25%	8%	17%
Ιατρική έρευνα	20%	14%	51%	51%	23%	24%	6%	11%
Δημιουργία επιχειρήσεων	17%	14%	52%	46%	21%	21%	11%	20%
Καινοτόμο τεχνολογία	16%	15%	49%	47%	21%	24%	13%	14%
Επιστημονική έρευνα	16%	12%	53%	54%	24%	23%	7%	11%

Ερ. Α27 Και για καθένα από τα παρακάτω θέματα στην Ελλάδα, πιστεύετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση παίζει θετικό ρόλο, αρνητικό ρόλο ή ούτε θετικό ούτε αρνητικό ρόλο;

	ΘΕΤΙΚΟ ΡΟΛΟ		ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΡΟΛΟ		ΟΥΤΕ ΘΕΤΙΚΟ ΟΥΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΟ		Δ.Γ.	
	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25
Προστασία του περιβάλλοντος	51%	52%	13%	16%	32%	23%	5%	9%
Άμυνα & Εξωτερική πολιτική	51%	51%	14%	14%	27%	24%	8%	11%
Καταπολέμηση της τρομοκρατίας	51%	55%	17%	15%	28%	22%	3%	8%
Μέσα μαζικής μεταφοράς	44%	28%	9%	14%	41%	47%	5%	11%
Καταπολέμηση του εγκλήματος	40%	42%	12%	15%	44%	36%	4%	8%
Οικονομική κατάσταση	33%	38%	35%	29%	30%	24%	2%	9%
Εκπαιδευτικό σύστημα	28%	31%	20%	19%	47%	40%	6%	10%
Σύστημα υγείας	27%	22%	19%	25%	50%	43%	5%	9%
Μετανάστευση	21%	28%	44%	38%	30%	25%	6%	10%
Καταπολέμηση της ανεργίας	20%	24%	41%	37%	36%	31%	3%	8%
Στέγαση	19%	16%	17%	22%	54%	51%	11%	12%
Φορολογία	13%	16%	44%	38%	37%	35%	6%	11%
Συντάξεις	12%	14%	42%	29%	40%	44%	6%	12%
Άνοδος τιμών / πληθωρισμός	12%	20%	58%	48%	27%	23%	3%	9%

Όσον αφορά στο ρόλο που παίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην αντιμετώπιση προβλημάτων καθημερινού, αλλά και ευρύτερου εθνικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας –τα οποία σε γενικές γραμμές είναι παρόμοια με αυτά της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου που έθετε το ίδιο ερώτημα– **η θετική συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζεται στην προστασία του περιβάλλοντος, στην άμυνα και την εξωτερική πολιτική, στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας, καθώς και στα μέσα μαζικής μεταφοράς**. Αντίθετα, αρνητικά εκλαμβάνεται ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με άνοδο των τιμών / πληθωρισμό, τη μετανάστευση, τη φορολογία, τις συντάξεις και την καταπολέμηση της ανεργίας.

Σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση φαίνεται να διαδραματίζει αρνητικό ρόλο στην άνοδο των τιμών / πληθωρισμό, στην καταπολέμηση της ανεργίας και γενικότερα στην οικονομική κατάσταση που επικρατεί, ζητήματα τα οποία ανησυχούν ιδιαίτερα τους Έλληνες πολίτες και αποτελούν τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα σύμφωνα πάντα με τις απαντήσεις του ελληνικού δείγματος στην παρούσα έρευνα. Αναλυτικότερα:

- Θετικό ρόλο της Ε.Ε., στην προστασία του περιβάλλοντος στη χώρα, αναγνωρίζει το 51% της ελληνικής κοινής γνώμης (ΕΥ25: 52%). Ποσοστό 13% των ελλήνων ερωτηθέντων χαρακτηρίζει το ρόλο της Ε.Ε. αρνητικό (ΕΥ25: 16%). Ουδέτερα τοποθετείται το 32% του ελληνικού δείγματος (ΕΥ25: 23%).
- Τόσο οι Έλληνες, όσο και οι ευρωπαίοι πολίτες στο σύνολό τους, εκλαμβάνουν ως θετικό το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην άμυνα και εξωτερική πολιτική της χώρας τους, με ποσοστό 51%. Αρνητικό θεωρεί το ρόλο της Ε.Ε. το 14% του ελληνικού και ευρωπαϊκού

δείγματος, ενώ ουδέτερα τοποθετείται το 27% των ελλήνων και το 24% των ευρωπαίων ερωτηθέντων.

- Αναφορικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στη χώρα τους, θετική συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζει το 51% των ελλήνων πολιτών (EU25: 55%). Αρνητικό ρόλο διακρίνει ποσοστό 17% Ελλήνων (EU25: 15%), ενώ ουδέτερα τοποθετείται ποσοστό 28% του ελληνικού δείγματος (EU25: 22%).
- Αναφορικά με τα μέσα μαζικής μεταφοράς στη χώρα τους, θετικό ρόλο της Ε.Ε. βλέπει το 44% των ελλήνων ερωτηθέντων, ποσοστό αισθητά υψηλότερο του ευρωπαϊκού μέσου όρου (EU25: 28%). Ως αρνητικός εκλαμβάνεται ο ρόλος της Ε.Ε. για το 9% των Ελλήνων, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 14%. Ποσοστό 41% των ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 47%) τοποθετείται ουδέτερα ως προς το ρόλο της Ε.Ε. στο συγκεκριμένο θέμα.
- Το 40% των ελλήνων πολιτών θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση διαδραματίζει θετικό ρόλο στην καταπολέμηση της εγκληματικότητας (EU25: 42%). Ούτε θετικό αλλά ούτε αρνητικό ρόλο εκτιμά ότι διαδραματίζει η Ε.Ε. το 44% της ελληνικής κοινής γνώμης, όπως και το 36% της συνολικής ευρωπαϊκής. Αρνητικό χαρακτηρίζει το ρόλο της Ε.Ε. το 12% των ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 15%).
- Αναφορικά με την οικονομική κατάσταση στη χώρα τους, το 33% των Ελλήνων του δείγματος θεωρεί θετικό το ρόλο της Ε.Ε. (EU25: 38%), το 35% κρίνει ως αρνητικό το ρόλο της Ε.Ε. (EU25: 29%), ενώ ουδέτερα τοποθετείται το 30% των ερωτηθέντων ελλήνων (EU25: 24%).
- Οι απόψεις ελλήνων και ευρωπαίων πολιτών δε διαφέρουν ιδιαίτερα, όταν αναφέρονται στη συμβολή της Ε.Ε. στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας τους. Ποσοστό 47% της ελληνικής κοινής γνώμης και 40% της ευρωπαϊκής εκτιμά ότι η Ε.Ε. δεν διαδραματίζει ούτε θετικό ούτε αρνητικό ρόλο στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας τους. Θετικός είναι ο ρόλος της Ε.Ε. για το 28% των Ελλήνων (EU25: 31%), ενώ αρνητικό βρίσκει το ρόλο της Ε.Ε. ποσοστό 20% του ελληνικού δείγματος (EU25: 19%).
- Αναφερόμενη στο σύστημα υγείας, η πλειονότητα ελλήνων και ευρωπαίων πολιτών, σε ποσοστά 50% και 43% αντίστοιχα, τοποθετείται ουδέτερα. Θετικό ρόλο της Ε.Ε. αναγνωρίζει το 27% των Ελλήνων όπως και το 22% των Ευρωπαίων, ενώ αρνητικό χαρακτηρίζει το ρόλο της Ε.Ε. ποσοστό 19% της ελληνικής και 25% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.
- Ο ρόλος της Ε.Ε. στο θέμα της μετανάστευσης στη χώρα τους κρίνεται θετικός από το 21% των ελλήνων και από το 28% των ευρωπαίων πολιτών. Αρνητικό ρόλο της Ε.Ε. διακρίνει το 44% των ερωτηθέντων Ελλήνων και το 38% των ευρωπαίων πολιτών, ενώ ούτε θετικός ούτε αρνητικός κρίνεται ο ρόλος της Ε.Ε. από ποσοστό 30% των Ελλήνων (EU25: 25%).
- Τόσο η ελληνική όσο και η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, σε ποσοστά 41% (EB62.0: 36%) και 37% αντίστοιχα, θεωρούν ότι η Ε.Ε. διαδραματίζει αρνητικό ρόλο στην καταπολέμηση της ανεργίας. Ποσοστό 20% (EB62.0: 27%) του ελληνικού και 24% του ευρωπαϊκού δείγματος θεωρεί θετικό το ρόλο της Ε.Ε., ενώ ούτε θετικός ούτε αρνητικός κρίνεται ο ρόλος της από το 36% ελλήνων και το 31% των ευρωπαίων πολιτών.
- Σχετικά με τη στέγαση, Έλληνες και Ευρωπαίοι φαίνονται να συμφωνούν, στην πλειονότητα τους, στον ουδέτερο ρόλο (συμβολή) της Ε.Ε. με ποσοστά 54% και 51% αντίστοιχα. Η Ε.Ε. διαδραματίζει θετικό ρόλο, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις ποσοστού 19% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 16%). Αρνητικό ρόλο στην Ε.Ε. αποδίδει το 17% του ελληνικού όπως και το 22% του συνολικού ευρωπαϊκού δείγματος.
- Στο θέμα της φορολογίας, το 44% (EB62.0: 35%) του ελληνικού δείγματος (EU25: 38%) θεωρεί αρνητικό το ρόλο της Ε.Ε. Θετική συμβολή της Ε.Ε. δηλώνει το 13% (EB62.0: 19%) των ελλήνων πολιτών (EU25: 16%) και ουδέτερα τοποθετείται το 37% των ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 35%).
- Το 42% (EB62.0: 36%) των ελλήνων ερωτηθέντων θεωρεί ότι ο ρόλος της Ε.Ε. στο θέμα των συντάξεων στη χώρα τους είναι αρνητικός, ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (29%). Ουδετερότητα του ρόλου της Ε.Ε.

στο θέμα των συντάξεων στην χώρα τους διακρίνουν σημαντική μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης καθώς και η πλειοψηφία της ευρωπαϊκής με ποσοστά 40% και 44% αντίστοιχα. Ποσοστό 12% της ελληνικής κοινής γνώμης και 14% της συνολικής ευρωπαϊκής εκτιμά ότι η Ε.Ε διαδραματίζει θετικό ρόλο στο θέμα των συντάξεων.

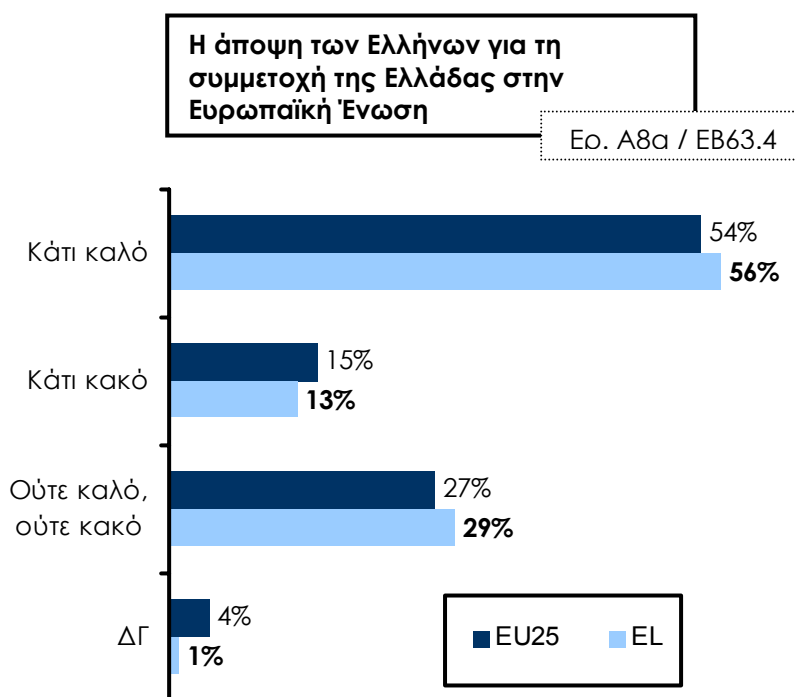
- Αναφορικά με την άνοδο των τιμών και τον πληθωρισμό, ως αρνητικός εκλαμβάνεται ο ρόλος της Ε.Ε., τόσο από την πλειονότητα της ελληνικής κοινής γνώμης (EB63.4: 58% - EB62.0: 45%), όσο και από την πλειοψηφία της συνολικής ευρωπαϊκής (EU25: 48%). Το θετικό ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο συγκεκριμένο θέμα αναγνωρίζει μόνο το 12% του ελληνικού δείγματος (EB62.0: 24%) και το 20% του ευρωπαϊκού. Ούτε θετικός ούτε αρνητικός κρίνεται από το 27% του ελληνικού δείγματος (EU25: 23%).

4. ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

4.1 Η Ελληνική θέση για τη συμμετοχή στην Ε.Ε.

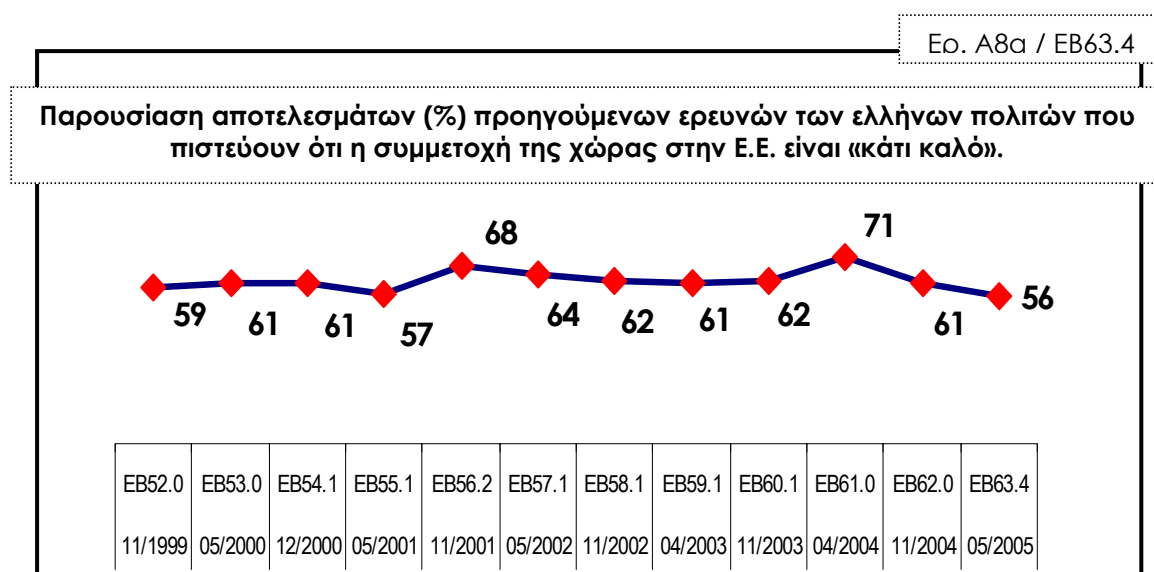
Ερ. Α8α Σε γενικές γραμμές, νομίζετε ότι η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ε.Ε. είναι ....;

Το γράφημα που ακολουθεί απεικονίζει το βαθμό ικανοποίησης τόσο των ελλήνων όσο και των ευρωπαίων πολιτών από τη συμμετοχή της χώρας τους στην Ε.Ε.

Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (56%, ποσοστό ελαφρώς μειωμένο σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου EB62.0: 61%) θεωρεί ότι η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνιστά θετική πράξη (EU25: 54%). Ποσοστό 13% των ελλήνων και 15% των ευρωπαίων πολιτών διακρίνει «κάτι κακό». Τέλος, το 29% της ελληνικής κοινής γνώμης, και το 27% της ευρωπαϊκής, τοποθετείται ουδέτερα («ούτε καλό ούτε κακό»).

Σημειώνεται ότι το ποσοστό των ελλήνων ερωτηθέντων που θεωρεί ότι η συμμετοχή της χώρας τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνιστά θετική πράξη παρουσιάζει πτωτική τάση συγκρινόμενο με αυτό της έρευνας EB61.0 η οποία έθετε το ίδιο ερώτημα. Ακολουθεί σχετικό γράφημα.

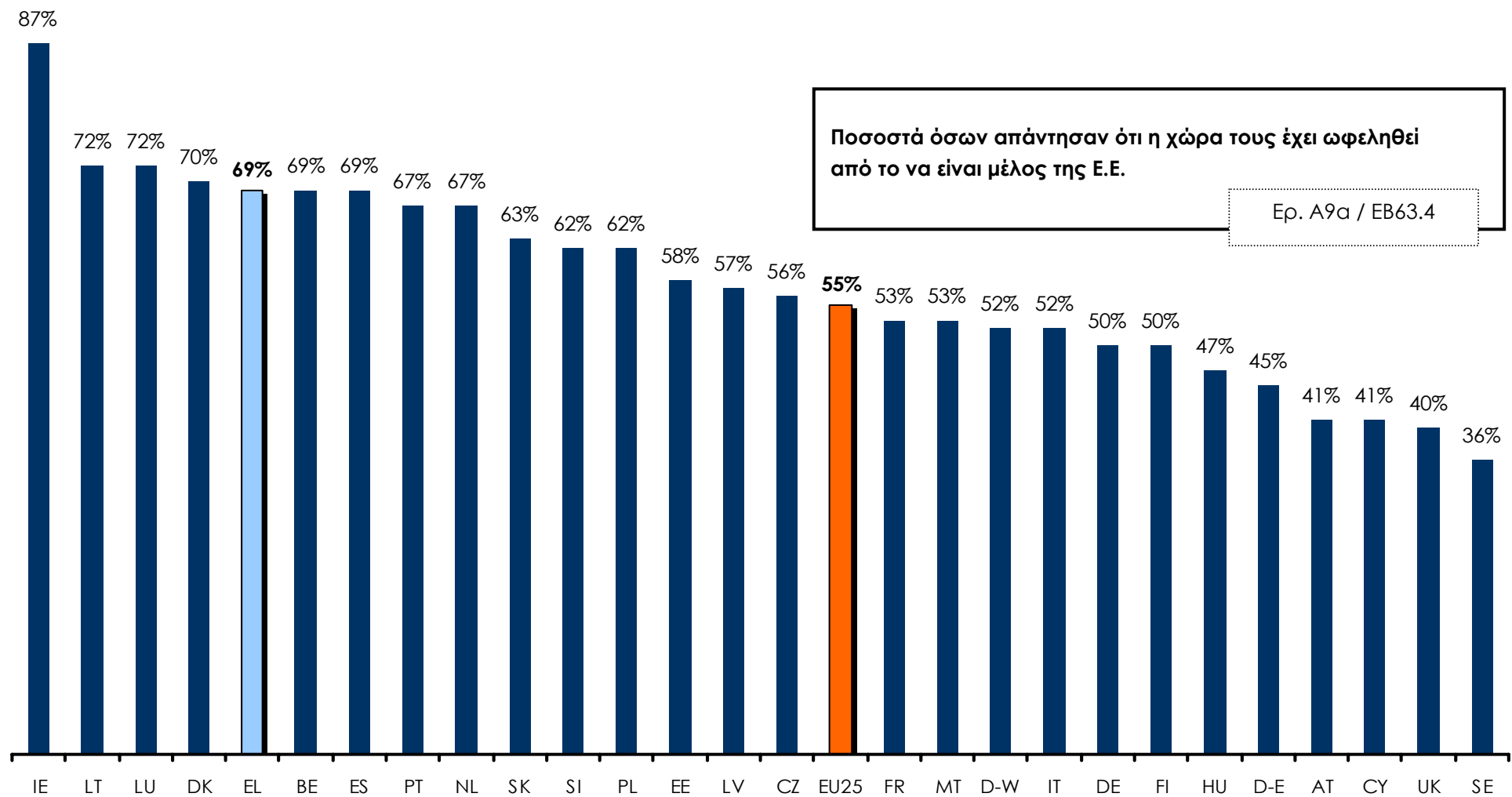
Ερ. Α9α Συνολικά, θα λέγατε ότι η Ελλάδα έχει ωφεληθεί ή όχι από το να είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Έχει ωφεληθεί		Δεν έχει ωφεληθεί		Δ.Γ.	
EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
69%	55%	24%	33%	7%	12%

Σημαντική πλειονότητα των ελλήνων πολιτών (69%) θεωρεί ότι η Ελλάδα έχει ωφεληθεί από τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος (EU25) διαμορφώνεται στο 55%, ήτοι 14 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα. Αντίθετη άποψη φαίνεται να έχει ποσοστό 24% (EB62.0: 18%) της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 33%). Το 7% του ελληνικού δείγματος απάντησε ότι δε γνωρίζει αν η Ελλάδα έχει ωφεληθεί ή όχι από τη συμμετοχή της στην Ε.Ε., ενώ το αντίστοιχο ποσοστό του κοινοτικού μέσου όρου είναι 12%.

Συγκρίνοντας αυτά τα αποτελέσματα με εκείνα των αμέσως δύο προηγούμενων ερευνών, παρατηρείται σημαντική μείωση του ποσοστού των ελλήνων πολιτών που διακρίνουν ωφέλεια για τη χώρα τους από το γεγονός ότι είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από 82% (EB61.0) και 76% (EB62.0) σε 69% στην παρούσα έρευνα.

Όπως απεικονίζεται στο γράφημα που ακολουθεί, **οι Έλληνες (69%) εμφανίζονται να είναι από τους πλέον ικανοποιημένους ευρωπαίους πολίτες αναφορικά με τη συμμετοχή της χώρας τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.**

4.2 Προσεγγίζοντας την Ελληνική αίσθηση για την Ε.Ε.

Ερ. Α10 Γενικά, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει για εσάς μία πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα;

Πολύ θετική		Αρκετά θετική		Ουδέτερη		Αρκετά αρνητική		Πολύ αρνητική		Δ.Γ.	
ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25
10%	8%	44%	38%	32%	32%	11%	14%	4%	4%	0%	2%

Λαμβάνοντας υπόψη και τις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου που έθεταν το ίδιο ερώτημα, παρατηρείται ότι η πλειονότητα της ελληνικής κοινής γνώμης συνεχίζει να έχει θετική εικόνα για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- 1 στους 10 Έλληνες πολίτες (10%) εκφράζεται κατηγορηματικά υπέρ μιας θετικής εικόνας για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΥ25: 8%).
- Το 44% της ελληνικής κοινής γνώμης θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση προβάλλει μία αρκετά θετική εικόνα (ΕΥ25: 38%).
- Το 32% τόσο των ελλήνων, όσο και των ευρωπαίων ερωτηθέντων εκφράζεται ουδέτερα για την εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 1 στους 10 Έλληνες (11%) προσλαμβάνει μία αρκετά αρνητική εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΥ25: 14%).
- Τέλος, μόνο το 4% τόσο της ελληνικής όσο και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης έχει μία πολύ αρνητική εικόνα για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ερ. Α12 Τι σημαίνει για εσάς προσωπικά η Ευρωπαϊκή Ένωση;

Σε μία σημασιολογική ερμηνεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, **οι Έλληνες φαίνονται να διακρίνουν, στην πλειονότητα τους, τις θετικές πτυχές της Ε.Ε.**, χωρίς να παραλείπουν την επισήμανση εκείνων που θεωρούν (σύμφωνα με τη γνώμη τους) αρνητικές συνέπειες.

- Για το 55% (ΕΒ62.0: 56%) της ελληνικής κοινής γνώμης, η Ευρωπαϊκή Ένωση σημαίνει την ελευθερία να ταξιδεύεις, να σπουδάζεις και να δουλεύεις οπουδήποτε στα κράτη-μέλη της (ΕΥ25: 52%).
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση ερμηνεύεται ως διασφάλιση της ειρήνης από μερίδα Ελλήνων που αντιστοιχεί σε ποσοστό 48% (ΕΒ62.0: 49%) της ελληνικής κοινής γνώμης (ΕΥ25: 37%).
- Για το 37% (ΕΒ62.0: 44%) των ελλήνων, όπως και των ευρωπαίων πολιτών, η Ευρωπαϊκή Ένωση σημαίνει το ευρώ.
- Ισχυρότερο λόγο στον κόσμο σημαίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση για ποσοστό 30% (ΕΒ62.0: 36%) της ελληνικής κοινής γνώμης, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται στο 29%.
- Το 30% (ΕΒ62.0: 28%) των ελλήνων και το 19% των ευρωπαίων πολιτών αποδίδει στην Ευρωπαϊκή Ένωση την έννοια της ανεργίας.
- Με τη διασφάλιση της δημοκρατίας φαίνεται να ταυτίζει το 26% (ΕΒ62.0: 32%) της ελληνικής κοινής γνώμης την Ευρωπαϊκή Ένωση, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 24%.

- Για το 21% (EB62.0: 19%) των ελλήνων ερωτηθέντων, η Ευρωπαϊκή Ένωση σημαίνει την απώλεια ελέγχου στα εξωτερικά σύνορα της χώρας (EU25: 19%).
- 1 στους 5 έλληνες πολίτες (EB63.4: 20% - EB62.0: 28%) ταυτίζει την Ευρωπαϊκή Ένωση με την οικονομική ευημερία με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 21%. Παρομοίως, 1 στους 5 έλληνες πολίτες (EB63.4: 20% - EB62.0: 25% των ελλήνων πολιτών), ποσοστό υψηλότερο κατά οκτώ ποσοστιαίες μονάδες από αυτό του ευρωπαϊκού μέσου όρου που διαμορφώνεται στο 12%, ταυτίζει συνειρμικά την Ευρωπαϊκή Ένωση με την κοινωνική προστασία.
- Πολιτιστική πολυμορφία σημαίνει για ποσοστό 19% (EB62.0: 29%) της ελληνικής κοινής γνώμης η Ε.Ε., όπως και για ποσοστό 29% της συνολικής ευρωπαϊκής (EU25). Ταυτόχρονα, υψηλότερο ποσοστό των ελλήνων πολιτών (EB63.4: 22% - EB62.0: 17%) φαίνεται να ταυτίζει την Ευρωπαϊκή Ένωση με την απώλεια της πολιτισμικής τους ταυτότητας (EU25: 13%).
- Σπατάλη χρήματος σημαίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση για το 16% (EB62.0: 11%) των Ελλήνων, ενώ την ίδια σημασία της αποδίδει το 22% των ευρωπαίων πολιτών.
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση ταυτίζεται με την αύξηση της εγκληματικότητας από το 12% των Ελλήνων (EU25: 17%).
- Ως γραφειοκρατία θεωρεί την Ε.Ε. μόνο το 9% (EB62.0: 10%) της ελληνικής κοινής γνώμης, ενώ την ίδια άποψη εκφράζει υψηλότερο ποσοστό της συνολικής ευρωπαϊκής (EU25: 21%).

Ερ. Α13 Σας δίνει προσωπικά η Ευρωπαϊκή Ένωση το αίσθημα...;

%	EB57.1 (05/2002)	EB60.1 (11/2003)	EB62.0 (11/2004)	EB63.4 (05/2005)
της ελπίδας	58	50	57	50
της ανησυχίας	24	17	21	27
της εμπιστοσύνης	28	27	32	21
της δυσπιστίας	15	9	17	14
της αδιαφορίας	11	15	15	11
της απόρριψης	2	2	4	3
του ενθουσιασμού	11	5	5	3
Δ.Γ.	3	3	2	3

Η έρευνα προσπαθεί να διαγνώσει το συναίσθημα που γεννάται στον Έλληνα κατά την πρόσληψη της εικόνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Την **αίσθηση της ελπίδας διατυπώνει 1 στους 2 πολίτες (50%) των ελλήνων ερωτηθέντων, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται στο 44%**. Παρατηρείται σχετική μείωση κατά 7 μονάδες του ποσοστού, συγκρινόμενο με προηγούμενη έρευνα (EB62.0: 57%).
- Ανησυχία εκδηλώνει το 27% των ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 20%).
- Σημειώνεται σημαντική μείωση του ποσοστού του ελληνικού δείγματος που εκφράζει αίσθημα εμπιστοσύνης προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, από 32% της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου που έθετε το ίδιο ερώτημα σε 21% στην παρούσα έρευνα (EU25: 22%).
- Το 11% των ελλήνων και το 18% των ευρωπαίων πολιτών δηλώνουν αδιαφορία.
- Δυσπιστία απέναντι στην Ε.Ε. ομολογεί το 14% της ελληνικής και το 19% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.

- Μόλις το 3% των Ελλήνων δηλώνει ενθουσιασμένο με την Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 7%).
- Τέλος, το 3% του ελληνικού δείγματος δηλώνει ότι η Ε.Ε. του δίνει την αίσθηση της απόρριψης, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 6%.

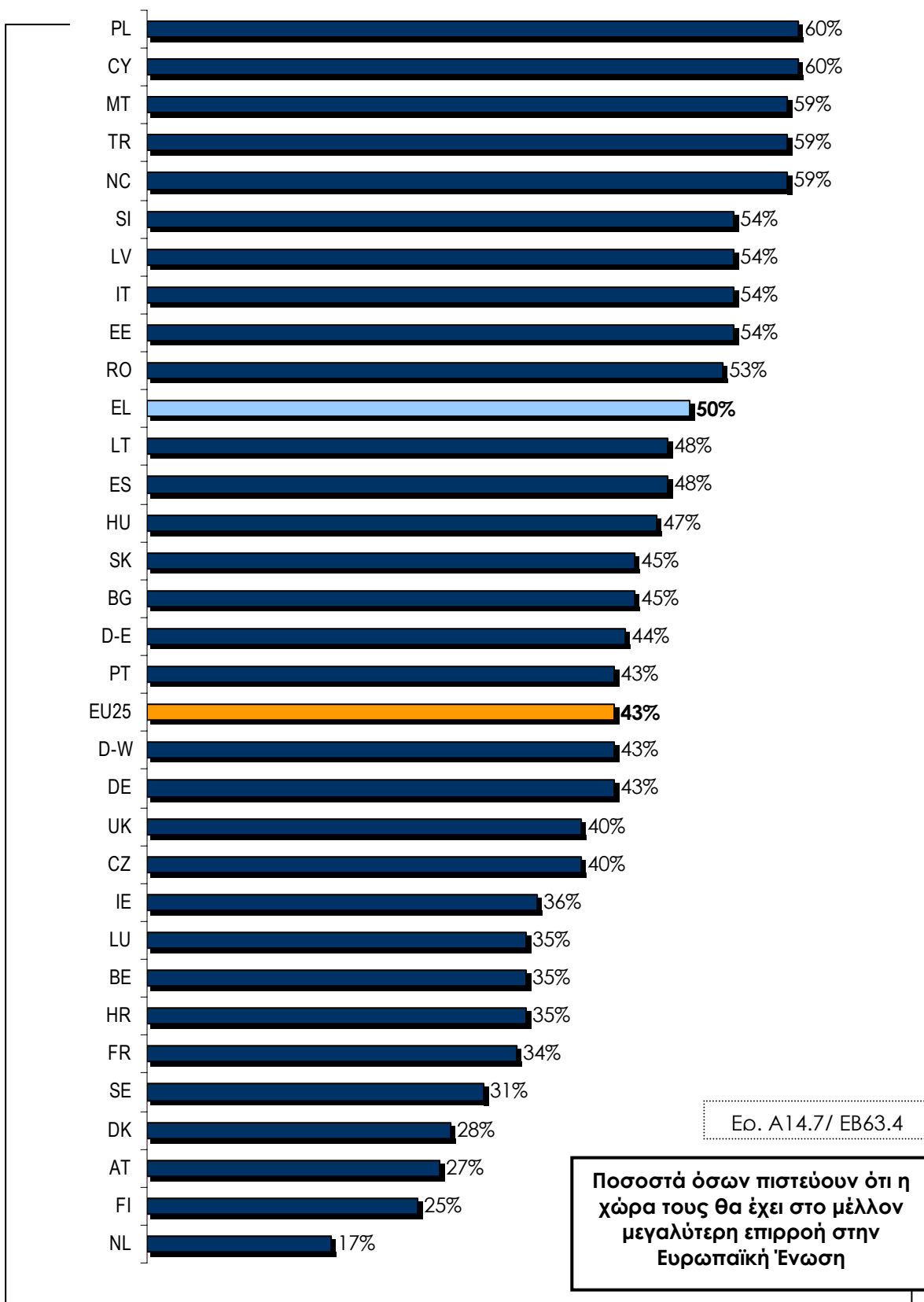
Σε σχέση με προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου που έθεταν το συγκεκριμένο ερώτημα, διαπιστώνουμε ότι οι Έλληνες όσο και οι ευρωπαίοι πολίτες, στην πλειονότητα τους, εξακολουθούν να εκδηλώνουν θετικά αισθήματα, όπως αυτό της ελπίδας, απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, στην παρούσα έρευνα εμφανίζονται λιγότερο ενθουσιασμένοι, περισσότερο ανήσυχοι και εκφράζουν λιγότερη εμπιστοσύνη προς την Ε.Ε.

Ερ. Α14α Παρακαλώ πείτε μου για καθεμία από τις παρακάτω φράσεις, αν τείνετε να συμφωνείτε ή τείνετε να διαφωνείτε;

	ΣΥΜΦΩΝΩ		ΔΙΑΦΩΝΩ	
	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25
Οι μεγαλύτερες χώρες είναι αυτές που έχουν τη μεγαλύτερη δύναμη στην Ε.Ε.	87	73	11	18
Αισθάνομαι περισσότερο ασφαλής γιατί η Ελλάδα είναι μέλος της Ε.Ε.	70	51	27	41
Υπάρχει μεγαλύτερη πολιτική σταθερότητα γιατί η Ελλάδα είναι μέλος της Ε.Ε.	60	42	35	48
Υπάρχει μεγαλύτερη οικονομική σταθερότητα γιατί η Ελλάδα είναι μέλος της Ε.Ε.	52	44	44	46
Η Ελλάδα θα έχει στο μέλλον μεγαλύτερη επιρροή στην Ε.Ε.	50	43	36	42
Κατανοώ τη λειτουργία της Ε.Ε.	46	43	49	50
Τα συμφέροντα της Ελλάδας λαμβάνονται αρκετά υπόψη στην Ε.Ε.	41	37	50	47
Η άποψη μου μετράει στην Ε.Ε.	34	38	58	53

- Όπως και στην προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου που έθετε το ίδιο ερώτημα, παρόμοια άποψη φαίνονται να έχουν οι Έλληνες και οι ευρωπαίοι πολίτες, με ποσοστά 87% και 73% αντίστοιχα (ΕΒ62.0: 86% και 75%), δηλώνοντας ότι οι μεγαλύτερες χώρες είναι εκείνες που έχουν τη μεγαλύτερη δύναμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- **Το γεγονός ότι η χώρα του είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης κάνει τον Έλληνα να αισθάνεται περισσότερο ασφαλής**, άποψη η οποία εκφράζεται από ποσοστό 70% της ελληνικής κοινής γνώμης, το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των 25 κρατών-μελών της Ε.Ε., μετά από αυτό της Κύπρου (78%). Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος κυμαίνεται στο 51%, καθώς σημαντική μερίδα της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (41%) τείνει να διαφωνεί με αυτή τη θέση.
- Μετά τους πολίτες της Κύπρου (68%), οι Έλληνες συγκεντρώνοντας το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό (60%) μεταξύ των υπολοίπων ευρωπαίων πολιτών, αισθάνονται ότι υπάρχει μεγαλύτερη πολιτική σταθερότητα επειδή η χώρα τους είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ ο ευρωπαίος πολίτης φαίνεται να διαφωνεί με αυτή τη θέση σε ποσοστό 48%.
- Η πλειονότητα της ελληνικής κοινής γνώμης (ΕΒ63.4: 52% - ΕΒ62.0: 59%) αισθάνεται ότι υπάρχει μεγαλύτερη οικονομική σταθερότητα επειδή η χώρα τους είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε χαμηλότερα επίπεδα (44%).

1 στους 2 έλληνες πολίτες (50%) προβλέπει ότι, στο μέλλον, η Ελλάδα θα ασκεί ακόμη μεγαλύτερη επιρροή στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EB62.0: 58%). Ο ευρωπαίος πολίτης ισχυρίζεται το ίδιο (για τη χώρα του) σε ποσοστό 43%. Σημειώνεται ότι τόσο οι πολίτες της Κύπρου, όσο του βορείου τμήματος της Κύπρου και της Τουρκίας εμφανίζονται πιο σίγουροι και πιο αισιόδοξοι από τους έλληνες πολίτες ότι η χώρα τους θα έχει στο μέλλον μεγαλύτερη επιρροή στην Ευρωπαϊκή Ένωση με αντίστοιχα ποσοστά CY: 60% - NC: 59% - TR: 59%.

- Αναφορικά με την κατανόηση της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι έλληνες πολίτες συναντούν δυσκολία σε ποσοστό 49%, ενώ ποσοστό 46% του ελληνικού δείγματος δηλώνει το αντίθετο. Σημειώνεται ότι στην προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB62.0) που έθετε το ίδιο ερώτημα οι έλληνες ερωτηθέντες εμφανίζονταν να κατανοούν περισσότερο από τους υπόλοιπους ευρωπαίους πολίτες τη λειτουργία της Ε.Ε. (EL: 57% - EU25: 47%), ενώ αισθητά χαμηλότερο ήταν το ποσοστό των ελλήνων ερωτηθέντων (EL: 37% - EU25: 44%) που είχε εκφράσει δυσκολία στην κατανόηση της λειτουργίας της.
- **1 στους 2 έλληνες ερωτηθέντες (50%) δεν πιστεύουν ότι τα συμφέροντα της Ελλάδας λαμβάνονται αρκετά υπόψη στην Ευρωπαϊκή Ένωση**, ενώ το αντίθετο ισχυρίζεται το 41% της ελληνικής κοινής γνώμης. Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος τοποθετείται σε 47% και 37% αντίστοιχα.
- **Σχεδόν 6 στους 10 έλληνες ερωτηθέντες (58%) δεν πιστεύουν ότι η προσωπική τους άποψη μετράει στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 53%).** Το αντίθετο, αναφορικά με την επιρροή της προσωπικής του άποψης, πιστεύει το 34% της ελληνικής, όπως και το 38% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης. Αξιοσημείωτο είναι ότι τόσο οι πολίτες της Κύπρου, του βόρειου τμήματος της Κύπρου και της Τουρκίας εκτιμούν ότι η άποψή τους μετράει στην Ευρωπαϊκή Ένωση περισσότερο με αντίστοιχα ποσοστά CY: 58% - NC: 47% - TR: 46%.

Ερ. 28/6 Είστε υπέρ ή κατά: Η ταχύτητα οικοδόμησης της Ευρώπης να είναι μεγαλύτερη για μία ομάδα χωρών σε σχέση με τις άλλες χώρες;

Επισημαίνεται ότι οι έλληνες πολίτες (48%) πιστεύουν ότι η ταχύτητα οικοδόμησης της Ευρώπης πρέπει να είναι μεγαλύτερη για μία ομάδα χωρών σε σχέση με τις άλλες χώρες (EU25: 38%). Το 40% των ελλήνων και το 42% των ευρωπαίων πολιτών διαφωνεί με αυτή την τοποθέτηση, ενώ το 12% αδυνατεί να εκφράσει άποψη επί του θέματος («δε γνωρίζω», EU25: 20%).

Παρατηρείται σχετική διαφοροποίηση των ποσοστών συγκρινόμενα με αυτά της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου (EB62.0) που έθετε το ίδιο ερώτημα.

ΥΠΕΡ		ΚΑΤΑ	
EB62.0	EB63.4	EB62.0	EB63.4
54%	48%	34%	40%

Ερ. A15 α) Κατά την γνώμη σας, σε πέντε χρόνια από σήμερα, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα παίζει πιο σημαντικό, λιγότερο σημαντικό ή τον ίδιο ρόλο στην καθημερινή σας ζωή; β) Και, σε πέντε χρόνια από σήμερα, θα θέλατε η Ευρωπαϊκή Ένωση να παίζει πιο σημαντικό, λιγότερο σημαντικό ή τον ίδιο ρόλο στην καθημερινή σας ζωή;

	Πιο σημαντικό		Λιγότερο σημαντικό		Τον ίδιο ρόλο		Δ.Γ.	
	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25	EL	EU25
A)	57%	44%	10%	9%	29%	40%	5%	7%
B)	65%	49%	15%	14%	17%	29%	3%	7%

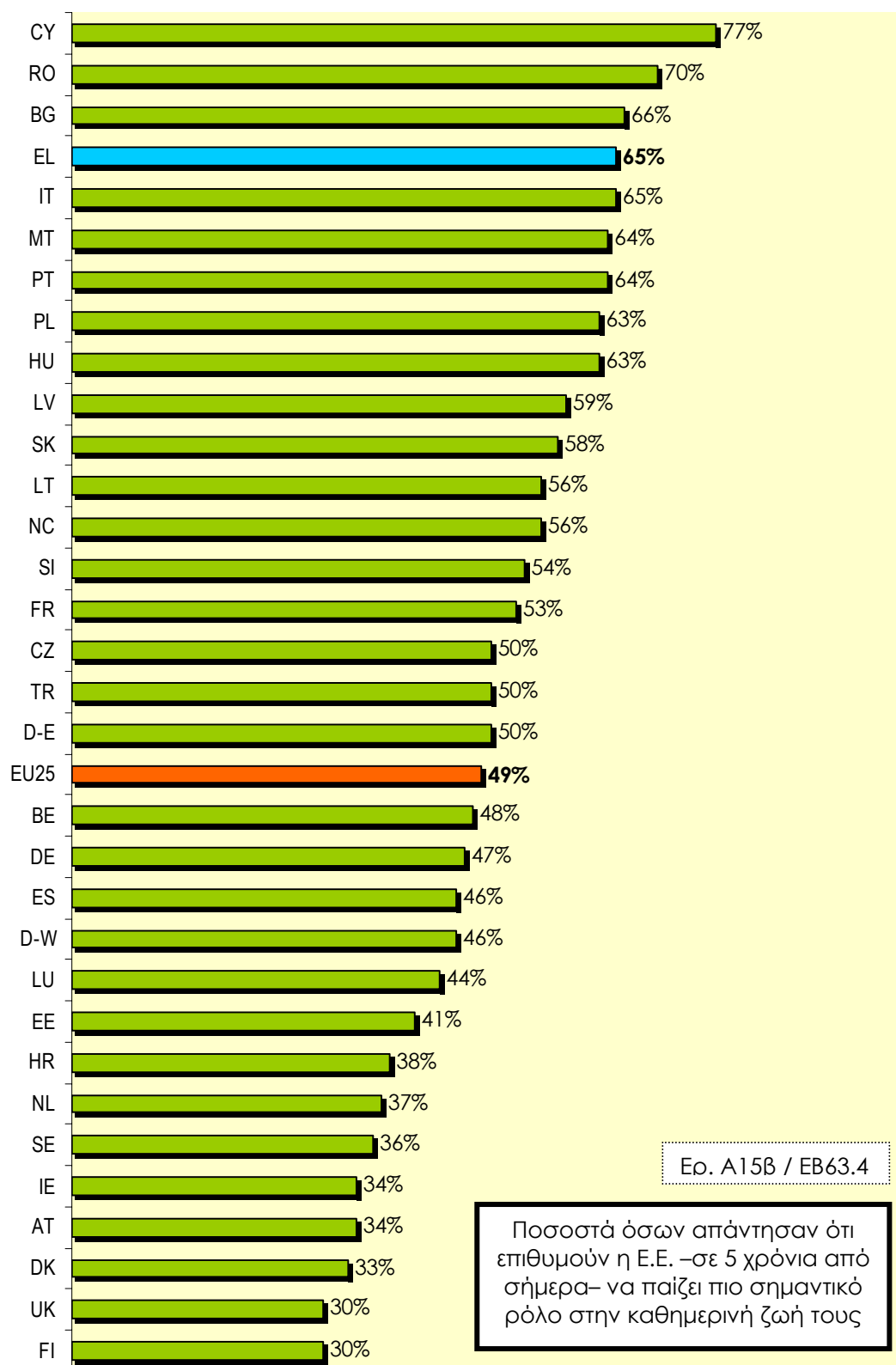
* A: Εκτίμηση τι ρόλο θα παίζει

** B: Επιθυμία τι ρόλο να παίζει

Το 57% των ελλήνων ερωτηθέντων πιστεύει ότι ο ρόλος της Ε.Ε. στην καθημερινή τους ζωή θα είναι πιο σημαντικός την επόμενη πενταετία, ενώ περισσότεροι είναι αυτοί (65%) που

επιθυμούν ο ρόλος της Ε.Ε. να καταστεί πιο σημαντικός. Σημειώνεται ότι και στις δύο περιπτώσεις οι έλληνες ερωτηθέντες συγκεντρώνουν από τα υψηλότερα ποσοστά μεταξύ των πολιτών (όλων των χωρών) που έλαβαν μέρος στην παρούσα έρευνα, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να είναι αισθητά χαμηλότερος (44% και 49% αντίστοιχα).

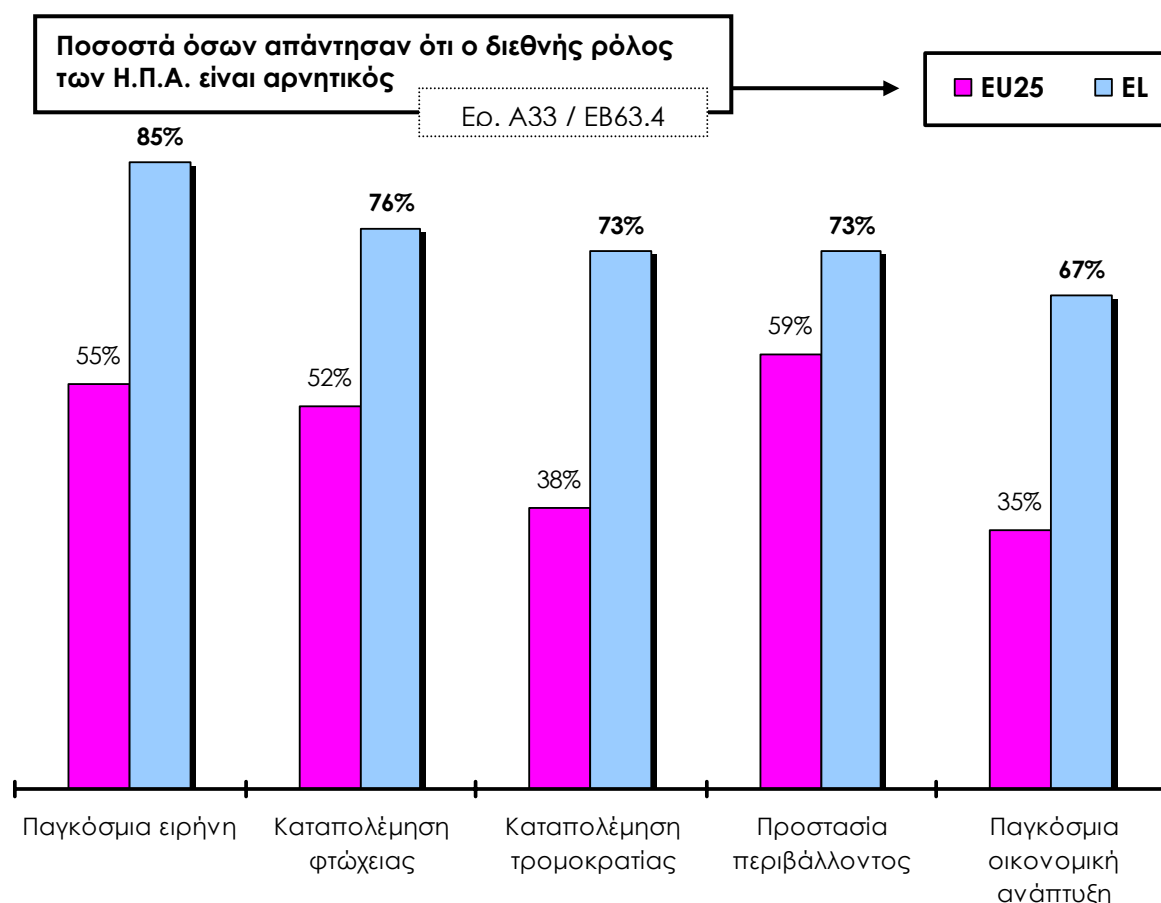
Όπως φαίνεται και από το γράφημα που ακολουθεί, οι έλληνες πολίτες εκφράζουν έντονα την επιθυμία για περισσότερο ενεργή παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καθημερινή τους ζωή την επόμενη πενταετία.

4.3 Διεθνής ρόλος των Η.Π.Α και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Ερ. A33α** Κατά τη γνώμη σας, θα λέγατε ότι οι Η.Π.Α. παίζουν κυρίως ένα ρόλο θετικό, ένα ρόλο αρνητικό ή ούτε θετικό ούτε αρνητικό σε ότι αφορά...:
- Ερ. A33β** Κατά τη γνώμη σας, η Ευρωπαϊκή Ένωση τείνει να παίζει ένα θετικό ρόλο, αρνητικό ρόλο ή κανένα από τα δύο σε ότι αφορά...:
- Ερ. A33γ** Και γενικά σε σχέση με πέντε χρόνια πριν, θα λέγατε ότι ο διεθνής ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει γίνει...:

Παρόμοια αποτελέσματα με αυτά της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου που έθετε το ίδιο ερώτημα καταγράφονται και στην παρούσα, καθώς **έντονα αρνητική παραμένει η στάση της πλειονότητας της ελληνικής κοινής γνώμης, απέναντι στο διεθνή ρόλο των Η.Π.Α., ενώ θετική στάση φαίνεται να τηρεί η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης για το διεθνή ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα ειρήνης, καταπολέμησης της τρομοκρατίας, παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης, καταπολέμησης της φτώχειας και προστασίας του περιβάλλοντος.**

Σημειώνεται ότι τα «αρνητικά» ποσοστά του ελληνικού δείγματος για τον ρόλο των Η.Π.Α., στις περισσότερες από τις παρακάτω περιπτώσεις, είναι τα υψηλότερα του ευρωπαϊκού δείγματος.

- Όπως και στην προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου που έθετε το ίδιο ερώτημα, οι Έλληνες, περισσότερο από κάθε ευρωπαίο πολίτη, θεωρούν σε ποσοστό 85% (το

υψηλότερο του συνολικού δείγματος της έρευνας – EU25: 55%) ότι ο ρόλος των Η.Π.Α. στην παγκόσμια ειρήνη είναι αρνητικός. Μόλις το 6% κρίνει ότι οι Η.Π.Α. συμβάλλουν θετικά, ποσοστό κατά πολύ διαφοροποιημένο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 25%). Ούτε θετικός ούτε αρνητικός είναι ο ρόλος των Η.Π.Α. για το 8% των ελλήνων και για το 16% των ευρωπαίων πολιτών. Στο ερώτημα για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι Έλληνες κρίνουν σε ποσοστό 61% (EU25: 63%) ότι η Ε.Ε. διαδραματίζει θετικό ρόλο όσον αφορά την ειρήνη στον κόσμο. Αρνητικό ρόλο της Ε.Ε. βλέπει μόνο το 11% (EU25: 9%) και ουδέτερα τοποθετείται το 27% της ελληνικής και το 22% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.

- Σχετικά με το ρόλο των Η.Π.Α. στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας, το 73% των ελλήνων ερωτηθέντων πιστεύει ότι οι Η.Π.Α. διαδραματίζουν αρνητικό ρόλο. Το ποσοστό είναι από τα υψηλότερα του συνολικού δείγματος, μαζί με αυτά της Κύπρου (73%) και της Τουρκίας (74%) και μάλιστα σχεδόν διπλάσιο του ευρωπαϊκού μέσου όρου (EU25: 38%). Σε αντίθεση με την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη (EU25: 43%), λίγοι είναι οι Έλληνες πολίτες που κρίνουν θετικά το ρόλο των Η.Π.Α. στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας, συγκεντρώνοντας το χαμηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος της έρευνας (13%). «Ούτε θετικός ούτε αρνητικός» κρίνεται από το 12% των ελλήνων ερωτηθέντων και από το 14% των ευρωπαίων πολιτών ο συγκεκριμένος ρόλος των Η.Π.Α. Σε σχέση με την Ε.Ε., η πλειονότητα των Ελλήνων σε ποσοστό 58% (EU25: 60%) πιστεύει ότι η Ε.Ε. παίζει θετικό ρόλο στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Αρνητικό ρόλο της Ε.Ε. διακρίνει μόνο το 11% του ελληνικού και το 10% του ευρωπαϊκού δείγματος. Ούτε θετικό ούτε αρνητικό κρίνει το ρόλο της Ε.Ε. το 30% των ερωτηθέντων Ελλήνων και το 24% των Ευρωπαίων.
- Σχεδόν 7 στους 10 Έλληνες (67%) κρίνουν ότι οι Η.Π.Α. συμβάλλουν αρνητικά στην παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη, ποσοστό σχεδόν διπλάσιο του ευρωπαϊκού μέσου όρου (EU25: 35%). Οι Έλληνες (67%) και οι Κύπριοι (71%) συγκεντρώνουν τα υψηλότερα ποσοστά του συνολικού δείγματος. Το θετικό ρόλο των Η.Π.Α. στην παγκόσμια οικονομία αναγνωρίζει το 14% των ερωτηθέντων Ελλήνων, ποσοστό που αποκλίνει σημαντικά από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 38%). Ουδέτερα τοποθετείται το 16% του ελληνικού δείγματος (EU25: 19%). Όσον αφορά τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη, αυτή κρίνεται θετική από το 46% των ελλήνων και από το 50% των ευρωπαίων πολιτών. Αρνητικό ρόλο τείνει να παίζει η Ε.Ε. για ποσοστό 14% τόσο των ελλήνων όσο και των ευρωπαίων πολιτών, ενώ ουδέτερα τοποθετείται ποσοστό 36% του ελληνικού και 27% του ευρωπαϊκού δείγματος (EU25).
- Σημαντική είναι, επίσης, η διαφοροποίηση της ελληνικής κοινής γνώμης (76%, το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος μετά από αυτό της Κύπρου 77%) σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 52%) ως προς τον αρνητικό ρόλο των Η.Π.Α. στην καταπολέμηση της φτώχειας διεθνώς. Μόνο το 4% του ελληνικού δείγματος κρίνει θετικά το ρόλο των Η.Π.Α., το χαμηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος και σημαντικά διαφοροποιημένο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 20%). Ουδέτερα δε τοποθετείται το 16% των ελλήνων ερωτηθέντων και το 21% των ευρωπαίων. Όσον αφορά στην καταπολέμηση της φτώχειας στον κόσμο, θετικό ρόλο της Ε.Ε. διακρίνει το 38% (δεύτερο χαμηλότερο ποσοστό μετά από αυτό της Σουηδίας 37%) της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 49%). Αρνητικό ρόλο θεωρεί ότι τείνει να παίζει η Ε.Ε. το 17% των ελλήνων ερωτηθέντων και το 16% των ευρωπαίων, ενώ ουδέτερα τοποθετείται το 41% των ελλήνων, όπως και το 27% των ευρωπαίων πολιτών.
- Απόκλιση απόψεων των ελλήνων από εκείνες των ευρωπαίων πολιτών παρατηρείται στην ερώτηση για το ρόλο των Η.Π.Α. στην προστασία του περιβάλλοντος. Ως αρνητικός εκλαμβάνεται ο ρόλος των Η.Π.Α. για το 73% -από τα υψηλότερα ποσοστά του συνολικού δείγματος- με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (EU25: 59%). Θετικός είναι ο ρόλος των Η.Π.Α. για το 8% (EU25: 18%), ούτε αρνητικός ούτε θετικός για το 16% (EU25: 15%). Όσον αφορά στο ρόλο της Ε.Ε., 6 στους 10 Έλληνες (60%) πιστεύουν ότι είναι θετικός. Το ίδιο πιστεύει και το 62% των ευρωπαίων πολιτών, ενώ αρνητικό ρόλο διακρίνει το 10% των ελληνικού και το 12% του ευρωπαϊκού δείγματος. Ούτε αρνητικός ούτε θετικός κρίνεται ο ρόλος της Ε.Ε. από το 27% των ελλήνων ερωτηθέντων και από το 18% των ευρωπαίων.

Τέλος, οι έλληνες πολίτες (59%), όπως και οι ευρωπαίοι (62%), εκτιμούν ότι ο διεθνής ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε σχέση με πέντε χρόνια πριν, έχει καταστεί πιο σημαντικός. Μόνο το 6% του ελληνικού, καθώς και του ευρωπαϊκού δείγματος θεωρεί ότι ο ρόλος της Ε.Ε. έχει γίνει λιγότερο σημαντικός. Ενώ μία σημαντική μερίδα του δείγματος (EL: 29% - EU25: 25%) δεν διαπιστώνει σχετική αλλαγή.

4.4 Ο ρόλος της Ε.Ε.: Φόβοι, προτεραιότητες και κόστος

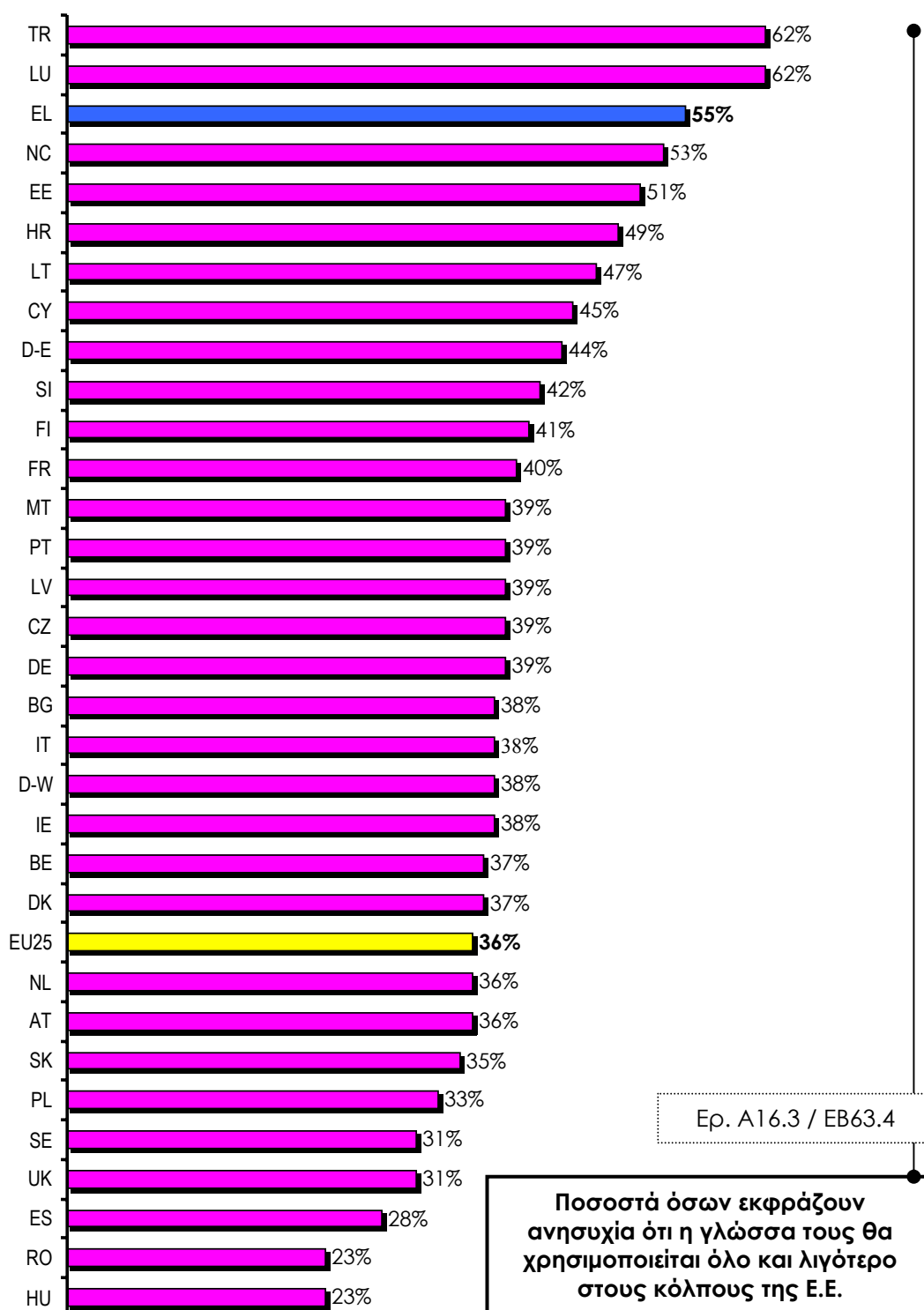
Ερ. Α16 Μερικοί άνθρωποι πιθανόν να έχουν κάποιους φόβους σχετικά με την οικοδόμηση της Ευρώπης, την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εδώ υπάρχει μία λίστα με πράγματα που μερικοί άνθρωποι λένε ότι φοβούνται. Για κάθε ένα από αυτά, πείτε μου αν εσείς προσωπικά το φοβάστε τώρα ή όχι;

	ΦΟΒΑΜΑΙ	
	EL	EU25
Τη μεταφορά εργασίας προς άλλα κράτη-μέλη, όπου η παραγωγή είναι φθηνότερη	87	73
Περισσότερες δυσκολίες για τους έλληνες αγρότες	72	62
Η χώρα μας θα πληρώνει όλο και περισσότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση	66	62
Την αύξηση της διακίνησης των ναρκωτικών και του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος	59	60
Η γλώσσα μας θα χρησιμοποιείται όλο και λιγότερο	55	36
Την απώλεια δύναμης μικρότερων κρατών-μελών	55	43
Μία οικονομική κρίση	54	48
Την απώλεια κοινωνικών παροχών	51	50
Την απώλεια της εθνικής μας ταυτότητας και πολιτισμού	46	37

Τους φόβους που ενδεχομένως προκαλεί η οικοδόμηση της Ευρώπης στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης διατυπώνουν οι Έλληνες, απαντώντας σε σχετικό ερώτημα.

- **Ο κυριότερος φόβος των ελλήνων πολιτών αφορά στη μεταφορά εργασίας προς άλλα κράτη-μέλη όπου η παραγωγή είναι φθηνότερη** (87%, ποσοστό αρκετά υψηλότερο συγκρινόμενο με αυτό της προηγούμενης έρευνας EB62.0: 79%). Την ίδια ανησυχία φαίνονται να συμμερίζονται και οι υπόλοιποι ευρωπαίοι πολίτες (EU25: 73%). Αντίθετα, 1 στους 10 έλληνες (10%) και 1 στους 5 ευρωπαίους πολίτες (21%) δηλώνει ότι δεν συμμερίζεται αυτό το φόβο.
- Ο φόβος ότι η οικοδόμηση της Ευρώπης θα προκαλέσει περισσότερες δυσκολίες στους αγρότες φαίνεται να είναι κοινός για 7 στους 10 έλληνες πολίτες (72%, EU25: 62%). Αυτό το ενδεχόμενο δεν φαίνεται να φοβίζει το 20% του ελληνικού, καθώς και το 29% του ευρωπαϊκού (EU25), δείγματος.
- Η πλειονότητα, τόσο της ελληνικής κοινής γνώμης (66%) όσο και εκείνης της Ευρώπης των 25 (62%), εκφράζει έντονη ανησυχία ότι οι εισφορές των κρατών-μελών προς την Ε.Ε. θα αυξηθούν. Αντίθετα, το 23% των ελλήνων πολιτών δε φαίνεται να συμμερίζεται τον φόβο ότι η Ελλάδα θα πληρώνει όλο και περισσότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 29%).

- Η αύξηση της διακίνησης των ναρκωτικών και του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος συνιστά εξ' ίσου σημαντικό φόβο για 6 στους 10 έλληνες ερωτηθέντες (EL: 59%, EU25: 60%). Το 37% του ελληνικού δείγματος δε φαίνεται να ανησυχεί σχετικά (EU25: 35%).
- Το 55% (ποσοστό από τα υψηλότερα του συνολικού δείγματος) των ελλήνων ερωτηθέντων ανησυχεί για το ενδεχόμενο ότι η ελληνική γλώσσα θα χρησιμοποιείται όλο και λιγότερο στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε αντίθεση με τον μέσο ευρωπαϊό πολίτη που εμφανίζεται να ανησυχεί λιγότερο (36%). Σημειώνεται ότι σημαντική μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης (43%) καθώς και η πλειονότητα της ευρωπαϊκής (60%) δεν εκφράζει σχετική ανησυχία.

- Το 55% της ελληνικής κοινής γνώμης εκδηλώνει ανησυχία σχετικά με την πιθανή απώλεια δύναμης των μικρότερων χωρών-μελών, όπως η Ελλάδα (EU25: 43%). Ποσοστό 39% δηλώνει ότι δεν φοβάται αυτό το ενδεχόμενο (EU25: 49%).
- Ο φόβος μίας οικονομικής κρίσης στα πλαίσια της οικοδόμησης της Ευρώπης φαίνεται να απασχολεί το 54% των ελλήνων και το 48% των ευρωπαίων ερωτηθέντων, ενώ τον ίδιο φόβο δε συμμερίζεται το 35% (EU25: 44%).
- 1 στους 2 έλληνες πολίτες (51%) φοβάται το ενδεχόμενο απώλειας των κοινωνικών παροχών, ενώ σημαντική μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης (40%) δεν εκφράζει σχετική ανησυχία. Σε παρόμοια επίπεδα κυμαίνεται και ο ευρωπαϊκός μέσος όρος, καθώς διαμορφώνεται στο 50% για αυτούς που εκδηλώνουν φόβο και στο 42% για τους ευρωπαίους πολίτες που δεν ανησυχούν.
- Την απώλεια της εθνικής ταυτότητας και του πολιτισμού τους φαίνεται να φοβούνται οι έλληνες πολίτες, σε ποσοστό 46%, ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε χαμηλότερα επίπεδα (37%). Το 51% των ελλήνων και το 58% των ευρωπαίων ερωτηθέντων δεν εκτιμά ότι συνιστά λόγο ανησυχίας.

Ερ. Α29 Από τις ακόλουθες δραστηριότητες, ποιες θα ήταν, για εσάς, οι τρεις δραστηριότητες στις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα;

Οι έλληνες πολίτες σε ποσοστό 64% θεωρούν ως πλέον υψηλή προτεραιότητα την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Σημειώνεται ότι το ποσοστό που συγκεντρώνουν οι έλληνες ερωτηθέντες για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα είναι από τα υψηλότερα του συνολικού δείγματος της έρευνας και υψηλότερο κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες από αυτό του ευρωπαϊκού μέσου όρου (EU25: 44%). Επίσης παρατηρείται αύξηση του, συγκρινόμενο με αυτό της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου που έθετε το ίδιο ερώτημα (EB62.0: 57%).

Εξίσου σημαντική προτεραιότητα για την πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης συνιστά και η καταπολέμηση της ανεργίας συγκεντρώνοντας ποσοστό 61%, αν και μειωμένο κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες από αυτό της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου (EB62.0: 71%). Σημειώνεται ότι ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (EU25: 47%).

Αξίζει να επισημάνουμε ότι, αν και σχετικά χαμηλής προτεραιότητας για τους Έλληνες, η διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας στην Ευρώπη (29%), καθώς και η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διακίνησης ναρκωτικών (19%) αναγνωρίζονται από σημαντική μερίδα ελλήνων πολιτών ως προτεραιότητες που πρέπει να αντιμετωπιστούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παρατίθεται πίνακας με τα ποσοστά που συγκέντρωσαν οι προτεινόμενες δράσεις στις οποίες θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα η Ε.Ε.:

	EL	EU25
Η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού	64	44
Η καταπολέμηση της ανεργίας	61	47
Η διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας στην Ευρώπη	29	31
Η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διακίνησης ναρκωτικών	19	25
Η προστασία του περιβάλλοντος	16	19
Η επιτυχής εφαρμογή του Ευρώ	16	10
Η διασφάλιση της ποιότητας των τροφίμων	16	8
Η προσέγγιση των ευρωπαϊκών πολιτών π.χ. παρέχοντάς τους πληροφορίες για την Ε.Ε.	16	19
Η καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης	12	15
Η διασφάλιση των δικαιωμάτων του ατόμου και σεβασμός αρχών της δημοκρατίας στην Ευρώπη	10	14
Η προστασία των καταναλωτών και η διασφάλιση της ποιότητας άλλων προϊόντων	7	8
Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας	6	19
Να καλωσορίσει νέα κράτη-μέλη	4	4
Η αναθεώρηση των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του τρόπου λειτουργίας τους	4	5
Η επικύρωση της πολιτικής και διπλωματικής σημασίας της Ε.Ε. παγκοσμίως	3	5

Ερ. Α30 Με ποια από τις ακόλουθες δύο προτάσεις συμφωνείτε περισσότερο;

	EL	EU25
Δεδομένων των πολιτικών της στόχων η Ε.Ε. θα έπρεπε να έχει περισσότερα οικονομικά μέσα	50%	32%
Οι πολιτικοί στόχοι της Ε.Ε. δε δικαιολογούν αύξηση στον προϋπολογισμό της Ένωσης	29%	50%
Δ.Γ.	21%	18%

Αντίθετη άποψη φαίνεται να έχουν έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες όσον αφορά στις οικονομικές δυνατότητες που θα έπρεπε να έχει η Ευρωπαϊκή Ένωση με σκοπό την υλοποίηση των πολιτικών στόχων που έχει θέσει. Συγκεκριμένα, 1 στους 2 έλληνες πολίτες (EL: 50% - EU25: 32%) υποστηρίζει ότι η Ε.Ε. θα έπρεπε να έχει περισσότερα οικονομικά μέσα, ενώ 1 στους 2 ευρωπαίους πολίτες (EU: 50% - EL: 29%) θεωρεί ότι οι πολιτικοί της στόχοι δεν δικαιολογούν αύξηση του προϋπολογισμού της.

Ερ. Α31 Σε ποιο από τα παρακάτω πιστεύετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δαπανά το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της;

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται, με τη σειρά που ιεραρχήθηκαν από την ελληνική κοινή γνώμη, οι τομείς στους οποίους οι Έλληνες θεωρούν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της.

	EL	EU25
Έξοδα διοίκησης και υπαλλήλων, κτίρια	20	31
Περιφερειακή βοήθεια	19	8
Εξωτερική πολιτική και βοήθεια προς χώρες εκτός Ε.Ε.	12	13
Επιστημονική έρευνα	12	5
Γεωργία	8	17
Εργασία και κοινωνικές σχέσεις	8	9
Άλλα	0	1
ΔΓ	19	16

Κάποιες διαφοροποιήσεις παρατηρούνται μεταξύ των εκτιμήσεων των ελλήνων πολιτών και αυτών των Ευρωπαίων, ιδιαίτερα όσον αφορά:

- Στις διοικητικές δαπάνες (υποδομή - ανθρώπινο δυναμικό), όπου παρατηρείται ότι περισσότεροι Ευρωπαίοι (31%) –έντεκα ποσοστιαίες μονάδες πάνω από το αντίστοιχο ποσοστό της ελληνικής κοινής γνώμης (20%)– εκτιμούν ότι ο συγκεκριμένος τομέας απορροφά το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Στην περιφερειακή βοήθεια, καθώς σχεδόν 1 στους 5 Έλληνες ερωτηθέντες (19%) εκτιμά ότι η Ε.Ε. δαπανά το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της σε αυτή τη δραστηριότητα (ΕU25: 8%).
- Στη γεωργία, όπου μόνο το 8% των ελλήνων πολιτών θεωρεί ότι η Ε.Ε. δαπανά το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της, ενώ οι ευρωπαίοι πολίτες θεωρούν το ίδιο σε ποσοστό πλέον του διπλάσιου (17%).

Σημειώνεται ότι 1 στους 5 Έλληνες πολίτες αδυνατεί να τοποθετηθεί σχετικά, απαντώντας «δεν γνωρίζω» σε ποσοστό 19%. Τέλος, παρατηρείται ότι το ποσοστό των ελλήνων πολιτών που εκτιμούν ότι σημαντικό μέρος του προϋπολογισμού της Ε.Ε. δαπανάται στην επιστημονική έρευνα έχει αυξηθεί από 5% στην προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (ΕΒ62.0) σε 12% στην παρούσα έρευνα.

4.5 Πληροφορίες για την Ε.Ε.

Ερ. Α24 Για κάθε μία από τις παρακάτω φράσεις που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση, πείτε μου παρακαλώ αν πιστεύετε ότι είναι αληθής ή ψευδής;

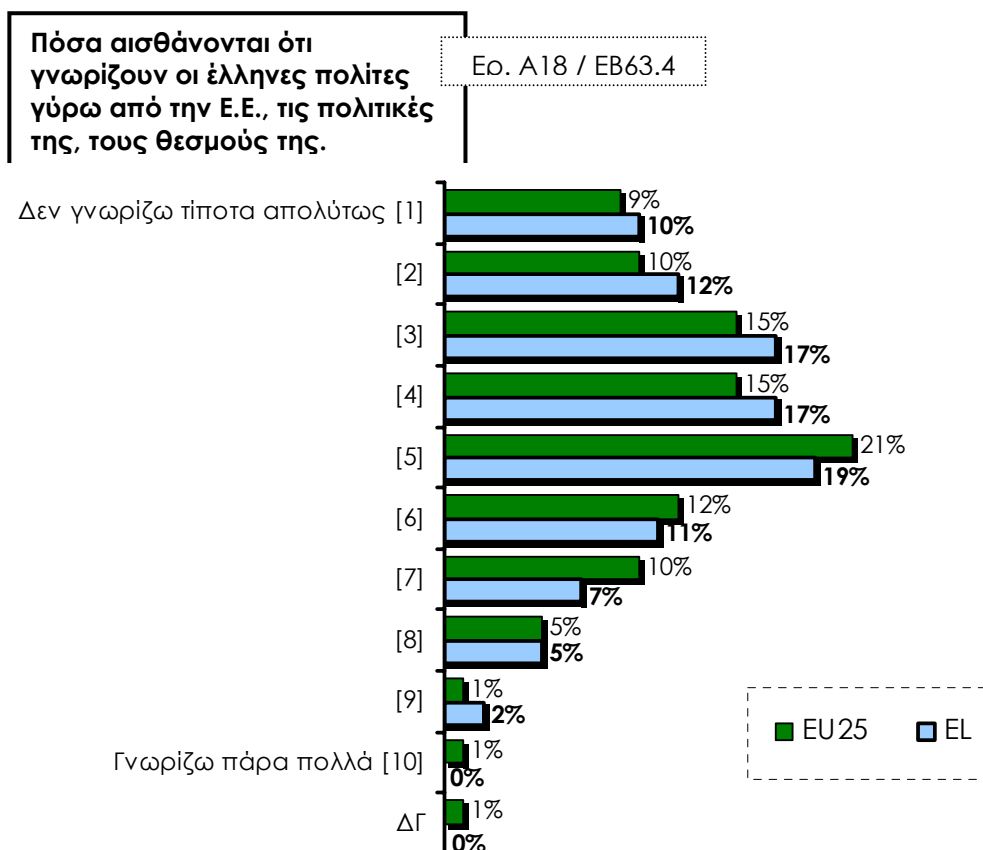
Όπως προκύπτει από τις σωστές απαντήσεις που έδωσαν οι ερωτηθέντες σε σχετικό κουίζ, **το επίπεδο γνώσεων των ελλήνων πολιτών αξιολογείται ως ιδιαίτερα ικανοποιητικό σε ειδικά θέματα που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση, ειδικά συγκρινόμενο με αυτό των υπόλοιπων ερωτηθέντων του συνολικού δείγματος της έρευνας.**

	ΑΛΗΘΗΣ		ΨΕΥΔΗΣ		Δ.Γ.	
	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25
Η Ε.Ε. αποτελείται σήμερα από 15 κράτη-μέλη	27	31	62	49	11	20
Οι Ευρωβουλευτές εκλέγονται απευθείας από τους πολίτες της Ε.Ε.	81	50	11	30	8	20
Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει το δικό της ύμνο	27	36	26	37	47	27
Οι τελευταίες εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έγιναν τον Ιούνιο του 2002	38	36	41	29	22	35

- Το 62% (EB62.0: 70%) των ελλήνων ερωτηθέντων –από τα υψηλότερα ποσοστά του συνολικού δείγματος– φαίνεται να γνωρίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται από 25 κράτη-μέλη, καθώς έκρινε ως ψευδή τη φράση ότι «η Ε.Ε. αποτελείται σήμερα από 15 κράτη-μέλη», ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (49%). Σημειώνουμε ότι σε παλαιότερη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB61.0) το 40% των ελλήνων ερωτηθέντων αγνοούσε το σωστό αριθμό των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Παρομοίως με την προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου που έθετε το ίδιο ερώτημα, οι έλληνες ερωτηθέντες, συγκεντρώνοντας το υψηλότερο ποσοστό, εμφανίζονται να γνωρίζουν, καλύτερα από όλους τους υπόλοιπους ερωτηθέντες του συνολικού δείγματος (όλες οι χώρες) της παρούσας έρευνας, ότι τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται απευθείας από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΛ: 81% - ΕΥ25: 50%).
- Το 47% (EB62.0: 45%) των ελλήνων ερωτηθέντων αγνοεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τον δικό της ύμνο (ΕΥ25: 27%), καθώς απαντά «δε γνωρίζω» στο σχετικό ερώτημα. Σημειώνεται ότι το ελληνικό δείγμα μαζί με αυτό της Βουλγαρίας (47%) είναι τα υψηλότερα ποσοστά άγνοιας του συνολικού δείγματος της παρούσας έρευνας. Το 27% των ελλήνων πολιτών φαίνεται να γνωρίζει ότι η Ε.Ε. διαθέτει το δικό της ύμνο, ενώ 1 στους 4 έλληνες ερωτηθέντες (26%) πιστεύει ότι η Ε.Ε. δεν έχει δικό της ύμνο.
- Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (41%), με σημαντική ποσοστιαία διαφορά από την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη (ΕΥ25: 29%), αναγνωρίζει ως ψευδή τη δήλωση ότι οι τελευταίες εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έγιναν τον Ιούνιο του 2002. Σημειώνεται ότι το ποσοστό είναι σημαντικά μειωμένο συγκρινόμενο με αυτό της προηγούμενης έρευνας EB62.0: 60%. Ποσοστό 22% των ελλήνων ερωτηθέντων δεν γνωρίζει να απαντήσει σχετικά (ΕΥ25: 35%), ενώ ποσοστό 38% (EB62.0: 24%) λανθασμένα συμφωνεί με αυτή τη δήλωση, αγνοώντας τις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές που έλαβαν χώρα τον Ιούνιο του 2004.

Ερ. Α18 Με βάση αυτή την κλίμακα, πείτε μου πόσα αισθάνεστε ότι γνωρίζετε γύρω από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές της, τους θεσμούς της . . . ;

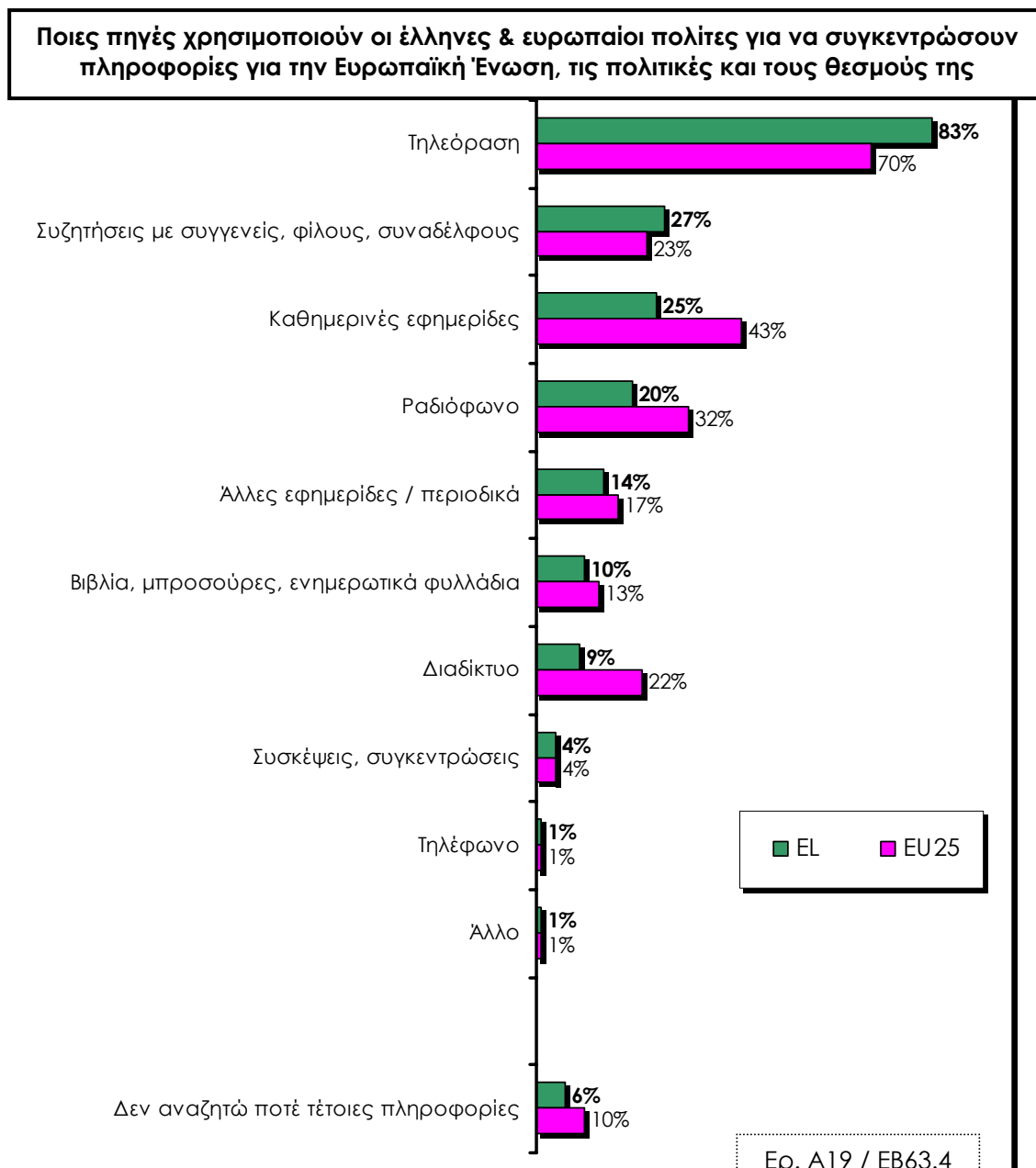
Η αίσθηση γνώσης που διατυπώνει η ελληνική κοινή γνώμη αναφορικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση χαρακτηρίζεται επεικώς ικανοποιητική, καθώς τοποθετείται σε ένα μέσο επίπεδο της βαθμονομικής δεκαδικής κλίμακας (από 1 έως 10, με ανοδική φορά). Έτσι η ελληνική κοινή γνώμη (19%) τοποθετεί πλειοψηφικά το επίπεδο γνώσης της στην πέμπτη βαθμίδα της δεκαδικής κλίμακας, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο ίδιο περίπου ποσοστό (21%). Χαρακτηριστικό είναι ότι ποσοστά 17%, 17% και 11% τοποθετούν τη γνώση τους στην τρίτη, τέταρτη και έκτη βαθμίδα της κλίμακας αντίστοιχα, ενώ το 73% των ελλήνων καθώς και το 70% των ευρωπαίων ερωτηθέντων κυμαίνεται από την πρώτη έως και την πέμπτη βαθμίδα της δεκαδικής κλίμακας. Είναι προφανές ότι οι ερωτηθέντες δεν αισθάνονται ότι γνωρίζουν πολλά γύρω από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της.

Ερ. Α19 Όταν θέλετε να συγκεντρώσετε πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της, ποιες από τις παρακάτω πηγές χρησιμοποιείτε;

Ίδιες παραμένουν οι προτιμήσεις των ελλήνων, όπως και των ευρωπαίων πολιτών, με αυτές των προηγούμενων ερευνών του Ευρωβαρομέτρου που έχουν θέσει το ίδιο ερώτημα.

- Η πλειοψηφία των Ελλήνων (EB63.4: 83% - EB62.0: 76%) χρησιμοποιεί την τηλεόραση προκειμένου να συγκεντρώσει πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της. Ομοίως το κυριότερο μέσο πληροφόρησης φαίνεται να συνιστά η τηλεόραση και για 7 στους 10 Ευρωπαίους πολίτες (70%).

- Σημαντικό ποσοστό της ελληνικής κοινής γνώμης (27%) καταφεύγει στις συζητήσεις με πρόσωπα του οικείου περιβάλλοντος (συγγενείς, φίλους, συναδέλφους) προκειμένου να συγκεντρώσει πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 23%).

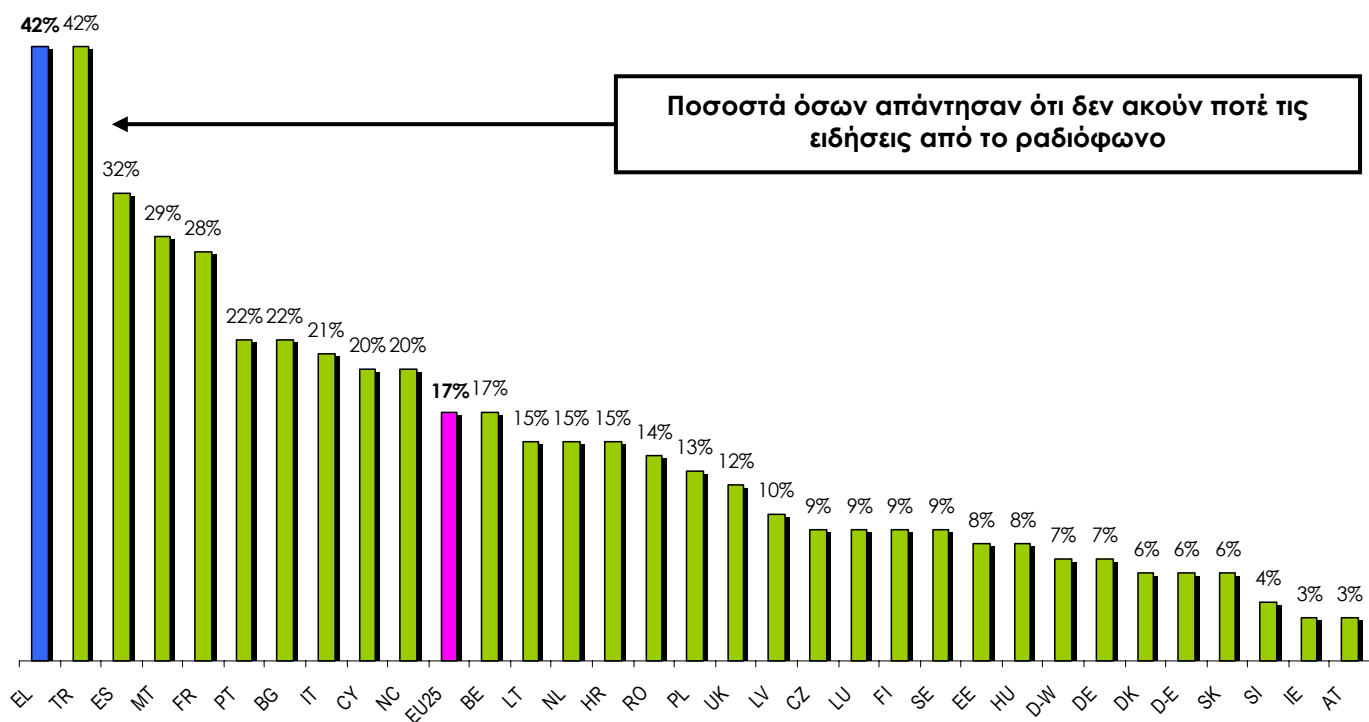
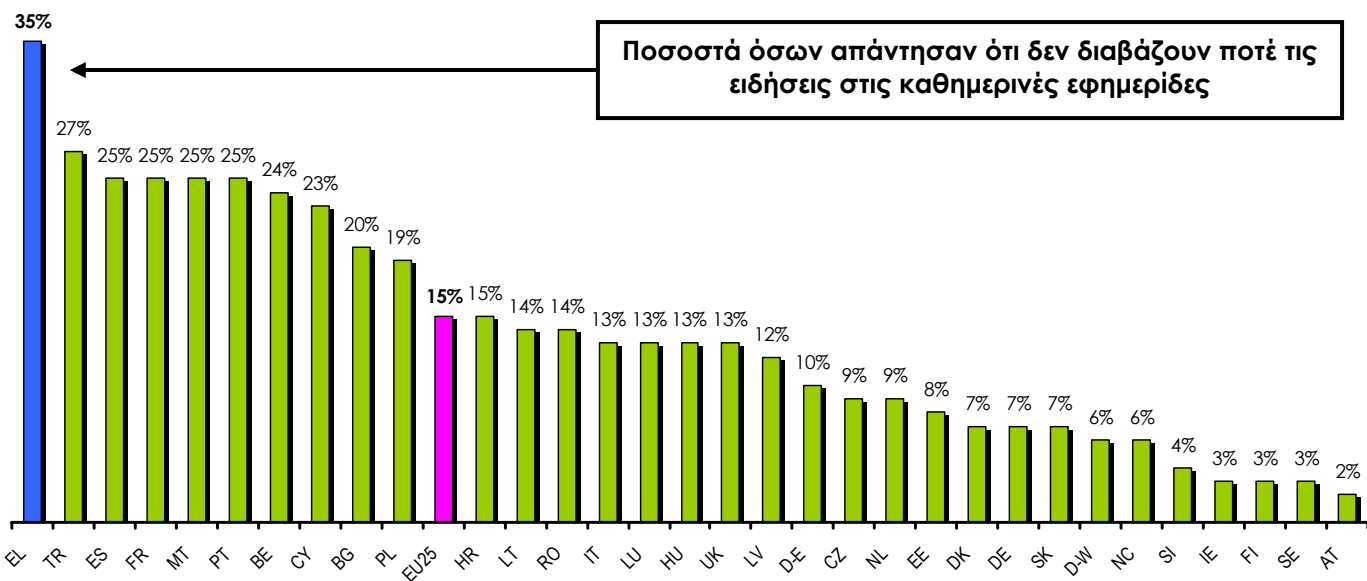
- Οι καθημερινές εφημερίδες, με ποσοστό προτίμησης 25% (EB62.0: 37%), αποτελούν επίσης σημαντική πηγή πληροφόρησης των Ελλήνων. Σε σχέση, βέβαια, με τις τοποθετήσεις των άλλων ευρωπαίων πολιτών και γενικότερα του συνολικού δείγματος της έρευνας, οι έλληνες πολίτες –καθώς και οι πολίτες της Κύπρου (25%) και της Πορτογαλίας (21%)– εμφανίζουν εξαιρετικά χαμηλότερα ποσοστά στην ανάγνωση των εφημερίδων, προκειμένου για τη λήψη πληροφόρησης αναφορικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 43%).
- 1 στους 5 έλληνες ερωτηθέντες (20%) αξιοποιεί το ραδιόφωνο ως μέσο πληροφόρησης για θέματα που αφορούν στην Ε.Ε. (EU25: 32%). Συγκριτικά με τους υπόλοιπους ευρωπαίους πολίτες και γενικότερα το συνολικό δείγμα της έρευνας, οι έλληνες πολίτες συγκεντρώνουν από τα χαμηλότερα ποσοστά.
- Άλλες εφημερίδες και περιοδικά χρησιμοποιεί το 14% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 17%).
- Τα βιβλία και τα διάφορα ενημερωτικά έντυπα χρησιμοποιούνται για πληροφόρηση σχετικά με την Ε.Ε. από το 10% των ερωτηθέντων ελλήνων (EU25: 13%).
- Το Διαδίκτυο εμφανίζεται με χαμηλά ποσοστά προτίμησης μεταξύ των πηγών πληροφόρησης για ευρωπαϊκά θέματα, καθώς φαίνεται να αξιοποιείται μόνο από το 9% των ερωτηθέντων ελλήνων (EU25: 22%).
- Ποσοστό 6% της ελληνικής κοινής γνώμης φαίνεται να μην αναζητά ποτέ πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 10%).
- Εξαιρετικά χαμηλή ανταπόκριση της ελληνικής κοινής γνώμης φαίνεται να συγκεντρώνουν οι συσκέψεις και οι συγκεντρώσεις (EL: 4% - EU25: 4%), καθώς και το τηλέφωνο (EL: 1% - EU25: 1%).

Ερ. A17 Περίπου πόσο συχνά εσείς...;

	Καθημερινά	Αρκετές φορές την εβδομάδα	Μία με δύο φορές την εβδομάδα	Λιγότερο συχνά	Ποτέ
Παρακολουθείτε τις ειδήσεις στην τηλεόραση	EL: 64% EU25: 67%	EL: 21% EU25: 19%	EL: 10% EU25: 7%	EL: 5% EU25: 4%	EL: 1% EU25: 2%
Διαβάζετε τις ειδήσεις στις καθημερινές εφημερίδες	EL: 13% EU25: 36%	EL: 13% EU25: 17%	EL: 15% EU25: 16%	EL: 23% EU25: 15%	EL: 35% EU25: 15%
Ακούτε τις ειδήσεις από το ραδιόφωνο	EL: 14% EU25: 43%	EL: 11% EU25: 16%	EL: 9% EU25: 9%	EL: 24% EU25: 15%	EL: 42% EU25: 17%

Έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες επιλέγουν την τηλεόραση ως το κυριότερο μέσο ειδησεογραφικής ενημέρωσής τους, καθώς δηλώνουν σε ποσοστά 64% και 67% αντίστοιχα ότι παρακολουθούν τις ειδήσεις στην τηλεόραση σε καθημερινή βάση.

Αξιοσημείωτο είναι ότι οι Έλληνες συγκεντρώνουν τα υψηλότερα αρνητικά ποσοστά του συνολικού δείγματος, δηλώνοντας τόσο ότι δεν διαβάζουν ποτέ τις ειδήσεις στις καθημερινές εφημερίδες (EL: 35% - EU25: 15%), όσο ότι δεν τις ακούν ποτέ από το ραδιόφωνο, όπως και οι τούρκοι πολίτες (EL: 42% - EU25: 17%).

Εο. A17 / EB63.4

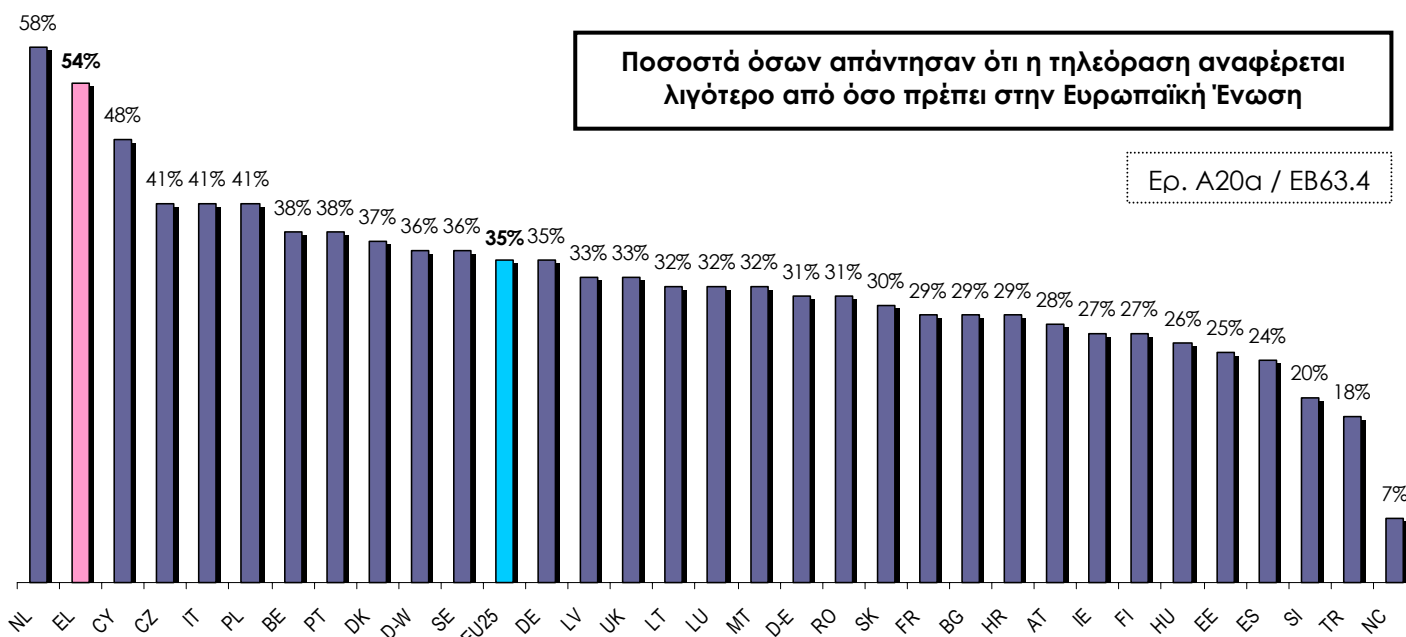

Ερ. Α20α Σε γενικές γραμμές, πιστεύετε ότι η/το/ο Ελληνική/ό/ός ... αναφέρεται πιο πολύ από όσο πρέπει, όσο πρέπει ή λιγότερο από όσο πρέπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

	Πιο πολύ		Όσο πρέπει		Λιγότερο		Δ.Γ.	
	ΕΛ	ΕU25	ΕΛ	ΕU25	ΕΛ	ΕU25	ΕΛ	ΕU25
Τηλεόραση	13%	10%	28%	48%	54%	35%	6%	7%
Ραδιόφωνο	6%	5%	25%	41%	39%	30%	31%	24%
Τύπος	10%	9%	33%	50%	35%	24%	23%	18%

Στο ερώτημα σχετικά με την αναφορά των εθνικών μέσων μαζικής ενημέρωσης (τηλεόραση, ραδιόφωνο και Τύπος) στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η ελληνική κοινή γνώμη εμφανίζεται αρκετά διαφοροποιημένη από τη συνολική ευρωπαϊκή.

- Η τηλεόραση, αν και συνιστά το κυριότερο μέσο πληροφόρησης του έλληνα πολίτη προκειμένου να συγκεντρώσει πληροφορίες για την Ε.Ε., αναφέρεται «λιγότερο από όσο πρέπει» στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως υποστηρίζει το 54% των ελλήνων ερωτηθέντων, ποσοστό που εμφανίζεται το δεύτερο υψηλότερο του συνολικού δείγματος της έρευνας (Ολλανδία 58%). Διαφοροποιημένη εμφανίζεται η άποψη της συνολικής ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, η οποία φαίνεται να εκτιμά ότι η τηλεόραση αναφέρεται «όσο πρέπει» στην Ε.Ε.
- Σχετικά με το ραδιόφωνο, οι έλληνες ερωτηθέντες εκτιμούν σε ποσοστό 39% ότι δεν αναφέρεται όσο πρέπει στην Ε.Ε. Αντίθετη άποψη εκφράζει 1 στους 4 έλληνες πολίτες που εκτιμά ότι γίνεται επαρκής αναφορά στην Ε.Ε. από το ραδιόφωνο, ενώ αξιοσημείωτο είναι ότι μεγάλη μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης (31%), όπως και της ευρωπαϊκής (24%), δεν γνωρίζει να απαντήσει σχετικά.
- Όσον αφορά στον Τύπο, παρατηρούνται διισταμένες απόψεις, με 35% των ελλήνων πολιτών να μην θεωρούν επαρκή την αναφορά του στην Ε.Ε., ενώ 33% του ελληνικού δείγματος, όπως και η πλειονότητα του ευρωπαϊκού (50%), φαίνονται ικανοποιημένοι με τη σχετική αναφορά, καθώς υποστηρίζουν ότι γίνεται «πόση όσο πρέπει».

Ερ. Α20β Και πιστεύετε ότι η/το/ο Ελληνική/ό/ός ... παρουσιάζει την Ευρωπαϊκή Ένωση πιο θετικά από όσο πρέπει, αντικειμενικά ή πιο αρνητικά από όσο πρέπει;;

	Πιο θετικά		Αντικειμενικά		Πιο αρνητικά		Δ.Γ.	
	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25	ΕΛ	ΕΥ25
Τηλεόραση	35%	26%	44%	48%	11%	11%	10%	15%
Ραδιόφωνο	19%	16%	37%	45%	10%	8%	34%	31%
Τύπος	21%	17%	43%	47%	10%	11%	26%	25%

Η πλειοψηφία τόσο της ελληνικής όσο και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης αξιολογεί ως αντικειμενική την πληροφόρηση που λαμβάνει από τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης όσον αφορά στην παρουσίαση θεμάτων σχετικά με την Ε.Ε. (τηλεόραση 44%, ραδιόφωνο 37% και Τύπος 43%).

Σημαντική μερίδα του ελληνικού δείγματος φέρει αντίθετη άποψη όσον αφορά στην τηλεόραση θεωρώντας ότι παρουσιάζει πιο θετικά από όσο πρέπει την Ευρωπαϊκή Ένωση (35%). Χαμηλότερα είναι τα ποσοστά που υποστηρίζουν την ίδια άποψη όσον αφορά το ραδιόφωνο (19%) και τον Τύπο (21%).

Λίγοι είναι οι Έλληνες, καθώς και οι Ευρωπαίοι, πολίτες που κρίνουν ότι τα εθνικά ΜΜΕ αναφέρονται «πιο αρνητικά από όσο πρέπει» στην Ε.Ε. (τηλεόραση 11%, ραδιόφωνο 10% και Τύπος 10%). Σημειώνεται ότι υψηλά είναι τα ποσοστά τόσο του ελληνικού όσο και του ευρωπαϊκού δείγματος που αδυνατεί να τοποθετηθεί σχετικά, απαντώντας «δε γνωρίζω».

5. ΕΘΝΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ Ε.Ε.

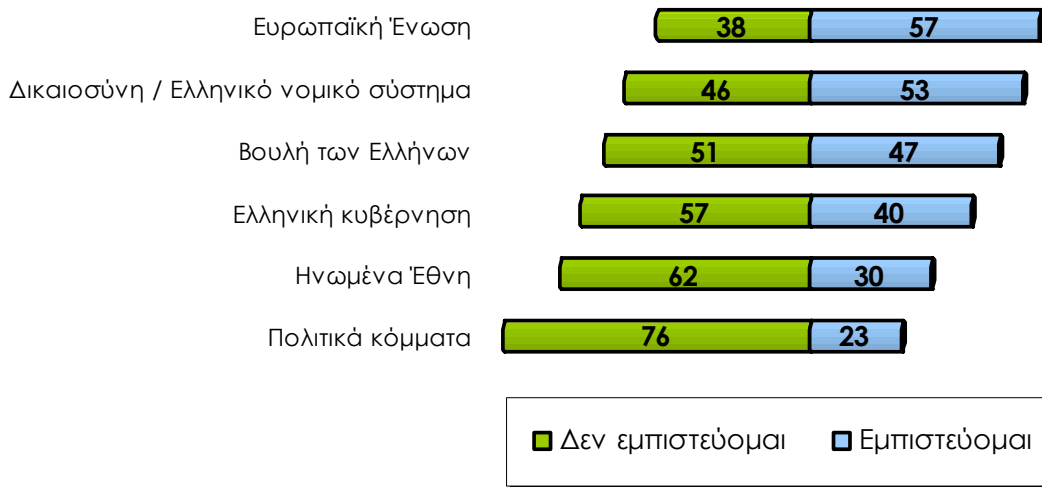
5.1 Βαθμός εμπιστοσύνης στους θεσμούς

Ερ. Α7 Για κάθε έναν από τους ακόλουθους θεσμούς, πείτε μου αν τείνετε να τον εμπιστευέστε ή να μην τον εμπιστευέστε.

Σχεδόν 6 στους 10 Έλληνες πολίτες (57%) εκφράζουν εμπιστοσύνη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και δυσπιστία στην ελληνική κυβέρνηση, ενώ 1 στους 2 Έλληνες πολίτες δεν εμπιστεύεται την ελληνική Βουλή. Ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην παρούσα έρευνα –όπως και στις προηγούμενες του Ευρωβαρομέτρου (ΕΒ60.1, ΕΒ61.0 και ΕΒ62.0)– συγκεντρώνει υψηλό ποσοστό προτίμησης, επιβεβαιώνοντας πλέον την επίδειξη εμπιστοσύνης από σημαντική μερίδα των ελλήνων ερωτηθέντων προς το θεσμό. Αντίθετα όσον αφορά στους υπόλοιπους θεσμούς που παρατίθενται, παρατηρείται σημαντική αύξηση των ποσοστών δυσπιστίας.

Ποιους θεσμούς εμπιστεύονται οι έλληνες πολίτες;

Ερ. Α7 / ΕΒ63.4

Ευρωπαϊκή Ένωση: Οι έλληνες πολίτες, σε ποσοστό 57% (ΕΒ62.0: 63%) το οποίο είναι από τα υψηλότερα του συνολικού δείγματος της έρευνας, τείνουν να εμπιστεύονται το θεσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΥ25: 44%), ενώ δυσπιστία απέναντι στο θεσμό εκφράζει ποσοστό 38% της ελληνικής κοινής γνώμης (ΕΥ25: 43%). Σημαντικό είναι το ποσοστό των ευρωπαίων πολιτών (13%) που αποφεύγει να τοποθετηθεί σχετικά («δε γνωρίζω»).

Βουλή των Ελλήνων: 1 στους 2 Έλληνες δεν εμπιστεύεται την Ελληνική Βουλή (51%). Σημαντική μείωση του ελληνικού ποσοστού που εξέφρασε εμπιστοσύνη στη Βουλή της χώρας τους από 61% στην προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου σε 47% στην παρούσα. Στα ίδια πλαίσια παρατηρείται σημαντική αύξηση του ποσοστού των ελλήνων ερωτηθέντων που εκφράζει δυσπιστία, από 36% στην προηγούμενη έρευνα σε 51% στην παρούσα. Εμπιστοσύνη στο θεσμό εκφράζει το 35% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, δυσπιστία το 57%, ενώ 9% των ευρωπαίων πολιτών αποφεύγει ή δεν επιθυμεί να τοποθετηθεί.

Ελληνική κυβέρνηση: Σχεδόν 6 στους 10 Έλληνες δεν εμπιστεύονται την ελληνική κυβέρνηση (57%). Σημειώνεται αύξηση του ελληνικού ποσοστού δυσπιστίας απέναντι στην εθνική του κυβέρνηση από 45% στην προηγούμενη έρευνα (ΕΒ62.0) σε 57% στην παρούσα. Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος τοποθετείται στο 64%. Ποσοστό 40% (ΕΒ62.0: 50%) των ελλήνων πολιτών δηλώνει ότι εμπιστεύεται την εθνική κυβέρνηση, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερο ποσοστό (31%).

Δικαιοσύνη: 1 στους 2 Έλληνες συνεχίζει να εμπιστεύεται την ελληνική δικαιοσύνη. Με θετική γνώμη τοποθετείται το 53% των ελλήνων πολιτών, στα ίδια επίπεδα με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο (ΕΥ25: 50%). Σημαντική μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης (46%), όπως και της ευρωπαϊκής (45%) τείνει να μην εμπιστεύεται το θεσμό της εθνικής δικαιοσύνης. Παρατηρείται σημαντική μείωση του ποσοστού εμπιστοσύνης στο θεσμό της ελληνικής δικαιοσύνης, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου που έθετε το ίδιο ερώτημα από 66% (ΕΒ62.0) σε 53% στην παρούσα. Επίσης σημειώνεται ότι στην προηγούμενη έρευνα το ποσοστό των ελλήνων πολιτών που δήλωσε ότι δεν εμπιστεύεται την ελληνική δικαιοσύνη ήταν αρκετά χαμηλότερο (ΕΒ62.0: 31%), ενώ στην παρούσα έρευνα το αρνητικό ποσοστό έχει αυξηθεί κατά 15 ποσοστιαίες μονάδες (46%).

Ηνωμένα Έθνη: 6 στους 10 Έλληνες συνεχίζουν να μην εμπιστεύονται τα Ηνωμένα Έθνη (62%). Έντονη τάση δυσπιστίας της ελληνικής κοινής γνώμης αναφορικά με τα Ηνωμένα Έθνη, όπως είχε παρατηρηθεί και στις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου που έθεταν το ίδιο ερώτημα, καταγράφεται σε ποσοστό 62% (ΕΒ62.0: 55%), με μεγάλη απόκλιση από τον

αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25: 34%). Σημειώνεται ότι το ελληνικό δείγμα συγκεντρώνει το δεύτερο υψηλότερο αρνητικό ποσοστό του συνολικού δείγματος της έρευνας μετά από εκείνο της Κύπρου (66%). Επίσης υψηλά ποσοστά δυσπιστίας εκφράζονται από την Κροατία (48%), το βόρειο μέρος της Κύπρου (49%) και την Τουρκία (50%). Την εμπιστοσύνη του στο διεθνή θεσμό εκφράζει το 30% του ελληνικού δείγματος, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται αρκετά υψηλότερα (52%).

Πολιτικά κόμματα: **3 στους 4 Έλληνες δεν εμπιστεύονται τα πολιτικά κόμματα (76%).** Υψηλά ποσοστά δυσπιστίας καταγράφονται τόσο από τους Έλληνες (76%) όσο και από τους ευρωπαίους (75%) ερωτηθέντες που τοποθετούνται αρνητικά απέναντι στο θεσμό των πολιτικών κομμάτων. Ιδιαίτερα χαμηλό είναι το ποσοστό των ελλήνων (23%), όπως και των ευρωπαίων πολιτών (19%) που εμπιστεύονται τα πολιτικά κόμματα.

5.2 Η γνώση των Ελλήνων για τα όργανα της Ε.Ε.

Ερ. Α21 Έχετε ποτέ ακούσει για . . . ;

Οι Έλληνες αισθάνονται, στην πλειοψηφία τους, ότι γνωρίζουν σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό την ύπαρξη και τη λειτουργία των θεσμικών και «λειτουργικών» οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σημειώνεται ότι οι τοποθετήσεις, τόσο του ελληνικού όσο και του ευρωπαϊκού δείγματος, δεν μεταβάλλονται (ποσοστιαία / αριθμητικά) σε σχέση με αυτές που κατεγράφησαν στις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου όπου ετέθη το ίδιο ερώτημα.

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο φαίνεται να είναι το δημοφιλέστερο όργανο της Ε.Ε. για τους Έλληνες, καθώς το **92% (EU25: 90%) των ερωτηθέντων φαίνεται να έχει ακούσει κάτι σχετικά με αυτό.** Ποσοστό 8% τόσο των ελλήνων όσο και των ευρωπαίων πολιτών δηλώνει ότι δεν έχει ακούσει κάτι σχετικά με το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο.
- Για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δηλώνει πως έχει ακούσει ποσοστό 86% της ελληνικής και το 81% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης. Άγνοια δηλώνει το 13% των ελλήνων και το 17% των ευρωπαίων πολιτών.
- Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης φαίνεται να γνωρίζει το 81% των ελλήνων ερωτηθέντων (από τα υψηλότερα ποσοστά του συνολικού δείγματος, μετά από αυτό της Δανίας και της Μάλτας που διαμορφώνεται στο 83%), ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος βρίσκεται στο 65%. Το ποσοστό των Ελλήνων που δεν έχουν ακούσει για το θεσμό διαμορφώνεται στο 18%, ενώ των Ευρωπαίων συνολικά (EU25) στο 32%.
- Για το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δηλώνει ότι έχει ακούσει το 80% των Ελλήνων, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (67%). Το θεσμό αυτό φαίνεται να αγνοεί το 19% των ελλήνων και το 30% των ευρωπαίων ερωτηθέντων.
- Έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες φαίνονται ενημερωμένοι σχετικά με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σε ποσοστό 64% και 71% αντίστοιχα. Ποσοστό 34% των ελλήνων ερωτηθέντων δηλώνει άγνοια, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται στο 27%.

5.3 Θεσμικά όργανα της Ε.Ε.: Βαρύτητα ρόλου & αίσθηση εμπιστοσύνης

Ερ. A22 & 23 Για κάθε ένα από τα παρακάτω ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, πιστεύετε ότι παίζει σημαντικό ρόλο ή όχι στη ζωή της Ε.Ε.; Τείνετε να το εμπιστευέστε ή όχι;

Αξιολογώντας τους θεσμούς και τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως προς τη βαρύτητα του ρόλου τους και την αίσθηση εμπιστοσύνης των ελλήνων πολιτών απέναντι σε αυτά, προκύπτουν οι ακόλουθες τοποθετήσεις:

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θεωρείται ως ο πλέον σημαντικός θεσμός από το 83% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 77%). Ωστόσο, το 10% των ερωτηθέντων ελλήνων και το 13% ευρωπαίων πολιτών δηλώνουν ότι αδυνατούν να εκφραστούν σχετικά με τη βαρύτητα του ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ ως «μη σημαντικό» χαρακτηρίζει το ρόλο του θεσμού το 7% του ελληνικού και το 10% του ευρωπαϊκού δείγματος. **Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τείνει να εμπιστεύεται η πλειονότητα της ελληνικής κοινής γνώμης (ποσοστό 59%, σχετικά μειωμένο με αυτό της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου EB62.0: 66%), ενώ ποσοστό 29% εκφράζει δυσπιστία απέναντι στο συγκεκριμένο όργανο και ποσοστό 12% αδυνατεί να τοποθετηθεί σχετικά.** Τα αντίστοιχα ποσοστά για τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU25) διαμορφώνονται σε 52%, 31% και 18%.
- Το 79% των Ελλήνων φαίνεται να εκτιμά ότι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι σημαντικός, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 72%. Ταυτόχρονα όμως, σημαντικά ποσοστά της ελληνικής (15%), αλλά και της ευρωπαϊκής, κοινής γνώμης (19%) αδυνατούν να εκφραστούν, είτε θετικά είτε αρνητικά, αναφορικά με τη βαρύτητα του συγκεκριμένου οργάνου. Ποσοστό 7% του ελληνικού και 10% του ευρωπαϊκού δείγματος δεν αντιλαμβάνεται ως σημαντικό το ρόλο του θεσμού. **Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εμπιστεύεται 1 στους 2 Έλληνες (53%, ποσοστό μειωμένο σε σχέση με αυτό της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου EB62.0: 61%), ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε χαμηλότερα επίπεδα (EU25: 46%). Ποσοστό 18% των ελλήνων και 23% των ευρωπαίων πολιτών δεν είναι σε θέση να τοποθετηθούν («δε γνωρίζω»).** Δύσπιστο εμφανίζεται το 28% του ελληνικού δείγματος (EU25: 31%).
- Η πλειοψηφία των Ελλήνων, με ποσοστό 74%, κρίνει ότι το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι όργανο σημαντικό για τη ζωή της Ε.Ε. (EU25: 67%). Αντίθετη άποψη έχει ποσοστό 7% των ελλήνων και 11% των ευρωπαίων πολιτών. Ποσοστό 19% της ελληνικής κοινής γνώμης, και 21% της ευρωπαϊκής, αδυνατεί να εκφραστεί σχετικά με τη σημασία του συγκεκριμένου οργάνου. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων φαίνεται να εμπιστεύεται η πλειονότητα των Ελλήνων (EB63.4: 55% - EB62.0: 65%), ενώ ποσοστό 22% εκφράζει αδυναμία να τοποθετηθεί. Ποσοστό 23% των Ελλήνων απαντά ότι τείνει να μην εμπιστεύεται το συγκεκριμένο όργανο. Τα αντίστοιχα (εμπιστοσύνη / μη τοποθέτηση / δυσπιστία) ποσοστά που αφορούν την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη (EU25) είναι 52%, 24% και 23%.
- Η ελληνική κοινή γνώμη θεωρεί, σε ποσοστό 74%, ότι το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης παίζει σημαντικό ρόλο (EU25: 61%). Σημειώνεται ότι 1 στους 5 Έλληνες (19%), καθώς και 1 στους 4 ευρωπαίους πολίτες (26%) αδυνατεί να τοποθετηθεί σχετικά, ενώ 8% του ελληνικού και 13% του ευρωπαϊκού δείγματος δεν εκτιμά ως σημαντικό το ρόλο του θεσμού. Το Συμβούλιο της Ε.Ε. εμπιστεύεται το 50% (EB62.0: 57%) των ελλήνων πολιτών, ενώ ποσοστό 22% φαίνεται να μην είναι σε θέση να τοποθετηθεί είτε θετικά είτε αρνητικά. Τέλος, ποσοστό 28% (EB62.0: 23%) των Ελλήνων απαντά ότι τείνει να μην εμπιστεύεται το συγκεκριμένο όργανο. Τα αντίστοιχα (εμπιστοσύνη / μη τοποθέτηση / δυσπιστία) ποσοστά που αφορούν την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη (EU25) είναι 42%, 29% και 29%.

- Η πλειονότητα των Ελλήνων (66%) πιστεύει πως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα παίζει σημαντικό ρόλο στη ζωή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τοποθετούμενη σε παρόμοια αριθμητικά επίπεδα με την αντίστοιχη άποψη της πλειονότητας των ευρωπαίων πολιτών (EU25: 71%). Υψηλά εμφανίζονται, ωστόσο, τα ποσοστά της ελληνικής και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης που συγκεντρώνουν οι πολίτες που αποφεύγουν να τοποθετηθούν (27% και 21% αντίστοιχα). Λίγοι είναι τόσο οι Έλληνες (7%) όσο και οι ευρωπαίοι πολίτες (9%) που θεωρούν ότι ο ρόλος του θεσμού δεν είναι σημαντικός. Την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα τείνει να εμπιστεύεται το 44% (EB62.0: 52%) της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 47%), το 31% δε γνωρίζει ποια θέση να εκφράσει σχετικά (EU25: 26%), ενώ ποσοστό 25% του ελληνικού δείγματος δηλώνει ότι δεν εμπιστεύεται το θεσμό (EU25: 27%).

Ερ. A28/7 *Είστε υπέρ ή κατά της διδασκαλίας των παιδιών στο σχολείο για τον τρόπο που λειτουργούν οι θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης;*

Όπως και στις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου που έθετε το ίδιο ερώτημα, το 86% του ελληνικού δείγματος υποστηρίζει τη διδασκαλία στο σχολείο μαθημάτων για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την ίδια άποψη έχει και η πλειονότητα της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (EU25: 85%). Αντίρρηση διατυπώνει μόλις το 10% του ελληνικού και το 8% του ευρωπαϊκού δείγματος.

6. ΚΥΡΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ

6.1 Η ελληνική αντίληψη για τη λειτουργία της δημοκρατίας

Ερ. A34 α) *Γενικά, είστε πολύ ικανοποιημένος/ η, αρκετά ικανοποιημένος/ η, όχι τόσο ικανοποιημένος/η ή καθόλου ικανοποιημένος/ η με τον τρόπο που λειτουργεί η Δημοκρατία στην Ελλάδα;*
β) *Και σχετικά με τον τρόπο που λειτουργεί η Δημοκρατία στην Ε.Ε.;*

- Ποσοστό 11% (EB62.0: 24%) των ελλήνων πολιτών (EU25: 7%) δηλώνει «πολύ ικανοποιημένο» από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας στη χώρα του και 8% (EB62.0: 13%) στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EU25: 5%).
- **Οι Έλληνες πολίτες εμφανίζονται «αρκετά ικανοποιημένοι» τόσο από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας στην Ελλάδα (42%), όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση (41%).** Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται στο 45% και 44% αντίστοιχα.
- **Ποσοστό 33% των ελλήνων ερωτηθέντων δηλώνει «όχι και τόσο ικανοποιημένο» από τη λειτουργία της δημοκρατίας στη χώρα του,** όπως και το 32% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, ενώ το ίδιο αισθάνεται ποσοστό της τάξης του 29% της ελληνικής και του 27% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης για τη λειτουργία της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Αίσθηση δυσαρέσκειας («καθόλου ικανοποιημένοι») από τη λειτουργία της δημοκρατίας στη χώρα τους εκφράζει το 14% των ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 13%). Όσον αφορά στη λειτουργία της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την ίδια άποψη φαίνεται να έχει μόνο το 10% των Ελλήνων (EU25: 8%).

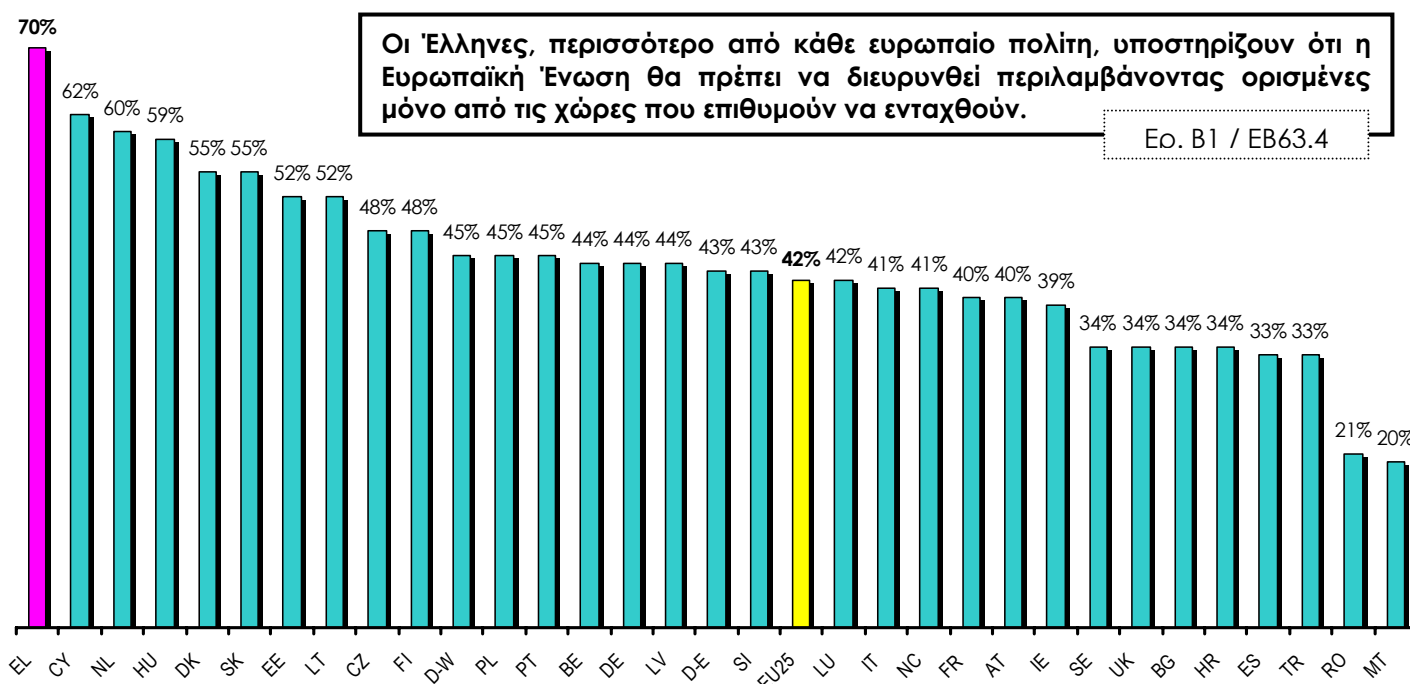
6.2 Η διεύρυνση της Ε.Ε.

Ερ. Α28/4 Πείτε μου αν είστε υπέρ ή κατά μίας μεγαλύτερης διεύρυνσης της Ε.Ε. με την ένταξη άλλων χωρών μέσα στα επόμενα χρόνια;

Οι Έλληνες παραμένουν ένθερμοι υποστηρικτές της διεύρυνσης, καθώς τάσσονται έκδηλα υπέρ της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προοπτική μίας νέας διεύρυνσης με την ένταξη κι άλλων χωρών τα επόμενα χρόνια (60%, EU25: 50%). Αρνητικά τοποθετείται το 32% των ελλήνων ερωτηθέντων όπως και σημαντική μερίδα των Ευρωπαίων πολιτών στο ενδεχόμενο μιας νέας διεύρυνσης με την ένταξη κι άλλων χωρών τα επόμενα χρόνια (κατά: 38%).

Ερ. Β1 Ποια από τις παρακάτω τρεις επιλογές προτιμάτε για το άμεσο μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Οι Έλληνες, περισσότερο από κάθε ευρωπαίο πολίτη, υποστηρίζουν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να διευρυνθεί περιλαμβάνοντας ορισμένες μόνο από τις χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν. Αναφορικά με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο άμεσο μέλλον και την ενσωμάτωση των υποψηφίων χωρών που έχουν εκφράσει σχετική επιθυμία, οι Έλληνες τοποθετούνται κριτικά, διατυπώνοντας –στην πλειονότητά τους (70%, υψηλότερο ποσοστό συνολικού δείγματος)– ως προτιμότερη επιλογή τη διεύρυνση της Ε.Ε., με τη συμμετοχή ορισμένων μόνο από τις χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν. Προτίμηση στη συγκεκριμένη επιλογή εκφράζει και η πλειονότητα των ευρωπαίων πολιτών αλλά σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (EU25: 42%).

1 στους 5 Έλληνες (18%) θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να διευρυνθεί περιλαμβάνοντας όλες τις χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν. Η αντίστοιχη ευρωπαϊκή τοποθέτηση διαμορφώνεται στο 23%.

Λίγοι είναι οι Έλληνες πολίτες που δηλώνουν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα πρέπει να διευρυνθεί περιλαμβάνοντας οποιαδήποτε άλλη χώρα. Την κατηγορηματικά αρνητική αυτή θέση αυτή φαίνεται να υιοθετεί χαμηλό ποσοστό (8%) της ελληνικής κοινής γνώμης. Ισχυρότερη, ωστόσο, εμφανίζεται η αρνητική τάση που αντιπροσωπεύει την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη (EU25: 25%).

Ερ. Β2 Για κάθε μία από τις ακόλουθες χώρες θα ήσασταν υπέρ ή κατά της ένταξής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο μέλλον;

Σε επίπεδο προσωπικής τοποθέτησης των ερωτηθέντων Ελλήνων για το ποιες από τις χώρες που αναφέρονται στην παρούσα έρευνα προκρίνουν για ένταξη στην Ε.Ε., διαπιστώνεται ότι είναι θετικοί για τις περισσότερες, αλλά φαίνονται να **διακρίνουν την ετοιμότητα χωρών όπως η Ελβετία (85%), η Νορβηγία (81%) και η Ισλανδία (74%) προκειμένου να ενταχθούν ως πλήρη μέλη στην Ευρωπαϊκή Ένωση**. Γενικά οι Έλληνες, στην πλειονότητά τους (ποσοστά άνω του 55%), υποστηρίζουν την ένταξη στην Ε.Ε. όλων των χωρών.

Αρνητικοί φαίνονται να είναι Έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες σχετικά με το ενδεχόμενο ένταξης της Τουρκίας (ΕΛ: 70% - ΕU25: 52%) και της Αλβανίας (ΕΛ: 58% - ΕU25: 50%).

Δισταμένες απόψεις έχουν οι Έλληνες ερωτηθέντες όσον αφορά τη FYROM, καθώς ποσοστό 45% (ΕU25: 43%) τάσσεται υπέρ της μελλοντικής της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ ποσοστό 47% (ΕU25: 41%) κατά.

Τόσο η σειρά επιλογής, όσο και τα αντίστοιχα ποσοστά που παρουσιάζει η ελληνική κοινή γνώμη για όλες τις χώρες που παρατίθενται, δεν διαφοροποιούνται σημαντικά από τις επιλογές των υπόλοιπων Ευρωπαίων.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται αριθμητικά οι προτιμήσεις των Ελλήνων (μόνο όσων απάντησαν) για όλες τις χώρες που παρατίθενται στην έρευνα.

	ΕΛ	ΕU25
Ελβετία	85%	78%
Νορβηγία	81%	78%
Ισλανδία	74%	70%
Σερβία και Μαυροβούνιο	66%	40%
Ρουμανία	64%	45%
Ουκρανία	60%	45%
Βουλγαρία	60%	50%
Κροατία	58%	52%
Βοσνία - Ερζεγοβίνη	55%	42%
FYROM	45%	43%
Αλβανία	37%	36%
Τουρκία	26%	35%

Ερ. Β3

Για κάθε ένα από τα ακόλουθα πείτε μου αν συμφωνείτε απόλυτα, τείνετε να συμφωνείτε, τείνετε να διαφωνείτε ή διαφωνείτε απόλυτα;

	Συμφωνώ απολύτως	Τείνω να συμφωνώ	Τείνω να διαφωνώ	Διαφωνώ απολύτως
Η Τουρκία ανήκει μερικώς στην Ευρώπη λόγω της γεωγραφικής της θέσης	EL: 12% EU25: 19%	EL: 33% EU25: 36%	EL: 20% EU25: 20%	EL: 31% EU25: 13%
Η Τουρκία ανήκει μερικώς στην Ευρώπη λόγω της ιστορίας της	EL: 4% EU25: 12%	EL: 15% EU25: 30%	EL: 28% EU25: 25%	EL: 48% EU25: 17%
Η είσοδος της Τουρκίας στην Ε.Ε. θα ενίσχυε την ασφάλεια σε αυτή την περιοχή	EL: 10% EU25: 10%	EL: 29% EU25: 29%	EL: 24% EU25: 25%	EL: 30% EU25: 20%
Η είσοδος της Τουρκίας στην Ε.Ε. θα προήγαγε την αμοιβαία κατανόηση των Ευρωπαϊκών και των Μουσουλμανικών αξιών	EL: 5% EU25: 10%	EL: 23% EU25: 31%	EL: 31% EU25: 25%	EL: 31% EU25: 19%
Οι πολιτισμικές διαφορές μεταξύ της Τουρκίας και των κρατών-μελών της Ε.Ε. είναι πάρα πολύ σημαντικές για να επιτραπεί η είσοδος αυτή	EL: 35% EU25: 26%	EL: 31% EU25: 28%	EL: 17% EU25: 23%	EL: 9% EU25: 10%
Η είσοδος της Τουρκίας θα ευνοούσε την ανανέωση του Ευρωπαϊκού πληθυσμού που γερνάει	EL: 6% EU25: 7%	EL: 18% EU25: 23%	EL: 29% EU25: 30%	EL: 40% EU25: 20%
Η ένταξη της Τουρκίας θα μπορούσε να εμπεριέχει τον κίνδυνο ενθάρρυνσης της μετανάστευσης προς τις περισσότερο αναπτυσσόμενες χώρες της Ε.Ε.	EL: 45% EU25: 27%	EL: 33% EU25: 36%	EL: 10% EU25: 17%	EL: 6% EU25: 6%
Για να ενταχθεί στην Ε.Ε. σε περίπου 10 χρόνια, η Τουρκία θα πρέπει να δείξει συστηματικά ότι σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα	EL: 81% EU25: 61%	EL: 14% EU25: 23%	EL: 1% EU25: 4%	EL: 2% EU25: 3%
Για να ενταχθεί στην Ε.Ε. σε περίπου 10 χρόνια, η Τουρκία θα χρειαστεί να βελτιώσει σημαντικά την κατάσταση της οικονομίας της	EL: 68% EU25: 42%	EL: 21% EU25: 33%	EL: 3% EU25: 7%	EL: 2% EU25: 3%

Σε συνέχεια προηγούμενου αποτελέσματος της παρούσας έρευνας όπου η ελληνική κοινή γνώμη, στη συντριπτική πλειονότητά της, τάσσεται κατά της ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, παρατηρείται ότι οι Έλληνες πολίτες, όπως και οι Ευρωπαίοι, τεκμηριώνουν την άρνησή τους, καθώς όχι μόνο εντοπίζουν τις αρνητικές συνέπειες μίας τέτοιας πιθανότητας, αλλά επίσης φαίνεται να μη διακρίνουν κανένα θετικό αποτέλεσμα από την είσοδο της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σε έναν αθροιστικό απολογισμό, ήτοι ΣΥΜΦΩΝΩ = «συμφωνώ απόλυτα» + «τείνω να συμφωνώ» καθώς και ΔΙΑΦΩΝΩ: = «διαφωνώ απόλυτα» + «τείνω να διαφωνώ», παρατηρούνται τα ακόλουθα:

- **Ποσοστό 51% (EU25: 33%) της ελληνικής κοινής γνώμης διαφωνεί με τη δήλωση ότι η Τουρκία ανήκει μερικώς στην Ευρώπη λόγω της γεωγραφικής της θέσης**, σε αντίθεση με τους τούρκους πολίτες, που σε ποσοστό 63% πιστεύουν ότι η γεωγραφική θέση της χώρας τους αποδεικνύει ότι ανήκει μερικώς στην Ευρώπη. Σημειώνεται ότι η Ελλάδα μετά την

Κύπρο (69%) συγκεντρώνει το υψηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος. Σημειώνεται ότι σημαντική μερίδα του ελληνικού δείγματος (46%), όπως και η πλειονότητα του ευρωπαϊκού (55%) συμφωνεί με τη σχετική δήλωση.

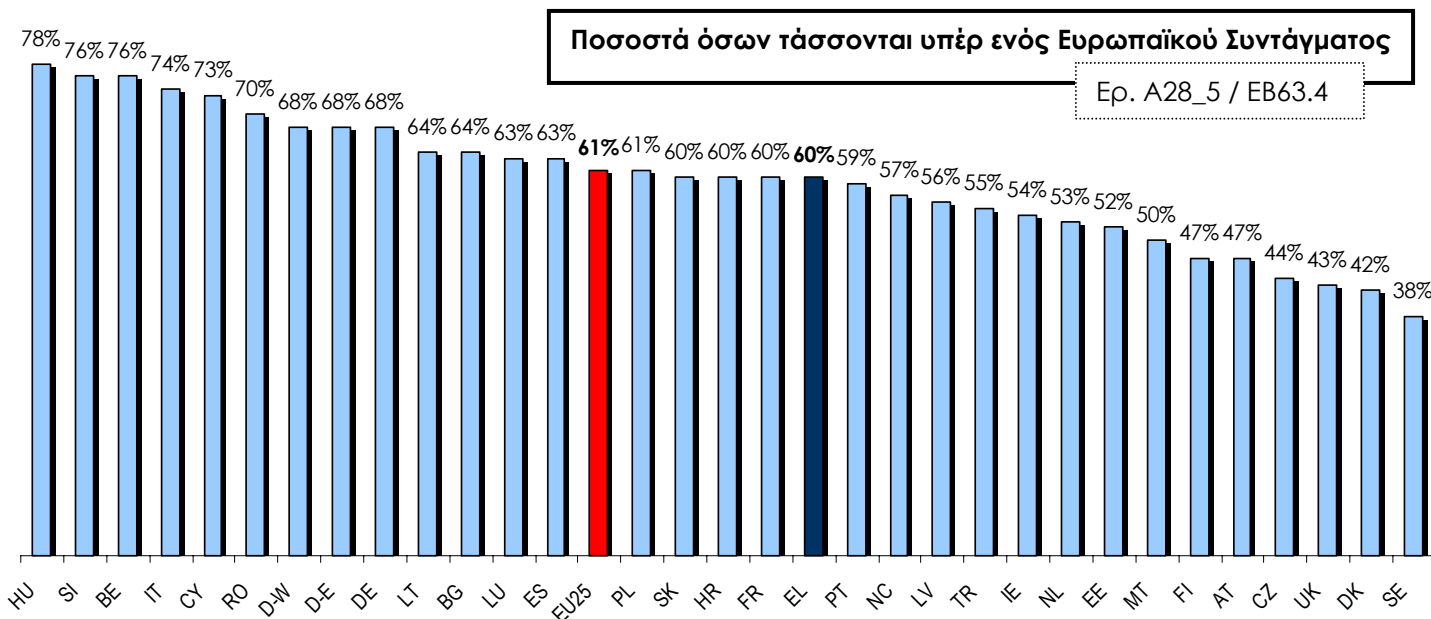
- **Έλληνες (76%) και κύπριοι πολίτες (91%), συγκεντρώνοντας τα υψηλότερα ποσοστά εκφράζουν την έντονη διαφωνία τους, καθώς δεν πιστεύουν ότι η Τουρκία ανήκει μερικώς στην Ευρώπη λόγω της ιστορίας της**, ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (42%). Σημειώνεται ότι οι τούρκοι ερωτηθέντες σε ποσοστό 58% υποστηρίζουν ότι η χώρα τους ανήκει μερικώς στην Ευρώπη λόγω της ιστορίας της.
- **Αν και οι τούρκοι πολίτες στη μεγάλη πλειονότητά τους (65%) υποστηρίζουν ότι η είσοδος της χώρας τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενίσχυε την ασφάλεια στην περιοχή, οι έλληνες ερωτηθέντες εμφανίζονται να έχουν αντίθετη άποψη**, καθώς διαφωνούν με αυτή την υπόθεση σε ποσοστό 55% (EU25: 45%).
- **Αυστριακοί (68%), έλληνες (62%), κύπριοι (61%) και γερμανοί (60%) πολίτες, συγκεντρώνοντας τα υψηλότερα αρνητικά ποσοστά του δείγματος, δεν πιστεύουν ότι η είσοδος της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα προαγάγει την αμοιβαία κατανόηση των ευρωπαϊκών και των μουσουλμανικών αξιών**. Διχασμένη είναι η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, στο σύνολό της, καθώς ποσοστό 41% φαίνεται να συμφωνεί με αυτή την υπόθεση, ενώ ποσοστό 44% διαφωνεί. Σημειώνεται ότι οι πολίτες του βόρειου τμήματος της Κύπρου (73%), της Σουηδίας (60%) καθώς και της ενδιαφερόμενης Τουρκίας (59%), συγκεντρώνουν τα υψηλότερα ποσοστά του συνολικού δείγματος θεωρώντας ότι η πλήρης ένταξη της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενισχύσει την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των ευρωπαϊκών και των μουσουλμανικών αξιών.
- **Σχεδόν 7 στους 10 Έλληνες (67%) πιστεύουν ότι οι πολιτισμικές διαφορές μεταξύ της Τουρκίας και των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι πάρα πολύ σημαντικές για να επιτραπεί η είσοδος της Τουρκίας στην Ε.Ε**. Αξιοσημείωτο είναι ότι την ίδια άποψη συμμερίζονται, συγκεντρώνοντας το υψηλότερο ποσοστό του δείγματος, και οι πολίτες του βόρειου τμήματος της Κύπρου (74%), όπως επίσης και οι πολίτες της Τουρκίας (57%). Σημειώνεται ότι ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται στο 54%.
- **Εξίσου, 7 στους 10 Έλληνες (69%) πολίτες δεν πιστεύουν ότι η είσοδος της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα ευνοούσε την ανανέωση του Ευρωπαϊκού πληθυσμού που γερνάει**. Την ίδια άποψη εκφράζει και ο μέσος ευρωπαίος πολίτης με ποσοστό 50%. Η άποψη της ελληνικής, καθώς και της ευρωπαϊκής, κοινής γνώμης διαφοροποιείται απόλυτα από αυτή που εκφράζει η τουρκική κοινή γνώμη ισχυριζόμενη σε ποσοστό 74% ότι η είσοδος της χώρας τους στην Ε.Ε. θα ενισχύσει την ανανέωση του ευρωπαϊκού πληθυσμού.
- **Σχεδόν 8 στους 10 Έλληνες (ΕΛ: 77% - EU25: 63%) πιστεύουν ότι η ένταξη της Τουρκίας πιθανώς να εμπεριέχει τον κίνδυνο ενθάρρυνσης της μετανάστευσης προς τις περισσότερες αναπτυγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης**. Σημειώνεται ότι την ίδια άποψη εκφράζουν και οι τούρκοι πολίτες σε ποσοστό 65%.
- **Έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες φαίνονται να κατανοούν τα βασικά κριτήρια που πρέπει να πληροί μία χώρα για να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς στην πλειονότητά τους, με ποσοστά 95% και 84% αντίστοιχα, θεωρούν ότι για να ενταχθεί η Τουρκία στην Ε.Ε. σε περίπου 10 χρόνια, θα πρέπει να δείξει συστηματικά ότι σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα**. Σύμφωνα με αυτή την προϋπόθεση εμφανίζεται σε ποσοστό 71% και η τουρκική κοινή γνώμη. Επίσης, σημαντικό κριτήριο για την ένταξη της Τουρκίας φαίνεται να είναι η οικονομία της χώρας, καθώς **9 στους 10 Έλληνες (ΕΛ: 90% - EU25: 76%) θεωρούν απαραίτητως ότι η Τουρκία για να ενταχθεί στην Ε.Ε. θα χρειαστεί να βελτιώσει σημαντικά την κατάσταση της οικονομίας της**. Οι τούρκοι πολίτες εκφράζουν την ίδια άποψη σε ποσοστό 75%.

6.3 Το Σύνταγμα της Ε.Ε.

Ερ. Α28/5 Πείτε μου αν είστε υπέρ ή κατά ενός Συντάγματος για την Ε.Ε.;

Την αναγκαιότητα απόκτησης ενός Συντάγματος για την Ευρωπαϊκή Ένωση εκφράζουν 6 στους 10 έλληνες πολίτες (ΕΛ: 60% - ΕU25: 61%). Παρατηρείται σχετική μείωση του ποσοστού από 69% της προηγούμενης έρευνας του Ευρωβαρομέτρου EB62.0, σε 60% στην παρούσα. Αντίθετη άποψη εμφανίζεται να έχει το 27% (EB62.0: 20%) των ελλήνων ερωτηθέντων (ΕU25: 23%). Ποσοστό 13% της ελληνικής και 16% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης αποφεύγει να τοποθετηθεί και δηλώνει ότι «δε γνωρίζει».

Σημειώνεται ότι η παρούσα έρευνα του Ευρωβαρομέτρου προηγήθηκε των δημοψηφισμάτων που έλαβαν χώρα στην Ολλανδία και Γαλλία. Επίσης, σε καμία περίπτωση τα αποτελέσματα που παρατίθενται στην παρούσα ανάλυση δεν πρέπει να ερμηνευθούν ως τα πιθανά αποτελέσματα προγραμματισμένων δημοψηφισμάτων. Τα παρόντα αποτελέσματα αντανakλούν μόνο την άποψη του δείγματος ως προς την ιδέα απόκτησης ενός Συντάγματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε καμία περίπτωση δεν αφορούν στην αξιολόγηση του περιεχομένου του.

Ερ. C1 Έχετε εσείς προσωπικά ακούσει για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα;

Η πλειονότητα των ελληνικής κοινής γνώμης, σε ποσοστό 71% (ΕU25: 68%) δηλώνει ότι έχει ακούσει γενικά για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, αλλά γνωρίζει πολύ λίγα για το περιεχόμενό του. Μόνο 6 στους 100 έλληνες πολίτες (ΕΛ: 6% - ΕU25: 13%) δηλώνουν ότι όχι μόνο έχουν ακούσει σχετικά, αλλά ότι γενικά γνωρίζουν το περιεχόμενό του. Αντίθετα, σημαντική μερίδα τόσο του ελληνικού (23%), όσο και του συνολικού ευρωπαϊκού δείγματος, (18%) δηλώνει ότι δεν έχει ακούσει καν για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα.

Ερ. C5 Για καθεμία από τις ακόλουθες προτάσεις, πείτε μου, εάν κατά την άποψή σας, είναι σωστή ή εσφαλμένη. Προβλέπεται από το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα ότι...

Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις που έδωσαν οι ερωτηθέντες σε σχετικό κουίζ, **το επίπεδο γνώσεων των ελλήνων πολιτών αξιολογείται ως ικανοποιητικό σε ειδικά ερωτήματα που σχετίζονται με το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα.**

- Η πλειονότητα της ελληνικής κοινής γνώμης (58%, ποσοστό από τα υψηλότερα του συνολικού δείγματος), όπως και της ευρωπαϊκής (50%), γνωρίζει ότι το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα προβλέπει τη δημιουργία θέσης ενός υπουργού Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 1 στους 2 έλληνες πολίτες, περισσότερο από κάθε Ευρωπαίο πολίτη και συγκεντρώνοντας το υψηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος (49%), γνωρίζει ότι βάσει του Ευρωπαϊκού Συντάγματος δίνεται η δυνατότητα σε τουλάχιστον ένα εκατομμύριο πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ζητήσουν την υιοθέτηση ενός ευρωπαϊκού νόμου. Σημειώνεται ότι ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (32%), καθώς η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη στην πλειονότητά της (44%) φαίνεται να μην γνωρίζει αυτή τη δυνατότητα.
- Οι έλληνες πολίτες (45%), περισσότερο από κάθε ευρωπαίο πολίτη (27%), δεν γνωρίζουν ότι το Σύνταγμα δεν προβλέπει ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να εκλέγεται άμεσα από τους ευρωπαίους πολίτες. Φαίνεται ότι ποσοστό 31% των ελλήνων ερωτηθέντων (EU25: 40%) γνωρίζει ότι ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου θα εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και η θητεία του θα διαρκεί δύομισι έτη και θα μπορεί να ανανεωθεί για μία φορά.
- Ποσοστό 37% του ελληνικού δείγματος (EU25: 24%) εσφαλμένα πιστεύει ότι το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα θα δημιουργήσει έναν άμεσο ευρωπαϊκό φόρο. Υψηλό ποσοστό των ελλήνων (32%) και των ευρωπαίων πολιτών (39%) γνωρίζει ότι δεν προβλέπεται τέτοια αλλαγή.
- 6 στους 10 έλληνες, όπως και ευρωπαίοι, πολίτες γνωρίζουν ότι το Σύνταγμα δεν σχεδιάζει την κατάργηση της εθνικής υπηκοότητας (EL: 61% - EU25: 63%).
- Ποσοστό 49% (EU25: 43%) γνωρίζει ότι ένα κράτος-μέλος μπορεί να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση εάν το επιθυμεί. Σημειώνεται ότι 1 στους 5 έλληνες, όπως και ευρωπαίους πολίτες, εμφανίζεται να μην γνωρίζει ότι κάθε κράτος-μέλος διαθέτει αυτή την επιλογή.

Αξιοσημείωτο είναι ότι σημαντική μερίδα του δείγματος, τόσο του ελληνικού όσο και του ευρωπαϊκού, αδυνατεί να τοποθετηθεί σχετικά, απαντώντας «δε γνωρίζω».

Ερ. C6 Ποιον εμπιστεύεστε περισσότερο για να σας πληροφορήσει για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα;

Την ελληνική κυβέρνηση (27%) και τους δημοσιογράφους (23%) εμφανίζονται να εμπιστεύονται οι έλληνες πολίτες περισσότερο για την πληροφόρησή τους σχετικά με το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, όπως ιεραρχήθηκαν οι φορείς από τις απαντήσεις τους. Το ίδιο υποστηρίζει η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη με ποσοστά 16% και 22% αντίστοιχα. Ακολουθούν τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (EL: 13% - EU25: 11%) και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (EL: 10% - 8%). Μονοψήφια ποσοστά συγκεντρώνουν τα εθνικά πολιτικά κόμματα, οι εκπρόσωποι τοπικής αυτοδιοίκησης, το οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον (5%), καθώς και τα εργατικά σωματεία (4%), η εκκλησία / θρησκευτικές οργανώσεις και οι οργανώσεις καταναλωτών (1%).

Ερ. C8 Για καθένα από τα ακόλουθα πείτε μου εάν συμφωνείτε απόλυτα, τείνετε να συμφωνείτε, τείνετε να διαφωνείτε ή διαφωνείτε απόλυτα. Εάν όλα τα κράτη-μέλη υιοθετήσουν τη Συνθήκη που καθιερώνει ένα Σύνταγμα για την Ευρώπη, αυτό θα κάνει τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης...

Ερ. C9 Για καθένα από τα ακόλουθα πείτε μου εάν συμφωνείτε απόλυτα, τείνετε να συμφωνείτε, τείνετε να διαφωνείτε ή διαφωνείτε απόλυτα. Εάν όλα τα κράτη-μέλη υιοθετήσουν τη Συνθήκη που καθιερώνει ένα Σύνταγμα για την Ευρώπη, αυτό θα κάνει την Ευρωπαϊκή Ένωση...

Τις θετικές πτυχές της υιοθέτησης, από όλα τα κράτη-μέλη, της Συνθήκης που καθιερώνει ένα Σύνταγμα για την Ευρώπη επισημαίνει τόσο η πλειονότητα της ελληνικής όσο και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.

Έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες εκτιμούν ότι η υιοθέτηση της Συνθήκης που καθιερώνει ένα Σύνταγμα για την Ευρώπη θα βοηθήσει ώστε **η λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να καταστεί πιο δημοκρατική (EL: 67% - EU25: 64%), πιο αποτελεσματική (EL: 69% - EU25: 63%), καθώς και πιο διαφανής (EL: 58% - EU25: 56%).**

Αντίθετη άποψη φαίνεται να έχει η μειοψηφία τόσο του ελληνικού όσο και του ευρωπαϊκού δείγματος, καθώς εκτιμά ότι το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα δεν πρόκειται να συμβάλει ώστε η λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να γίνει πιο δημοκρατική (EL: 16% - EU25: 20%), πιο αποτελεσματική (EL: 14% - EU25: 21%), καθώς και πιο διαφανής (EL: 23% - EU25: 25%).

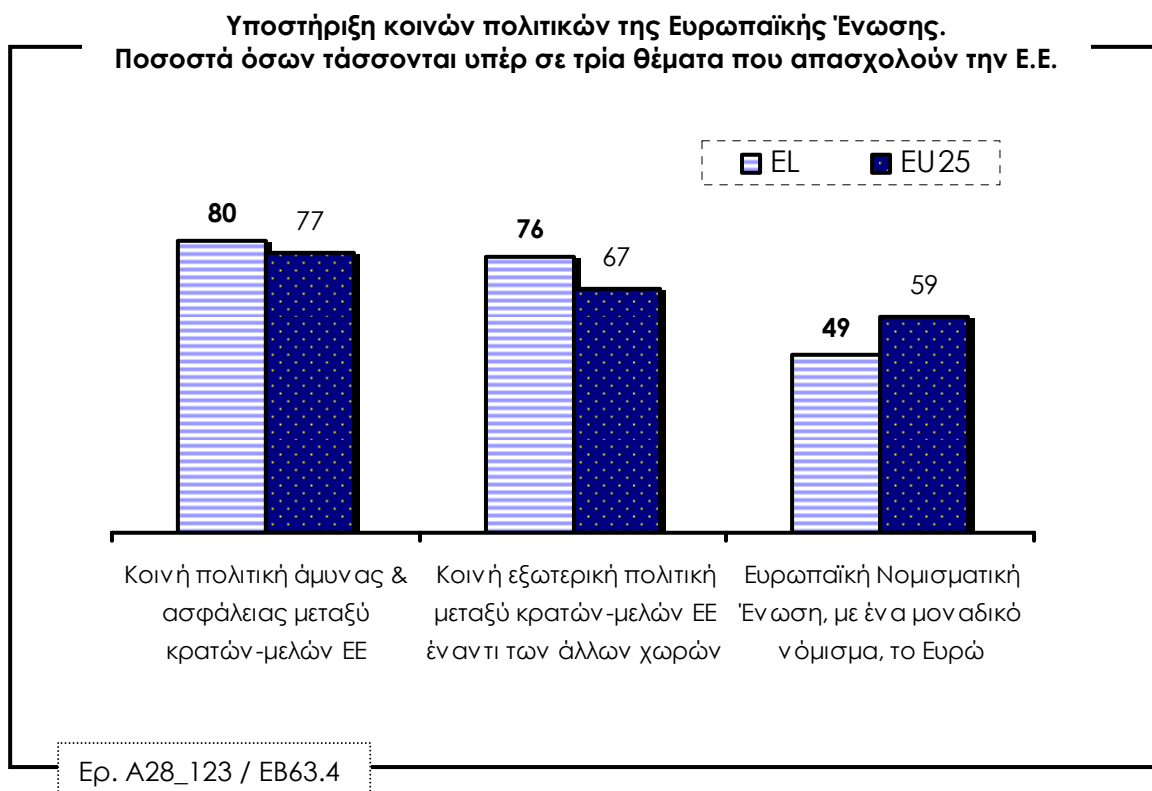
Έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες πιστεύουν ότι, εάν όλα τα κράτη-μέλη υιοθετήσουν τη Συνθήκη που καθιερώνει ένα Σύνταγμα για την Ευρώπη, **η Ευρωπαϊκή Ένωση θα καταστεί ισχυρότερη στον κόσμο (EL: 73% - EU25: 71%), περισσότερο ανταγωνιστική στον οικονομικό τομέα (EL: 72% - EU25: 63%), καθώς και ότι θα την ευαισθητοποιήσει να «σκέφτεται» πιο κοινωνικά (EL: 61% - EU25: 53%).**

Αντίρρηση εκφράζει η μειοψηφία του δείγματος, θεωρώντας ότι η καθιέρωση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος δεν είναι ικανή να ενισχύσει περαιτέρω τον παγκόσμιο ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EL: 12% - EU25: 15%), να την κάνει πιο ανταγωνιστική στον οικονομικό τομέα (EL: 11% - EU25: 21%), καθώς και να ενισχύσει την κοινωνική της ευαισθησία (EL: 22% - EU25: 29%).

6.4 Υποστήριξη κοινών πολιτικών της Ε.Ε.

Ερ. Α28 Ποια είναι η γνώμη σας για κάθε ένα από τα παρακάτω θέματα; Πείτε μου για το καθένα αν είστε υπέρ ή κατά.

Α) Μίας Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης με ένα μοναδικό νόμισμα, το ευρώ · Β) Μίας κοινής εξωτερικής πολιτικής μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε. έναντι των άλλων χωρών · Γ) Μίας κοινής πολιτικής άμυνας και ασφάλειας μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε. · Δ) Μεγαλύτερης διεύρυνσης της Ε.Ε. με την ένταξη άλλων χωρών μέσα στα επόμενα χρόνια.

Εμφανής είναι η απογοήτευση των ελλήνων πολιτών από τη χρήση του ευρώ, καθώς στις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου όπου ετέθη το ίδιο ερώτημα, η πλειονότητα της ελληνικής κοινής γνώμης με υψηλά ποσοστά (ΕΒ62.0: 62%) εμφανιζόταν υπέρ μίας Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης, με ένα μοναδικό νόμισμα, ενώ στην παρούσα το θετικό ποσοστό έχει μειωθεί σημαντικά και οι απόψεις του ελληνικού δείγματος διίστανται απόλυτα, με 49% (ΕΥ25: 59%) να τάσσεται υπέρ και 49% (ΕΥ25: 35%) κατά. Σημειώνεται ότι το ποσοστό που συγκεντρώνουν οι έλληνες ερωτηθέντες που φέρονται κατά της Νομισματικής Ένωσης είναι το δεύτερο υψηλότερο μετά από αυτό των πολιτών της Μ. Βρετανίας (64%).

Υπέρ μίας κοινής πολιτικής άμυνας και ασφάλειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση τάσσεται το 80% των ελλήνων ερωτηθέντων, όπως και το 77% της Ευρώπης των 25. Αντίθετο σε μία τέτοια πολιτική φαίνεται να είναι το 15% της ελληνικής κοινής γνώμης και το 14% της συνολικής ευρωπαϊκής.

Η πλειονότητα της ελληνικής κοινής γνώμης φαίνεται να ενθαρρύνει, σε ποσοστό 76%, την ανάπτυξη μίας κοινής εξωτερικής πολιτικής των κρατών-μελών της Ε.Ε. έναντι άλλων χωρών,

ενώ αντίθετο σε αυτή την εξέλιξη είναι το 18% των ερωτηθέντων. Τα αντίστοιχα ποσοστά σε επίπεδο ευρωπαϊκής κοινής γνώμης διαμορφώνονται σε 67% και 21%.

6.5 Περαιτέρω τοποθετήσεις για τις κοινές πολιτικές της Ε.Ε.

Ερ. A32 Η Ε.Ε. έχει ήδη μία Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και μία Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας. Υπάρχει τώρα ένα θέμα σχετικά με το πόσο πολύ θα πρέπει αυτά να αναπτυχθούν. Τείνετε να συμφωνείτε ή τείνετε να διαφωνείτε με κάθε μία από τις ακόλουθες φράσεις:

Οι έλληνες πολίτες, όπως προκύπτει και από τα ποσοτικά στοιχεία του πίνακα που ακολουθεί, δείχνουν πρόθυμοι να στηρίξουν ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα οδηγήσουν την τελευταία στην ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της και θα της επιτρέψουν να γίνει ισχυρός διεθνής παράγοντας τόσο σε θέματα πολιτικού όσο και σε θέματα κοινωνικού ενδιαφέροντος.

ΠΟΣΟ ΣΥΜΦΩΝΕΙ Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	EL	EU25
Η εξωτερική πολιτική της Ε.Ε. θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από την εξωτερική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών.	91	82
Η Ε.Ε. θα πρέπει να εργαστεί για την εγγύηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο, ακόμη κι αν αυτό έρχεται σε αντίθεση με τις επιθυμίες κάποιων άλλων χωρών.	91	81
Όταν επέρχεται μία διεθνής κρίση, τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. θα πρέπει να συμφωνούν σε μία κοινή θέση.	88	83
Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει τη δική της θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.	88	69
Τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. θα πρέπει να έχουν μία κοινή μεταναστευτική πολιτική απέναντι στους ανθρώπους που έρχονται από χώρες εκτός της Ε.Ε.	78	76
Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μία κοινή πολιτική ασυλίας απέναντι σε όσους αναζητούν άσυλο.	76	75
Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μία στρατιωτική δύναμη ταχείας επέμβασης που θα μπορεί να αποσταλεί γρήγορα σε προβληματικά σημεία όταν εκδηλώνεται μία διεθνής κρίση.	73	68
Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει τον δικό της Υπουργό Εξωτερικών που θα μπορεί να είναι ο εκπρόσωπος Τύπου για την κοινή θέση της Ε.Ε.	71	67

- Ταύτιση απόψεων μεταξύ ελληνικής και συνολικής ευρωπαϊκής κοινής γνώμης διαπιστώνεται όσον αφορά στο αν θα πρέπει η εξωτερική πολιτική της Ε.Ε. να είναι ανεξάρτητη από την εξωτερική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών, καθώς ποσοστό 91% του ελληνικού και 82% του ευρωπαϊκού δείγματος τάσσονται υπέρ της ανεξάρτητης εξωτερικής πολιτικής της Ε.Ε. Αντίθετη άποψη φαίνεται να έχει το 5% των Ελλήνων (EU25: 10%).
- Το 91% των ελλήνων πολιτών (EU25: 81%) πιστεύει ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να εργαστεί για την εγγύηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο, ακόμη κι αν αυτό έρχεται σε

αντίθεση με τις επιθυμίες κάποιων άλλων χωρών. Αντίθετη άποψη έχει το 6% της ελληνικής και το 11% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.

- Έλληνες και ευρωπαίοι πολίτες (EU25) συμφωνούν απόλυτα, με ποσοστό 88% και 83% αντίστοιχα, ότι όταν επέρχεται μία διεθνής κρίση, τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να συμφωνούν σε μία κοινή θέση. Αντίθετη άποψη διατυπώνει το 9% των ελλήνων και το 10% των ευρωπαίων πολιτών.
- Ποσοστό 88% των ελλήνων και 69% των ευρωπαίων πολιτών θεωρούν ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει τη δική της θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Τη διαφωνία τους στην άποψη αυτή εκφράζει ποσοστό 6% της ελληνικής και 17% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης αντίστοιχα.
- Την ανάγκη κοινής στρατηγικής στην αντιμετώπιση του θέματος της μετανάστευσης συμφωνούν οι Έλληνες (78%) και οι ευρωπαίοι πολίτες (76%), συμφωνώντας με την άποψη ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μία κοινή μεταναστευτική πολιτική απέναντι στους ανθρώπους που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αρνητικά τάσσεται το 15% των ελλήνων και το 14% των ευρωπαίων πολιτών.
- Κοινή γραμμή απαιτούν, επίσης, από την Ευρωπαϊκή Ένωση η ελληνική (76%) και η ευρωπαϊκή (75%) κοινή γνώμη όσον αφορά στην ασυλία, καθώς εκτιμούν ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μία κοινή πολιτική ασυλίας απέναντι σε όσους αναζητούν άσυλο. Αρνητικά τάσσεται το 16% των ελλήνων και το 14% των ευρωπαίων πολιτών.
- Η πλειονότητα της ελληνικής κοινής γνώμης (73%) τείνει να συμφωνεί με την άποψη ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μία στρατιωτική δύναμη άμεσης επέμβασης που θα μπορεί να αποσταλεί γρήγορα σε προβληματικά σημεία όταν επέρχεται μία διεθνής κρίση (EU25: 68%). Με αυτή την προοπτική διαφωνεί το 21% της ελληνικής και το 22% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.
- Με την άποψη ότι η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει τον δικό της υπουργό Εξωτερικών που θα μπορεί να είναι ο εκπρόσωπος Τύπου για την κοινή θέση της Ε.Ε. συμφωνεί ποσοστό 71% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 67%). Αντίθετη άποψη διατυπώνει ποσοστό 18% του ελληνικού και 21% του ευρωπαϊκού δείγματος.

Ερ. Α11 Είστε υπέρ ή κατά της εξέλιξης προς μία κοινή Ευρωπαϊκή πολιτική;

Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της έρευνας **οι Έλληνες πολίτες είναι ένθερμοι υποστηρικτές μίας κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής**, καθώς το 67% (EB62.0: 71%) τάσσεται υπέρ μίας τέτοιας εξέλιξης. Το ίδιο ισχύει και για τους ευρωπαίους πολίτες, αλλά σε χαμηλότερο ποσοστό (58%). Αντίθετο στην εξέλιξη προς μία κοινή ευρωπαϊκή πολιτική φέρεται να είναι το 24% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU25: 28%).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

A Νούμερο έρευνας

(101-105)

--	--	--	--	--

EB63.3 A

B Κωδικός χώρας

(106-107)

--	--

EB63.3 B

C Κωδικός έρευνας

(108-110)

--	--	--

EB63.3 C

D Αριθμός ερωτηματολογίου

(111-116)

--	--	--	--	--	--

EB63.3 D

--

--

--

Q1 Ποια είναι η υπηκοότητά σας; Παρακαλώ πείτε μου την χώρα (ή τις χώρες) που ταιριάζουν

(ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ).

(117-148)

Βέλγιο	1,
Δανία	2,
Γερμανία	3,
Ελλάδα	4,
Ισπανία	5,
Γαλλία	6,
Ιρλανδία	7,
Ιταλία	8,
Λουξεμβούργο	9,
Ολλανδία	10,
Πορτογαλία	11,
Ηνωμένο Βασίλειο (Μεγ. Βρετανία, Β. Ιρλανδία)	12,
Αυστρία	13,
Σουηδία	14,
Φινλανδία	15,
Κύπρος (Νότια)	16,
Τσεχική δημοκρατία	17,
Εσθονία	18,
Ουγγαρία	19,
Λετονία	20,
Λιθουανία	21,
Μάλτα	22,
Πολωνία	23,
Σλοβακία	24,
Σλοβενία	25,
	26,

	27,
	28,
	29,
	30,
Άλλες χώρες	31,
Δ.Γ.	32,

EB63.3 Q1 TREND MODIFIED

ΕΑΝ «ΑΛΛΕΣ» Ή «ΔΓ», ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΤΕ ΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

QA1 Όταν είστε μεταξύ φίλων, θα λέγατε ότι συζητάτε πολιτικά θέματα συχνά, περιστασιακά, ή ποτέ;

	(149)	
Συχνά		1
Περιστασιακά		2
Ποτέ		3
Δ.Γ.		4

EB62.0 Q2

QA2 Όταν έχετε κάποια γνώμη την οποία υποστηρίζετε έντονα, σας συμβαίνει ποτέ να πείθετε τους φίλους, τους συγγενείς ή τους συναδέλφους σας να υιοθετήσουν τις απόψεις σας; Θα λέγατε ότι αυτό σας συμβαίνει . . . ;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ).

	(150)	
Συχνά		1
Μερικές φορές		2
Σπάνια		3
Ποτέ		4
Δ.Γ.		5

EB62.0 Q3

QA3 Γενικά, είστε πολύ ικανοποιημένος/η, αρκετά ικανοποιημένος/η , όχι και τόσο ικανοποιημένος/η, ή καθόλου ικανοποιημένος/η από τη

ζωή που ζείτε; Θα λέγατε ότι είστε .....

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ).

	(151)
Πολύ ικανοποιημένος/η	1
Αρκετά ικανοποιημένος/η	2
Όχι και τόσο ικανοποιημένος/η	3
Καθόλου ικανοποιημένος/η	4
Δ.Γ.	5

EB62.0 Q4

QA4 Ποιες είναι οι προσδοκίες σας για τους επόμενους 12 μήνες; Οι επόμενοι 12 μήνες θα είναι καλύτεροι, χειρότεροι ή ίδιοι, όσον αφορά . . .;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΚΑΛΥΤΕΡΟΙ	ΧΕΙΡΟΤΕΡΟΙ	ΙΔΙΟΙ	Δ.Γ.
(152)	1 τη ζωή σας γενικά	1	2	3	4
(153)	2 την οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα	1	2	3	4
(154)	3 την οικονομική κατάσταση της οικογενείας σας	1	2	3	4
(155)	4 την εργασιακή απασχόληση στην Ελλάδα	1	2	3	4
(156)	5 την προσωπική σας επαγγελματική κατάσταση	1	2	3	4

EB62.0 Q5

QA5 Αν συγκρίνετε τη σημερινή σας κατάσταση με τα προηγούμενα 5 χρόνια, θα λέγατε ότι έχει βελτιωθεί, έχει παραμείνει περίπου ίδια ή έχει χειροτερέψει;

	(157)
Έχει βελτιωθεί	1
Έχει παραμείνει περίπου ίδια	2
Έχει χειροτερέψει	3
Δ.Γ.	4

EB62.0 Q6

QA6	Στο διάστημα των επόμενων 5 χρόνων, πιστεύετε ότι η προσωπική σας κατάσταση θα βελτιωθεί, θα παραμείνει περίπου ίδια ή θα χειροτερέψει;
-----	---

(158)

Θα βελτιωθεί	1
Θα παραμείνει περίπου ίδια	2
Θα χειροτερέψει	3
Δ.Γ.	4

EB62.0 Q7

QA7	Θα ήθελα τώρα να σας κάνω μία ερώτηση σχετικά με το πόση εμπιστοσύνη έχετε σε ορισμένους θεσμούς. Για κάθε έναν από τους ακόλουθους θεσμούς, σας παρακαλώ πείτε μου αν τείνετε να τον εμπιστευέστε ή να μην τον εμπιστευέστε.
-----	---

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΙ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΜΗΝ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΙ	Δ.Γ.
(159)	1 Τη δικαιοσύνη/το ελληνικό νομικό σύστημα	1	2	3
(160)	2 Τα πολιτικά κόμματα	1	2	3
(161)	3 Την ελληνική κυβέρνηση	1	2	3
(162)	4 Τη Βουλή των Ελλήνων	1	2	3
(163)	5 Την Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3
(164)	6 Τα Ηνωμένα Έθνη	1	2	3

EB62.0 Q10 TREND MODIFIED

ΑΣ ΣΥΝΕΧΙΣΟΥΜΕ ΜΕ ΜΕΡΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ.

QA8a	Σε γενικές γραμμές, νομίζετε ότι η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ....;
------	---

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ).

(165)

Κάτι καλό	1
Κάτι κακό	2
Ούτε καλό ούτε κακό	3
Δ.Γ.	4

EB62.0 Q11a

QA9a Συνολικά, θα λέγατε ότι η Ελλάδα έχει ωφεληθεί ή όχι από το να είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

(166)

Έχει ωφεληθεί	1
Δεν έχει ωφεληθεί	2
Δ.Γ.	3

EB62.0 Q12a

QA8b

(167)

	1
	2
	3
	4

EB62.0 Q11b

(168)

	1
	2
	3

EB62.0 Q12b

ΡΩΤΗΣΤΕ ΟΛΟΥΣ

QA10 Γενικά, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει για εσάς μία πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα;

(169)

Πολύ θετική	1
Αρκετά θετική	2
Ουδέτερη	3
Αρκετά αρνητική	4
Πολύ αρνητική	5
ΔΓ	6

EB62.0 Q13

QA11 Είστε υπέρ ή κατά της εξέλιξης προς μία κοινή Ευρωπαϊκή πολιτική;

(170)

Υπέρ	1
Κατά	2
Δ.Γ.	3

EB62.0 Q14

QA12 Τι σημαίνει για εσάς προσωπικά η Ευρωπαϊκή Ένωση;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ – ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΠΟΛΛΑΠΛΟΤΗΤΑ ΔΕΚΤΗ – ΕΝΑΛΛΑΓΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ/ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ).

(171-186)

Ειρήνη	1,
Οικονομική ευημερία	2,

Δημοκρατία	3,
Κοινωνική προστασία	4,
Ελευθερία να ταξιδεύεις, να σπουδάζεις, να δουλεύεις οπουδήποτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση	5,
Πολιτιστική ποικιλία	6,
Ισχυρότερος λόγος στον κόσμο	7,
Ευρώ	8,
Ανεργία	9,
Γραφειοκρατία	10,
Σπατάλη χρήματος	11,
Απώλεια της πολιτιστικής μας ταυτότητας	12,
Περισσότερη εγκληματικότητα	13,
Όχι αρκετός έλεγχος στα εξωτερικά σύνορα	14,
Άλλο (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	15,
Δεν γνωρίζω	16,

EB62.0 Q16

QA13 Σας δίνει προσωπικά η Ευρωπαϊκή Ένωση το αίσθημα ...;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ – ΔΙΑΒΑΣΕ – ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ).

	(187-194)
του ενθουσιασμού	1,
της ελπίδας	2,
της εμπιστοσύνης	3,
της αδιαφορίας	4,
της ανησυχίας	5,
της δυσπιστίας	6,
της απόρριψης	7,
Δ.Γ.	8,

EB62.0 Q17

QA14a Παρακαλώ πείτε μου για καθεμία από τις παρακάτω φράσεις, αν τείνετε να συμφωνείτε ή τείνετε να διαφωνείτε;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΔΙΑΦΩΝΩ	Δ.Γ.
(195)	1 Αισθάνομαι περισσότερο ασφαλής γιατί η Ελλάδα είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
(196)	2 Αισθάνομαι ότι υπάρχει μεγαλύτερη οικονομική σταθερότητα γιατί η Ελλάδα είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
(197)	3 Αισθάνομαι ότι υπάρχει μεγαλύτερη πολιτική σταθερότητα γιατί η Ελλάδα είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
(198)	4 Η άποψή μου μετράει στην Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3
(199)	5 Κατανοώ τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
(200)	6 Τα συμφέροντα της Ελλάδας λαμβάνονται αρκετά υπόψη στην Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3
(201)	7 Η Ελλάδα θα έχει στο μέλλον μεγαλύτερη επιρροή στην Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3
(202)	8 Οι μεγαλύτερες χώρες είναι αυτές που έχουν τη μεγαλύτερη δύναμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3

EB62.0 Q18a TREND MODIFIED

QA14b

(203)	1	1	2	3
(204)	2	1	2	3
(205)	3	1	2	3
(206)	4	1	2	3
(207)	5	1	2	3
(208)	6	1	2	3
(209)	7	1	2	3
(210)	8	1	2	3

EB62.0 Q18b TREND MODIFIED

QA15a Κατά την γνώμη σας, σε πέντε χρόνια από σήμερα, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα παίζει πιο σημαντικό, λιγότερο σημαντικό ή τον ίδιο ρόλο στην καθημερινή σας ζωή;

QA15b Και, σε πέντε χρόνια από σήμερα, θα θέλατε η Ευρωπαϊκή Ένωση να παίζει πιο σημαντικό, λιγότερο σημαντικό ή τον ίδιο ρόλο στην καθημερινή σας ζωή;

	(211)	(212)
ΔΙΑΒΑΣΤΕ	QA15a	QA15b
	Πιστεύει	Θα ήθελε
ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	1	1
ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	2	2
ΤΟΝ ΙΔΙΟ ΡΟΛΟ	3	3
Δ.Γ.	4	4

EB62.0 Q20a&b

QA16 Μερικοί άνθρωποι πιθανόν να έχουν κάποιους φόβους σχετικά με το κτίσιμο της Ευρώπης, την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εδώ υπάρχει μία λίστα με πράγματα που μερικοί άνθρωποι λένε ότι φοβούνται. Για κάθε ένα από αυτά, σας παρακαλώ πείτε μου αν εσείς προσωπικά το φοβάστε τώρα ή όχι;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΤΟ ΦΟΒΑΜΑΙ ΤΩΡΑ	ΔΕΝ ΤΟ ΦΟΒΑΜΑΙ ΤΩΡΑ	Δ.Γ.
--	----------	-----------------	---------------------	------

(213)	1	Την απώλεια δύναμης μικρότερων κρατών-μελών	1	2	3
(214)	2	Την αύξηση της διακίνησης των ναρκωτικών και του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος	1	2	3
(215)	3	Η γλώσσα μας θα χρησιμοποιείται όλο και λιγότερο	1	2	3
(216)	4	Η χώρα μας θα πληρώνει όλο και περισσότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3
(217)	5	Απώλεια κοινωνικών παροχών	1	2	3

(218)	6	Απώλεια της Εθνικής μας ταυτότητας και πολιτισμού	1	2	3
(219)	7	Μια οικονομική κρίση	1	2	3
(220)	8	Η μεταφορά εργασίας προς άλλα κράτη-μέλη, όπου η παραγωγή είναι φθηνότερη	1	2	3
(221)	9	Περισσότερες δυσκολίες για τους Έλληνες αγρότες	1	2	3
(222)	10		1	2	3

EB62.0 Q21

QA17 Περίπου πόσο συχνά εσείς ....

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ)

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)	Καθημερινά	Αρκετές φορές την εβδομάδα	Μια με δυο φορές την εβδομάδα	Λιγότερο συχνά	Ποτέ

(223)	1	Παρακολουθείτε τις ειδήσεις στην τηλεόραση	1	2	3	4	5
(224)	2	Διαβάζετε τις ειδήσεις στις καθημερινές εφημερίδες	1	2	3	4	5
(225)	3	Ακούτε τις ειδήσεις από το ραδιόφωνο	1	2	3	4	5

EB55.1 Q11

QA18 Με βάση αυτή την κλίμακα, πείτε μου πόσα αισθάνεστε ότι γνωρίζετε γύρω από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές της, τους θεσμούς της . . . ;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ ΜΕ ΚΛΙΜΑΚΑ).

(226-227)

ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ					ΓΝΩΡΙΖΩ ΠΑΡΑ ΠΟΛΛΑ				
ΤΙΠΟΤΑ ΑΠΟΛΥΤΩΣ									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Δ.Γ.

11

EB62.0 Q22

QA19 Όταν θέλετε να συγκεντρώσετε πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της, ποιες από τις παρακάτω πηγές χρησιμοποιείτε; Κάποια άλλη;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ – ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ).

(228-239)

Συσκέψεις, συγκεντρώσεις	1,
Συζητήσεις με συγγενείς, φίλους, συναδέλφους	2,
Καθημερινές εφημερίδες	3,
Άλλες εφημερίδες, περιοδικά	4,
Τηλεόραση	5,
Ραδιόφωνο	6,
Internet (Ιντερνετ)	7,
Βιβλία, μπροσούρες, ενημερωτικά φυλλάδια	8,
Άλλα (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	9,
Δεν αναζητώ ποτέ τέτοιες πληροφορίες / δεν ενδιαφέρομαι (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	10,
Τηλέφωνο	11,
Δ.Γ.	12,

EB62.0 Q23 TREND MODIFIED

QA20a Σε γενικές γραμμές, πιστεύετε ότι η/το/ο Ελληνική/ό/ός .... αναφέρεται πιο πολύ από όσο πρέπει, όσο πρέπει ή λιγότερο από όσο πρέπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

(ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΑΝΑ ΦΡΑΣΗ)

	(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)	Πιο πολύ από όσο πρέπει	Όσο πρέπει	Λιγότερο από όσο πρέπει	ΔΓ
(240)	1 Τηλεόραση	1	2	3	4
(241)	2 Ραδιόφωνο	1	2	3	4
(242)	3 Τύπος	1	2	3	4

EB62.0 Q25 TREND MODIFIED

QA20b Και πιστεύετε ότι η/το/ο Ελληνική/ό/ός .... παρουσιάζει την Ευρωπαϊκή Ένωση πιο θετικά από όσο πρέπει, αντικειμενικά ή πιο αρνητικά από όσο πρέπει;

(ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΑΝΑ ΦΡΑΣΗ)

	(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)	Πιο θετικά από όσο πρέπει	Αντικειμενικά	Πιο αρνητικά από όσο πρέπει	ΔΓ
(243)	1 Τηλεόραση	1	2	3	4
(244)	2 Ραδιόφωνο	1	2	3	4
(245)	3 Τύπος	1	2	3	4

EB62.0 Q26 TREND MODIFIED

QA21 Έχετε ποτέ ακούσει για . . .;

ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ.Γ.
----------	-----	-----	------

(246)	1	Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	1	2	3
(247)	2	Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Κομισιόν)	1	2	3
(248)	3	Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
(249)	4	Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	1	2	3
(250)	5	Την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	1	2	3

EB62.0 Q27 TREND MODIFIED

QA22 Και, για κάθε ένα από τα παρακάτω Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, πιστεύετε ότι παίζει σημαντικό ρόλο ή όχι στη ζωή της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	ΟΧΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ	Δ.Γ.
--	----------	-----------	---------------	------

(251)	1	Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	1	2	3
(252)	2	Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Κομισιόν)	1	2	3
(253)	3	Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
(254)	4	Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	1	2	3
(255)	5	Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	1	2	3

EB62.0 Q28 TREND MODIFIED

QA23 Και για κάθε ένα από αυτά, πείτε μου αν τείνετε να το εμπιστευέστε ή όχι;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΙ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΜΗΝ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΙ	Δ.Γ.
--	----------	-----------------------	---------------------------	------

(256)	1	Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	1	2	3
(257)	2	Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή	1	2	3
(258)	3	Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
(259)	4	Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	1	2	3
(260)	5	Την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	1	2	3

EB62.0 Q29 TREND MODIFIED

QA24 Για κάθε μία από τις παρακάτω φράσεις που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση, πείτε μου παρακαλώ αν πιστεύετε ότι είναι αληθής ή ψευδής;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΑΛΗΘΗΣ	ΨΕΥΔΗΣ	Δ.Γ.
(261)	1 Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται σήμερα από 15 χώρες-μέλη	1	2	3
(262)	2 Οι Ευρωβουλευτές εκλέγονται απευθείας από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
(263)	3 Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει το δικό της ύμνο	1	2	3
(264)	4 Οι τελευταίες εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έγιναν τον Ιούνιο του 2002	1	2	3

EB62.0 Q30 TREND MODIFIED

QA25a

	(265)
	1
	2
	3

EB62.0 Q31 TREND MODIFIED

QA25b

	(266)
	1
	2
	3
	4
	5

EB62.0 Q32 TREND MODIFIED

QA25c

(267)

1
2
3

QA25d

(268)

1
2
3
4
5

ΡΩΤΗΣΤΕ ΟΛΟΥΣ

QA26

Κατά τη γνώμη σας, ποια είναι τα 2 σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα αυτή τη στιγμή;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ – ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΜΕΧΡΙ 2 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ).

(269-284)

Η εγκληματικότητα

Τα μέσα μαζικής μεταφοράς

Η οικονομική κατάσταση

1,
2,
3,

Η άνοδος των τιμών / ο πληθωρισμός	4,
Η φορολογία	5,
Η ανεργία	6,
Η τρομοκρατία	7,
Η άμυνα / εξωτερική πολιτική	8,
Η στέγαση	9,
Η μετανάστευση	10,
Το σύστημα υγείας	11,
Το εκπαιδευτικό σύστημα	12,
Οι συντάξεις	13,
Η προστασία του περιβάλλοντος	14,
Άλλο (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	15,
Δ.Γ.	16,

EB62.0 Q33

QA27 Και για καθένα από τα παρακάτω θέματα στην Ελλάδα, πιστεύετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση παίζει θετικό ρόλο, αρνητικό ρόλο ή ούτε θετικό ούτε αρνητικό ρόλο;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΘΕΤΙΚΟ ΡΟΛΟ	ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΡΟΛΟ	ΟΥΤΕ ΘΕΤΙΚΟ ΟΥΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΟ	Δ.Γ.
(285)	1 Καταπολέμηση του εγκλήματος	1	2	3	4
(286)	2 Μέσα μαζικής μεταφοράς	1	2	3	4
(287)	3 Οικονομική κατάσταση	1	2	3	4
(288)	4 Άνοδος τιμών / πληθωρισμός	1	2	3	4
(289)	5 Φορολογία	1	2	3	4
(290)	6 Καταπολέμηση της ανεργίας	1	2	3	4
(291)	7 Καταπολέμηση της τρομοκρατίας	1	2	3	4
(292)	8 Άμυνα και εξωτερική πολιτική	1	2	3	4
(293)	9 Στέγαση	1	2	3	4
(294)	10 Μετανάστευση	1	2	3	4
(295)	11 Σύστημα υγείας	1	2	3	4
(296)	12 Εκπαιδευτικό σύστημα	1	2	3	4

(297)	13	Συντάξεις	1	2	3	4
(298)	14	Προστασία του περιβάλλοντος	1	2	3	4

EB62.0 Q34 TREND MODIFIED

QA28 Ποια είναι η γνώμη σας για κάθε ένα από τα παρακάτω θέματα; Σας παρακαλώ πείτε μου για το καθένα αν είστε υπέρ ή κατά.

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΑΛΛΑΖΕΤΕ ΤΗ ΣΕΙΡΑ	ΥΠΕΡ	ΚΑΤΑ	Δ.Γ.
(299)	1 Μία Ευρωπαϊκή Νομισματική Ένωση, με ένα μοναδικό νόμισμα, το Ευρώ	1	2	3
(300)	2 Μια κοινή εξωτερική πολιτική μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι των άλλων χωρών	1	2	3
(301)	3 Μια κοινή πολιτική άμυνας και ασφάλειας μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
(302)	4 Μεγαλύτερη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την ένταξη άλλων χωρών μέσα στα επόμενα χρόνια	1	2	3
(303)	5 Ένα Σύνταγμα για την Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3
(304)	6 Η ταχύτητα οικοδόμησης της Ευρώπης να είναι μεγαλύτερη για μία ομάδα χωρών σε σχέση με τις άλλες χώρες	1	2	3
(305)	7 Η διδασκαλία των παιδιών στο σχολείο για τον τρόπο που λειτουργούν οι θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3

EB62.0 Q36 TREND MODIFIED

QA29 Από τις ακόλουθες δραστηριότητες, μπορείτε να μου πείτε ποιες θα ήταν, για εσάς, οι τρεις δραστηριότητες στις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ- ΔΙΑΒΑΣΤΕ- ΜΕΧΡΙ 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ)

Να καλωσορίσει νέα κράτη μέλη	(306-323)
Να πλησιάσει περισσότερο τους Ευρωπαίους πολίτες, π. χ. παρέχοντάς τους περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές της και τους θεσμούς της	1,
Να εφαρμόσει με επιτυχία το ενιαίο Ευρωπαϊκό νόμισμα, το Ευρώ	2,
Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού	3,
Προστασία του περιβάλλοντος	4,
	5,

Διασφάλιση της ποιότητας των τροφίμων	6,
Προστασία των καταναλωτών και διασφάλιση της ποιότητας άλλων προϊόντων	7,
Καταπολέμηση της ανεργίας	8,
Αναθεώρηση των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του τρόπου λειτουργίας τους	9,
Καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διακίνησης ναρκωτικών	10,
Επικύρωση της πολιτικής και διπλωματικής σημασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης παγκοσμίως	11,
Διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας στην Ευρώπη	12,
Διασφάλιση των δικαιωμάτων του ατόμου και σεβασμός των αρχών της Δημοκρατίας στην Ευρώπη	13,
Καταπολέμηση της τρομοκρατίας	14,
Καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης	15,
Άλλο (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	16,
Κανένα από αυτά (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	17,
ΔΓ	18,

EB62.0 Q37

QA30 Με ποια από τις ακόλουθες δυο προτάσεις συμφωνείτε περισσότερο;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

	(324)
Δεδομένων των πολιτικών της στόχων η Ευρωπαϊκή Ένωση θα έπρεπε να έχει περισσότερα οικονομικά μέσα	1
Οι πολιτικοί στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης δε δικαιολογούν αύξηση στον προϋπολογισμό της Ένωσης	2
ΔΓ	3

EB63.4 NEW

QA31 Σε ποιο από τα παρακάτω πιστεύετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δαπανά το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ -ΔΙΑΒΑΣΤΕ -ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

	(325)
Εργασία και κοινωνικές σχέσεις	1
Γεωργία	2

Επιστημονική έρευνα	3
Περιφερειακή βοήθεια	4
Εξωτερική πολιτική και βοήθεια προς χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης	5
Εξοδα διοίκησης και υπαλλήλων, κτίρια	6
Άλλα (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	7
Δ.Γ.	8

EB62.0 Q38

QA32 Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ήδη μία Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και μία Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας. Υπάρχει τώρα ένα θέμα σχετικά με το πόσο πολύ θα πρέπει αυτά να αναπτυχθούν. Τείνετε να συμφωνείτε ή τείνετε να διαφωνείτε με κάθε μία από τις ακόλουθες φράσεις;

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΑΛΛΑΖΕΤΕ ΤΗ ΣΕΙΡΑ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΤΕΙΝΩ ΝΑ ΔΙΑΦΩΝΩ	Δ.Γ.
(326)	1 Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει μία στρατιωτική δύναμη ταχείας επέμβασης που θα μπορεί να αποσταλεί γρήγορα σε προβληματικά σημεία όταν εκδηλώνεται μία διεθνής κρίση	1	2	3
(327)	2 Όταν επέρχεται μία διεθνής κρίση, τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να συμφωνούν σε μία κοινή θέση	1	2	3
(328)	3 Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει τον δικό της Υπουργό Εξωτερικών που θα μπορεί να είναι ο εκπρόσωπος τύπου για την κοινή θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
(329)	4 Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει τη δική της θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών	1	2	3
(330)	5 Η εξωτερική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από την εξωτερική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών	1	2	3
(331)	6 Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να εργαστεί για την εγγύηση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο, ακόμη κι αν αυτό έρχεται σε αντίθεση με τις επιθυμίες κάποιων άλλων χωρών	1	2	3
(332)	7 Τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να έχουν μία κοινή μεταναστευτική πολιτική απέναντι σε ανθρώπους που έρχονται από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
(333)	8 Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει μία κοινή πολιτική ασυλίας απέναντι σε όσους αναζητούν άσυλο	1	2	3

EB62.0 Q39 TREND MODIFIED

QA33a Κατά τη γνώμη σας, θα λέγατε ότι οι Η.Π.Α. παίζουν κυρίως ένα ρόλο θετικό, ένα ρόλο αρνητικό ή ούτε θετικό ούτε αρνητικό σε ότι αφορά ....

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΘΕΤΙΚΟ	ΑΡΝΗΤΙΚΟ	ΟΥΤΕ ΘΕΤΙΚΟ ΟΥΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΟ	Δ.Γ.
(334)	1 Την ειρήνη στον κόσμο	1	2	3	4
(335)	2 Τον αγώνα κατά της τρομοκρατίας	1	2	3	4
(336)	3 Την ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας	1	2	3	4
(337)	4 Την καταπολέμηση της φτώχειας στον κόσμο	1	2	3	4
(338)	5 Την προστασία του περιβάλλοντος	1	2	3	4

EB62.0 Q41

QA33b Και κατά τη γνώμη σας, η Ευρωπαϊκή Ένωση τείνει να παίζει ένα θετικό ρόλο, αρνητικό ρόλο ή ούτε θετικό ούτε αρνητικό σε ότι αφορά ....

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΘΕΤΙΚΟ	ΑΡΝΗΤΙΚΟ	ΟΥΤΕ ΘΕΤΙΚΟ ΟΥΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΟ	Δ.Γ.
(339)	1 Την ειρήνη στον κόσμο	1	2	3	4
(340)	2 Τον αγώνα κατά της τρομοκρατίας	1	2	3	4
(341)	3 Την ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας	1	2	3	4
(342)	4 Την καταπολέμηση της φτώχειας στον κόσμο	1	2	3	4
(343)	5 Την προστασία του περιβάλλοντος	1	2	3	4

EB62.0 Q42

QA33c Και γενικά, σε σχέση με πέντε χρόνια πριν, θα λέγατε ότι ο διεθνής ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει γίνει...;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

Περισσότερο σημαντικός

(344)

1

Λιγότερο σημαντικός	2
Δεν έχει αλλάξει	3
ΔΓ	4

EB63.4 NEW

QA34a	Γενικά, είστε πολύ ικανοποιημένος/ η, αρκετά ικανοποιημένος/ η, όχι τόσο ικανοποιημένος/η ή καθόλου ικανοποιημένος/ η με τον τρόπο που λειτουργεί η Δημοκρατία στην Ελλάδα;
-------	---

QA34b	Και σχετικά με τον τρόπο που λειτουργεί η Δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή Ένωση;
-------	--

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ ΜΕ ΚΛΙΜΑΚΑ- ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΑΝΑ ΣΤΗΛΗ).

	(345)	(346)
ΔΙΑΒΑΣΤΕ	QA34a	QA34b
	Στην Ελλάδα	Στην Ευρωπαϊκή Ένωση
ΠΟΛΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ/Η	1	1
ΑΡΚΕΤΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ/Η	2	2
ΟΧΙ ΤΟΣΟ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ/Η	3	3
ΚΑΘΟΛΟΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ/Η	4	4
Δ.Γ.	5	5

EB62.0 Q44a&b

QA35	Οι άνθρωποι μπορεί να αισθάνονται σε διαφορετικό βαθμό συνδεδεμένοι με την πόλη τους ή το χωριό τους, με τον τόπο τους, την πατρίδα τους, ή με την Ευρώπη. Σας παρακαλώ πείτε μου πόσο συνδεδεμένος αισθάνεστε εσείς με ...:
------	--

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ 47 ΜΕ ΚΛΙΜΑΚΑ).

	ΔΙΑΒΑΣΤΕ	ΠΟΛΥ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟΣ/Η	ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟΣ/Η	ΟΧΙ ΠΟΛΥ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟΣ/Η	ΚΑΘΟΛΟΥ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟΣ/Η	Δ.Γ.
(347)	1 την πόλη σας/το χωριό σας	1	2	3	4	5
(348)	2 τον τόπο σας	1	2	3	4	5
(349)	3 την Ελλάδα	1	2	3	4	5

(350)	4	την Ευρώπη	1	2	3	4	5
-------	---	------------	---	---	---	---	---

EB62.0 Q47

QA36 Θα μπορούσατε παρακαλώ να μου πείτε για τον καθένα από τους παρακάτω όρους, εάν σας φέρνει στο νου κάτι πολύ θετικό, αρκετά θετικό, αρκετά αρνητικό ή πολύ αρνητικό.

(ΔΕΙΞΤΕ ΤΗΝ ΚΑΡΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΑ - ΚΑΝΕΤΕ ΕΝΑΛΛΑΓΗ ΣΤΗ ΣΕΙΡΑ)

		Πολύ θετικό	Αρκετά θετικό	Αρκετά αρνητικό	Πολύ αρνητικό	ΔΓ	
(351)	1	Εταιρία	1	2	3	4	5
(352)	2	Μονοπώλιο	1	2	3	4	5
(353)	3	Ανταγωνιστικότητα	1	2	3	4	5
(354)	4	Κοινωνική ασφάλιση	1	2	3	4	5
(355)	5	Ελεύθερο εμπόριο	1	2	3	4	5
(356)	6	Προστατευτισμός	1	2	3	4	5
(357)	7	Παγκοσμιοποίηση	1	2	3	4	5
(358)	8	Δημόσια υπηρεσία	1	2	3	4	5
(359)	9	Συνδικαλιστικές οργανώσεις	1	2	3	4	5
(360)	10	Μεταρρυθμίσεις	1	2	3	4	5

EB63.4 NEW

Τώρα, ας περάσουμε σε ένα άλλο θέμα

QB1 Ποια από τις παρακάτω τρεις επιλογές προτιμάτε για το άμεσο μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ- ΔΙΑΒΑΣΤΕ- ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

(361)	Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να διευρυνθεί περιλαμβάνοντας όλες τις χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν	1
	Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να διευρυνθεί περιλαμβάνοντας ορισμένες μόνο από τις χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν	2
	Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα πρέπει να διευρυνθεί περιλαμβάνοντας οποιαδήποτε άλλη χώρα	3

Κανένα από τα παραπάνω (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	4
ΔΓ	5

EB59.1 Q46

QB2 Για κάθε μία από τις ακόλουθες χώρες θα ήσασταν υπέρ ή κατά της ένταξής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο μέλλον;

(ΚΑΝΕΤΕ ΕΝΑΛΛΑΓΗ ΣΤΗ ΣΕΙΡΑ)

	(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)	Υπέρ	Κατά	ΔΓ
(362)	1 Ελβετία	1	2	3
(363)	2 Νορβηγία	1	2	3
(364)	3 Βοσνία -Ερζεγοβίνη	1	2	3
(365)	4 Κροατία	1	2	3
(366)	5 Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM)	1	2	3
(367)	6 Σερβία και Μαυροβούνιο	1	2	3
(368)	7 Ισλανδία	1	2	3
(369)	8 Αλβανία	1	2	3
(370)	9 Βουλγαρία	1	2	3
(371)	10 Ρουμανία	1	2	3
(372)	11 Ουκρανία	1	2	3
(373)	12 Τουρκία	1	2	3

EB58.1 Q41&Q42 TREND MODIFIED

QB3 Για καθένα από τα ακόλουθα παρακαλώ πείτε μου εάν συμφωνείτε απόλυτα, τείνετε να συμφωνείτε, τείνετε να διαφωνείτε ή διαφωνείτε απόλυτα.

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ)

		Συμφωνώ απολύτως	Τείνω να συμφωνώ	Τείνω να διαφωνώ	Διαφωνώ απολύτως	ΔΓ
(374)	1 Η Τουρκία ανήκει μερικώς	1	2	3	4	5

	στην Ευρώπη λόγω της γεωγραφικής της θέσης					
(375)	2 Η Τουρκία ανήκει μερικώς στην Ευρώπη λόγω της ιστορίας της	1	2	3	4	5
(376)	3 Η είσοδος της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενίσχυε την ασφάλεια σε αυτή την περιοχή	1	2	3	4	5
(377)	4 Η είσοδος της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή ένωση θα προήγαγε την αμοιβαία κατανόηση των Ευρωπαϊκών και των Μουσουλμανικών αξιών	1	2	3	4	5
(378)	5 Οι πολιτισμικές διαφορές μεταξύ της Τουρκίας και των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι πάρα πολύ σημαντικές για να επιτραπεί η είσοδος αυτή	1	2	3	4	5
(379)	6 Η είσοδος της Τουρκίας θα ευνοούσε την ανανέωση του Ευρωπαϊκού πληθυσμού που γερνάει	1	2	3	4	5
(380)	7 Η ένταξη της Τουρκίας θα μπορούσε να εμπεριέχει τον κίνδυνο ενθάρρυνσης της μετανάστευσης προς τις περισσότερο αναπτυγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3	4	5
(381)	8 Για να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε περίπου δέκα χρόνια, η Τουρκία θα πρέπει να δείξει συστηματικά ότι σέβεται τα Ανθρώπινα Δικαιώματα	1	2	3	4	5

(382)

9	Για να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε περίπου δέκα χρόνια, η Τουρκία θα χρειαστεί να βελτιώσει σημαντικά την κατάσταση της οικονομίας της	1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	---	---

EB63.4 NEW

Ας προχωρήσουμε σε άλλο θέμα

QC1

Έχετε εσείς προσωπικά ακούσει για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

(383)

Ναι, και γενικά γνωρίζετε το περιεχόμενό του

1

Ναι, αλλά γνωρίζετε πολύ λίγα για το περιεχόμενό του

2

Όχι

3

EB62.1 QA1 TREND SLIGHTLY MODIFIED

(384)

1

2

3

4

5

(385-398)

- 1,
- 2,
- 3,
- 4,
- 5,
- 6,
- 7,
- 8,
- 9,
- 10,
- 11,
- 12,
- 13,
- 14,

(399-414)

- 1,
- 2,
- 3,
- 4,

5,
6,
7,
8,
9,
10,
11,
12,
13,
14,
15,
16,

EB62.1 QA4 TREND MODIFIED

ΡΩΤΗΣΤΕ ΟΛΟΥΣ

QC5 Για καθεμία από τις ακόλουθες προτάσεις, πείτε μου, εάν κατά την άποψή σας, είναι σωστή ή εσφαλμένη. Προβλέπεται από το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα ότι ....

--

	(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)	ΣΩΣΤΗ	ΕΣΦΑΛΜΕΝΗ	ΔΓ
(415)	1 θα δημιουργηθεί η θέση ενός υπουργού Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3
(416)	2 τουλάχιστον ένα εκατομμύριο πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να ζητήσουν την υιοθέτηση ενός Ευρωπαϊκού νόμου	1	2	3
(417)	3 ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου εκλέγεται άμεσα από τους Ευρωπαίους πολίτες	1	2	3
(418)	4 θα δημιουργηθεί ένας άμεσος Ευρωπαϊκός φόρος	1	2	3
(419)	5 η εθνική υπηκοότητα θα εκλείψει	1	2	3
(420)	6 ένα κράτος μέλος μπορεί να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση εάν το επιθυμεί	1	2	3

EB62.1 QA5 TREND SLIGHTLY MODIFIED

QC6 Ποιον εμπιστεύεστε περισσότερο για να σας πληροφορήσει για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ - ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΜΙΑ ΜΟΝΟ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

(421-422)

Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή	1
Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	2
Την Ελληνική Κυβέρνηση	3
Τα ελληνικά πολιτικά κόμματα	4
Τους εκπροσώπους τοπικής αυτοδιοίκησης	5
Την Εκκλησία της Ελλάδος / θρησκευτικές οργανώσεις	6
Δημοσιογράφους	7
Εργατικά σωματεία	8
Οργανώσεις καταναλωτών	9
Τους συγγενείς, τους φίλους σας	10
Άλλο (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	11
ΔΓ	12

EB62.1 QA6 TREND SLIGHTLY MODIFIED

QC7

(423-424)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

EB62.1 QA8 TREND SLIGHTLY MODIFIED

ΡΩΤΗΣΤΕ ΟΛΟΥΣ

QC8 Για καθένα από τα ακόλουθα παρακαλώ πείτε μου εάν συμφωνείτε απόλυτα, τείνετε να συμφωνείτε, τείνετε να διαφωνείτε ή διαφωνείτε απόλυτα. Εάν όλα τα Κράτη Μέλη υιοθετήσουν τη Συνθήκη που καθιερώνει ένα Σύνταγμα για την Ευρώπη, αυτό θα κάνει την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ....

(ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΑΝΑ ΦΡΑΣΗ)

	(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)	Συμφωνώ απόλυτα	Τείνω να συμφωνώ	Τείνω να διαφωνώ	Διαφωνώ απόλυτα	ΔΓ
(425)	1 Πιο δημοκρατική	1	2	3	4	5
(426)	2 Πιο αποτελεσματική	1	2	3	4	5
(427)	3 Πιο "διάφανη", πιο φανερή	1	2	3	4	5

EB63.4 NEW

QC9 Για καθένα από τα ακόλουθα παρακαλώ πείτε μου εάν συμφωνείτε απόλυτα, τείνετε να συμφωνείτε, τείνετε να διαφωνείτε ή διαφωνείτε απόλυτα. Εάν όλα τα Κράτη Μέλη υιοθετήσουν τη Συνθήκη που καθιερώνει ένα Σύνταγμα για την Ευρώπη, αυτό θα κάνει τη Ευρωπαϊκή Ένωση ....

(ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΑΝΑ ΦΡΑΣΗ)

	(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)	Συμφωνώ απόλυτα	Τείνω να συμφωνώ	Τείνω να διαφωνώ	Διαφωνώ απόλυτα	ΔΓ
(428)	1 Ισχυρότερη στον κόσμο	1	2	3	4	5
(429)	2 Περισσότερο ανταγωνιστική στον οικονομικό τομέα	1	2	3	4	5
(430)	3 Να σκέφτεται πιο κοινωνικά	1	2	3	4	5

EB63.4 NEW

Τώρα ας μιλήσουμε για άλλο θέμα

QD1 Πως θα κρίνατε την παρούσα κατάσταση σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ)

	(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)	ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΗ	ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΚΗ	ΠΟΛΥ ΚΑΚΗ	ΔΓ
(431)	1 Την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας	1	2	3	4	5
(432)	2 Την κατάσταση της ευρωπαϊκής οικονομίας	1	2	3	4	5
(433)	3 Την κατάσταση της απασχόλησης στην Ελλάδα	1	2	3	4	5
(434)	4 Την κατάσταση του περιβάλλοντος στην Ελλάδα	1	2	3	4	5
(435)	5 Την κατάσταση της κοινωνικής πρόνοιας στην Ελλάδα	1	2	3	4	5
(436)	6 Την ποιότητα της ζωής σας	1	2	3	4	5
(437)	7 Την οικονομική σας κατάσταση	1	2	3	4	5

EB62.1 QB1

QD2 Για καθέναν από τους ακόλουθους τομείς, θα λέγατε ότι η κατάσταση στην Ελλάδα είναι καλύτερη ή λιγότερο καλή από το μέσο όρο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ)

	(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)	ΠΟΛΥ ΚΑΛΥΤΕΡΗ	ΚΑΠΩΣ ΚΑΛΥΤΕΡΗ	ΚΑΠΩΣ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΚΑΛΗ	ΠΟΛΥ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΚΑΛΗ	ΙΔΙΑ (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	Δ

(438)	1	Η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας	1	2	3	4	5	6
(439)	2	Η κατάσταση της απασχόλησης στην Ελλάδα	1	2	3	4	5	6
(440)	3	Η κατάσταση του περιβάλλοντος στην Ελλάδα	1	2	3	4	5	6
(441)	4	Η κατάσταση της κοινωνικής πρόνοιας στην Ελλάδα	1	2	3	4	5	6
(442)	5	Το εκπαιδευτικό σύστημα	1	2	3	4	5	6
(443)	6	Η ποιότητα της ζωής στην Ελλάδα	1	2	3	4	5	6

EB62.1 QB2 TREND MODIFIED

QD3	Σύμφωνα με εσάς, σε πέντε χρόνια, η κατάσταση σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς θα είναι καλύτερη ή λιγότερο καλή από ό τι είναι τώρα;
-----	--

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ)

	(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)	ΠΟΛΥ ΚΑΛΥΤΕΡΗ	ΚΑΠΩΣ ΚΑΛΥΤΕΡΗ	ΚΑΠΩΣ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΚΑΛΗ	ΠΟΛΥ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΚΑΛΗ	ΙΔΙΑ (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	Δ

(444)	1	Η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας	1	2	3	4	5	6
(445)	2	Η κατάσταση της ευρωπαϊκής οικονομίας	1	2	3	4	5	6

(446)	3	Η κατάσταση της απασχόλησης στην Ελλάδα	1	2	3	4	5	6
(447)	4	Η κατάσταση του περιβάλλοντος στην Ελλάδα	1	2	3	4	5	6
(448)	5	Η κατάσταση της κοινωνικής πρόνοιας στην Ελλάδα	1	2	3	4	5	6
(449)	6	Η ποιότητα της ζωής σας	1	2	3	4	5	6

EB62.1 QB3

QD4 Γενικά, θα λέγατε ότι το επίπεδο της ποιότητας ζωής στην Ευρώπη αυτή τη στιγμή είναι καλύτερο ή λιγότερο καλό από ...;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ)

	(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)	ΠΟΛΥ ΚΑΛΥΤΕΡΟ	ΚΑΠΩΣ ΚΑΛΥΤΕΡΟ	ΚΑΠΩΣ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΚΑΛΟ	ΠΟΛΥ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΚΑΛΟ	ΙΔΙΟ (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	6
--	------------	------------------	-------------------	---------------------------	--------------------------	---------------------	---

(450)	1	τις Ηνωμένες Πολιτείες	1	2	3	4	5	6
(451)	2	την Ιαπωνία	1	2	3	4	5	6
(452)	3	την Κίνα	1	2	3	4	5	6
(453)	4	την Ινδία	1	2	3	4	5	6

EB62.1 QB4

QD5a Θα λέγατε ότι η ευρωπαϊκή οικονομία λειτουργεί καλύτερα, λειτουργεί χειρότερα ή ότι λειτουργεί το ίδιο καλά με την οικονομία της ....;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ)

	(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)	ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΚΑΛΥΤΕΡΑ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΧΕΙΡΟΤΕΡΑ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΤΟ ΙΔΙΟ ΚΑΛΑ	ΔΓ
--	------------	------------------------	-------------------------	----------------------------	----

(454)	1	Αμερικής	1	2	3	4
(455)	2	Ιαπωνίας	1	2	3	4
(456)	3	Κίνας	1	2	3	4
(457)	4	Ινδίας	1	2	3	4

EB62.1 QB5

QD5b Για καθένα από τα ακόλουθα, παρακαλώ πείτε μου εάν κατά τη γνώμη σας η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μπροστά, πίσω ή στο ίδιο επίπεδο με τις Ηνωμένες Πολιτείες.

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ - ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΑΝΑ ΦΡΑΣΗ)

	(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)	Μπροστά	Πίσω	Στο ίδιο επίπεδο	ΔΓ	
(458)	1	Επιστημονική έρευνα	1	2	3	4
(459)	2	Ιατρική έρευνα	1	2	3	4
(460)	3	Προστασία του περιβάλλοντος	1	2	3	4
(461)	4	Καινοτόμο τεχνολογία	1	2	3	4
(462)	5	Σύστημα υγείας	1	2	3	4
(463)	6	Εκπαίδευση	1	2	3	4
(464)	7	Καταπολέμηση των κοινωνικών ανισοτήτων	1	2	3	4
(465)	8	Καταπολέμηση της ανεργίας	1	2	3	4
(466)	9	Καταπολέμηση των διακρίσεων	1	2	3	4
(467)	10	Δημιουργία επιχειρήσεων	1	2	3	4

EB63.4 NEW

QD6 Υπάρχουν πολλαπλές συνέπειες από την παγκοσμιοποίηση του εμπορίου. Όταν ακούτε τη λέξη «παγκοσμιοποίηση» τι σας έρχεται πρώτα στο μυαλό;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ- ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

(468)

Ευκαιρίες εξάπλωσης των ελληνικών επιχειρήσεων σε νέες αγορές	1
Ξένες επενδύσεις στην Ελλάδα	2
Μετακινήσεις κάποιων επιχειρήσεων σε χώρες με φθηνό εργατικό δυναμικό	3
Αυξανόμενος ανταγωνισμός για ελληνικές επιχειρήσεις	4
Άλλη (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	5
ΔΓ	6

EB62.1 QB10

QD7 Ποια από τις ακόλουθες δύο απόψεις είναι πιο κοντά στη δική σας; Γενικά οι επιχειρήσεις που μετακινούνται σε άλλες χώρες ....

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

	(469)
Δεν έχουν άλλη επιλογή εάν θέλουν να μη βάλλουν λουκέτο	1
Το κάνουν για να αυξήσουν τα κέρδη τους	2
ΔΓ	3

EB63.4 NEW

QD8 Σε ποιες από τις ακόλουθες προτάσεις θα δίνετε προτεραιότητα για τη βελτίωση της απόδοσης της ευρωπαϊκής οικονομίας;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΕΩΣ 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ)

	(470-477)
Αύξηση του νομίμου αριθμού των εργασιακών ωρών	1,
Βελτίωση της παιδείας και της επαγγελματικής εκπαίδευσης	2,
Επένδυση στην έρευνα και στην καινοτομία	3,
Διευκόλυνση της δημιουργίας επιχειρήσεων	4,
Πιο αποτελεσματική χρήση της ενέργειας	5,
Επένδυση σε υποδομές μεταφορών (αυτοκινητόδρομοι, σιδηροδρόμοι κλπ)	6,
Άλλη (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	7,
ΔΓ	8,

EB62.1 QB11 TREND SLIGHTLY MODIFIED

QD9 Κατά τη γνώμη σας, θα μπορούσε η Ευρωπαϊκή ένωση να γίνει η κορυφαία οικονομική δύναμη στα επόμενα πέντε χρόνια;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ- ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

	(478)	
Σίγουρα ναι	1	
Πιθανά ναι	2	
Πιθανά όχι	3	
Σίγουρα όχι	4	
ΔΓ	5	

EB62.1 QB13

Τώρα ας περάσουμε σε ένα άλλο θέμα

QE1 Γενικά, κατά πόσο σας ελκύουν τα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες, με άλλα λόγια τα νέα ή βελτιωμένα προϊόντα και υπηρεσίες;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

	(479)	
Με ελκύουν πολύ	1	
Με ελκύουν αρκετά	2	
Δε με ελκύουν και τόσο	3	
Δε με ελκύουν καθόλου	4	
ΔΓ	5	

EB63.4 NEW

QE2 Σε σύγκριση με τους φίλους και συγγενείς σας , θα λέγατε ότι τείνετε να είστε ...;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

(480)

Περισσότερο προδιατεθειμένος/η να αγοράζετε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες	1
Λιγότερο προδιατεθειμένος/η να αγοράζετε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες	2
Το ίδιο προδιατεθειμένος/η να αγοράζετε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες ως έχουν (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	3
ΔΓ	4

EB63.4 NEW

QE3 Τι σημαίνει "καινοτομία" για εσάς ; Η δημιουργία καινούργιων προϊόντων και υπηρεσιών ή η βελτίωση προϊόντων ή υπηρεσιών που ήδη υπάρχουν ;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

	(481)
Η δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών	1
Η βελτίωση προϊόντων και υπηρεσιών που ήδη υπάρχουν	2
ΔΓ	3

EB63.4 NEW

QE4 Γενικά , όταν ένα καινοτόμο προϊόν ή υπηρεσία εισάγεται στην αγορά και μπορεί να αντικαταστήσει ένα προϊόν ή υπηρεσία που ήδη εμπιστεύεστε και αγοράζετε συχνά, τι κάνετε...;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

	(482)
Προτιμάτε να συνεχίσετε να αγοράζετε ένα προϊόν ή μία υπηρεσία που ήδη εμπιστεύεστε και δε δοκιμάζετε το καινοτόμο προϊόν ή υπηρεσία	1
Δοκιμάζετε γρήγορα το καινοτόμο προϊόν ή την υπηρεσία τουλάχιστον μία φορά	2
ΔΓ	3

EB63.4 NEW

--

QE5	Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να αντικαταστήσετε ένα προϊόν ή μία υπηρεσία που ήδη χρησιμοποιείτε με ένα καινοτόμο προϊόν/υπηρεσία ...
-----	---

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)
----

	(483)
Ακόμη και αν είναι σημαντικά πιο ακριβό/ή	1
Μόνο εάν είναι λίγο πιο ακριβό/ή	2
Μόνο εάν κόστιζε το ίδιο	3
Δεν θα ήμουν ποτέ διατεθειμένος/η να αγοράσω ένα καινοτόμο προϊόν ή μία υπηρεσία (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	4
ΔΓ	5

EB63.4 NEW

--

QE6	Με ποιες από τις παρακάτω δηλώσεις συμφωνείτε ;
-----	---

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ -ΚΑΝΕΤΕ ΕΝΑΛΛΑΓΗ ΣΤΗ ΣΕΙΡΑ - ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

	(484-493)
Τα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες είναι τις περισσότερες φορές μικροαντικείμενα	1,
Τα καινοτόμα προϊόντα ή υπηρεσίες είναι θέμα μόδας	2,
Τα καινοτόμα προϊόντα ή υπηρεσίες συχνά απλοποιούν την καθημερινή ζωή	3,
Η εταιρία που πουλάει ένα καινοτόμο προϊόν ή υπηρεσία βελτιώνει την εικόνα όλων των προϊόντων και υπηρεσιών της	4,
Η εταιρία που δεν καινοτομεί είναι μία εταιρία που δεν θα επιβιώσει	5,
Η αγορά ενός καινοτόμου προϊόντος ή υπηρεσίας εμπεριέχει ρίσκο για τον καταναλωτή	6,
Τα πλεονεκτήματα των καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών συχνά προβάλλονται με υπερβολή	7,
Η καινοτομία είναι απαραίτητη για την βελτίωση της οικονομικής ανάπτυξης	8,
Κανένα από αυτά (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	9,
ΔΓ	10,

EB63.4 NEW
----

(494)

1
2
3
4

EB63.2 NEW

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΡΩΤΗΣΤΕ ΟΛΟΥΣ

D1 Σε πολιτικά θέματα οι άνθρωποι μιλούν για «αριστερά» και «δεξιά». Εσείς που θα τοποθετούσατε τις απόψεις σας πάνω σε αυτή την κλίμακα;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ Δ1– ΜΗ ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ. ΑΝ Ο/Η ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΣ/Η ΔΙΣΤΑΖΕΙ, ΖΗΤΗΣΤΕ ΝΑ ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΕΙ ΠΑΛΙ).

(495-496)

ΑΡΙΣΤΕΡΑ										ΔΕΞΙΑ									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10										

ΑΡΝΗΣΗ (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)

11

Δ.Γ.

12

EB63.3 D1

ΟΧΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ D2 ΕΩΣ D6

D7 Μπορείτε να μου πείτε ποιο από τα παρακάτω αντιστοιχεί καλύτερα στη σημερινή σας οικογενειακή κατάσταση;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ - ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

(497-498)

Παντρεμένος/η	1
Παντρεμένος/η ξανά	2
Ανύπαντρος/ η. Αυτή τη στιγμή συζώ με κάποιον/ α σύντροφο	3
Ανύπαντρος/ η. Δεν έχω συζήσει ποτέ με κανένα/ καμία σύντροφο	4
Ανύπαντρος/ η. Έχω συζήσει στο παρελθόν με κάποιον/ α σύντροφο, αλλά τώρα ζω μόνος/ η	5
Χωρισμένος/ η	6
Σε διάσταση	7
Χήρος/ α	8
Άλλο (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	9
Άρνηση (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	10

EB63.3 D7

D8 Πόσων ετών ήσασταν όταν ολοκληρώσατε τις σπουδές σας;

(ΑΝ ΣΠΟΥΔΑΖΕΙ ΑΚΟΜΑ, ΚΩΔ. 00 - ΑΝ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΚΑΝΕΙ ΣΠΟΥΔΕΣ, ΚΩΔ. 98 - ΑΝ ΔΓ ΚΩΔ. 99)

(499-500)

--	--

EB63.3 D8

ΟΧΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ D9

D10 ΦΥΛΟ ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΥ ΑΤΟΜΟΥ

(501)

Ανδρας	1
Γυναίκα	2

EB63.3 D10

D11	Τι ηλικία έχετε;
	(502-503)
	<input type="text"/>

EB63.3 D11

ΟΧΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ D12 ΕΩΣ D14

(ΡΩΤΗΣΤΕ ΤΗ 15B, ΕΑΝ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΤΩΡΑ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ - ΚΩΔ. 1 ΕΩΣ 4 ΣΤΗΝ Δ15α).

D15a	Ποιο είναι τώρα το επάγγελμά σας, δηλ. με τι ασχολείστε;
------	--

D15b	Είχατε ποτέ κάποια αμειβόμενη εργασία στο παρελθόν; Ποια ήταν η τελευταία σας επαγγελματική δραστηριότητα;
------	--

	(504-505)	(506-507)
	D15a	D15b
	ΤΩΡΙΝΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΧΩΡΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ		
Υπεύθυνος/ η για τα συνήθη ψώνια και φροντίδα του σπιτιού, ή χωρίς επαγγελματική απασχόληση/ δεν εργάζεται	1	1
Μαθητής/τρια – Φοιτητής/τρια	2	2
Ανεργος ή προσωρινά δεν εργάζεται	3	3
Συνταξιούχος ή ανίκανος για εργασία λόγω ασθένειας	4	4
ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ		
Αγρότης	5	5
Ψαράς	6	6
Επαγγελματίας (δικηγόρος, γιατρός, λογιστής, αρχιτέκτων, . . .)	7	7
Ιδιοκτήτης καταστήματος, τεχνίτης, άλλος ελεύθερος επαγγελματίας, έμπορος	8	8
Επιχειρηματίας, ιδιοκτήτης (ολόκληρης ή συνέταιρος) εταιρείας	9	9
ΜΙΣΘΩΤΟΙ		
Μισθωτός επαγγελματίας (γιατρός, δικηγόρος, λογιστής, αρχιτέκτων)	10	10

Γενική διοίκηση, διευθυντής ή υψηλά διευθυντικά στελέχη (διευθύνοντες σύμβουλοι, γενικοί διευθυντές, άλλοι διευθυντές)	11	11
Μεσαία βαθμίδα διοίκησης, άλλη διοίκηση (τμηματάρχης, κατώτεροι διευθυντές, εκπαιδευτικοί, τεχνικοί)	12	12
Υπάλληλος, κυρίως δουλειά γραφείου	13	13
Υπάλληλος, δουλειά όχι γραφείου αλλά ταξιδεύοντας (πωλητής, οδηγός, κλπ.)	14	14
Υπάλληλος, δουλειά όχι γραφείου αλλά σε υπηρεσία (νοσοκομείο, εστιατόριο, αστυνομία, πυροσβεστική, . . .)	15	15
Επόπτες	16	16
Ειδικευμένοι εργάτες που ασχολούνται με χειρωνακτική εργασία	17	17
Άλλοι (ανειδίκευτοι) εργάτες που ασχολούνται με χειρωνακτική εργασία, υπηρετικό προσωπικό	18	18
ΔΕΝ ΕΚΑΝΕ ΠΟΤΕ ΚΑΠΟΙΑ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	19	19

EB63.3 D15a D15b

ΟΧΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ D16 ΕΩΣ D24

D25 Θα λέγατε ότι ζείτε σε . . .

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)

	(508)
Αγροτική περιοχή ή χωριό	1
Μικρού ή μεσαίου μεγέθους πόλη	2
Μεγάλη πόλη	3
Δ.Γ.	4

EB63.3 D25

ΟΧΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ D26 ΕΩΣ D39

D40a Μπορείτε να μου πείτε πόσα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω ζουν στο σπίτι σας, συμπεριλαμβανομένου και του εαυτού σας;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΚΑΤΑΓΡΑΨΤΕ)

(509-510)

--	--

EB63.3 D40a

D40b Μπορείτε να μου πείτε πόσα παιδιά μικρότερα από 10 ετών ζουν στο σπίτι σας;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΚΑΤΑΓΡΑΨΤΕ- ΕΑΝ ΚΑΝΕΝΑ ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΤΕ 00)

(511-512)

--	--

EB63.3 D40b

D40c Μπορείτε να μου πείτε πόσα παιδιά ηλικίας 10 έως 14 ετών ζουν στο σπίτι σας;

(ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΚΑΤΑΓΡΑΨΤΕ- ΕΑΝ ΚΑΝΕΝΑ ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΤΕ 00)

(513-514)

--	--

EB63.3 D40c

D41 Εσείς προσωπικά, γεννηθήκατε ...;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ Δ41– ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ).

(515)

Στην Ελλάδα	1
Σε άλλη χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	2
Στην Ευρώπη, αλλά όχι σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	3
Στην Ασία, στην Αφρική ή στη Λατινική Αμερική	4
Στη Βόρεια Αμερική, στην Ιαπωνία ή στην Ωκεανία	5
Αρνηση (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	6

EB63.3 D41

D42 Και ποια από αυτές τις προτάσεις ταιριάζει στην περίπτωση σας;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ Δ42- ΔΙΑΒΑΣΤΕ – ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ).

	(516)
Η μητέρα και ο πατέρας σας γεννήθηκαν στην Ελλάδα	1
Ο ένας από τους γονείς σας γεννήθηκε στην Ελλάδα και ο άλλος γεννήθηκε σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	2
Η μητέρα και ο πατέρας σας γεννήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	3
Άλλη περίπτωση (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	4
ΔΓ/ Άρνηση (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	5

EB63.3 D42

D43a Έχετε σταθερό τηλέφωνο στο νοικοκυριό σας;

D43b Έχετε κινητό τηλέφωνο εσείς προσωπικά;

	(517)	(518)
	D43a	D43b
	σταθερό	κινητό
ΝΑΙ	1	1
ΟΧΙ	2	2

EB63.3 D43a&b TREND MODIFIED

D44 Θεωρείτε τον εαυτό σας ως ....;

(ΜΗ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ - ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ - ΠΡΟΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΛΙΣΤΑ- ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

	(519-520)
Καθολικό	1
Ορθόδοξο	2
Προτεστάντη	3

Άλλο χριστιανό	4
Εβραίο	5
Μουσουλμάνο	6
Σίχ	7
Βουδιστή	8
Ινδουιστή	9
Αθεο	10
Μη πιστό/ Αγνωστικιστή	11
Άλλο (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	12
ΔΓ	13

EB63.1 D44 TREND

D45 Εκτός από γάμους ή κηδείες, περίπου πόσο συχνά παρακολουθείτε θρησκευτικές λειτουργίες;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ - ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

	(521)
Πάνω από μία φορά την εβδομάδα	1
Μία φορά την εβδομάδα	2
Περίπου μία φορά το μήνα	3
Περίπου κάθε 2 ή 3 μήνες	4
Μόνο σε ειδικές θρησκευτικές εορτές	5
Περίπου μία φορά το χρόνο	6
Λιγότερο συχνά	7
Ποτέ	8
ΔΓ	9

EB63.1 D45 TREND

D46 Από τα ακόλουθα αγαθά ποια έχετε (στο νοικοκυριό σας);

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ - ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

(522-531)	
Τηλεόραση	1,
Συσκευή DVD	2,
Συσκευή CD	3,
Κομπιούτερ	4,
Πρόσβαση στο ίντερνετ /διαδίκτυο	5,
Αυτοκίνητο	6,
Διαμέρισμα/ σπίτι που έχετε εξοφλήσει	7,
Διαμέρισμα/ σπίτι που συνεχίζετε να εξοφλάτε	8,
Κανένα (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	9,
ΔΓ	10,

EB63.4 NEW

D47 Γενικά, πόσες εβδομάδες το χρόνο πηγαίνετε διακοπές;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ - ΔΙΑΒΑΣΤΕ - ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

(532)	
Ποτέ	1
Λιγότερο από μία εβδομάδα το χρόνο	2
Μια εβδομάδα το χρόνο	3
Δυο εβδομάδες το χρόνο	4
Τρεις εβδομάδες το χρόνο	5
Τέσσερις εβδομάδες το χρόνο	6
Πάνω από τέσσερις εβδομάδες το χρόνο	7
ΔΓ	8

EB63.4 NEW

D48a Ποια είναι η μητρική σας γλώσσα;

(ΜΗΝ ΥΠΟΔΕΙΞΕΤΕ -ΜΗ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ -ΣΗΜΕΙΩΣΤΕ ΚΩΔΙΚΟ ΚΑΤΩ- ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

	(533-567)
Γερμανικά	1,
Αγγλικά	2,
Αραβικά	3,
Βουλγάρικά	4,
Καταλανικά	5,
Κινέζικα	6,
Κροατικά	7,
Δανέζικα	8,
Ισπανικά	9,
Εσθονικά	10,
Φινλανδικά	11,
Γαλλικά	12,
Ελληνικά	13,
Ουγγαρέζικα	14,
Ιταλικά	15,
Λετονικά	16,
Λιθουανικά	17,
Λουξεμβουργικά	18,
Μαλτέζικα	19,
Ολλανδικά	20,
Νορβηγικά	21,
Πολωνικά	22,
Πορτογαλικά	23,
Ρουμάνικα	24,
Ρώσικα	25,
Σλοβάκικα	26,
Σλοβένικα	27,
Σουηδικά	28,
Τσέχικα	29,

Τούρκικα	30,
Ιρλανδικά /Κέλτικα	31,
Βασκικά	32,
Νοηματική γλώσσα	33,
Άλλη (ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ)	34,
ΔΓ	35,

EB55.1 Q2 TREND MODIFIED

D48b Ποιες γλώσσες μιλάτε αρκετά καλά ώστε να μπορείτε να λάβετε μέρος σε μία συζήτηση, εκτός από τη μητρική σας γλώσσα; ΠΡΩΤΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

D48c Ποιες γλώσσες μιλάτε αρκετά καλά ώστε να μπορείτε να λάβετε μέρος σε μία συζήτηση, εκτός από τη μητρική σας γλώσσα; ΔΕΥΤΕΡΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

D48d Ποιες γλώσσες μιλάτε αρκετά καλά ώστε να μπορείτε να λάβετε μέρος σε μία συζήτηση, εκτός από τη μητρική σας γλώσσα; ΤΡΙΤΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

(ΜΗΝ ΥΠΟΔΕΙΞΕΤΕ -ΜΗ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ -ΣΗΜΕΙΩΣΤΕ ΚΩΔΙΚΟ ΚΑΤΩ- ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΑΝΑ ΣΤΗΛΗ)

	(568-569)	(570-571)	(572-573)
	D48b	D48c	D48d
	ΠΡΩΤΗ	ΔΕΥΤΕΡΗ	ΤΡΙΤΗ
Γερμανικά	1	1	1
Αγγλικά	2	2	2
Αραβικά	3	3	3
Βουλγάρικα	4	4	4
Καταλανικά	5	5	5
Κινέζικα	6	6	6
Κροατικά	7	7	7
Δανέζικα	8	8	8
Ισπανικά	9	9	9
Εσθονικά	10	10	10

Φινλανδικά	11	11	11
Γαλλικά	12	12	12
Ελληνικά	13	13	13
Ουγγαρέζικα	14	14	14
Ιταλικά	15	15	15
Λετονικά	16	16	16
Λιθουανικά	17	17	17
Λουξεμβουργικά	18	18	18
Μαλτέζικα	19	19	19
Ολλανδικά	20	20	20
Νορβηγικά	21	21	21
Πολωνικά	22	22	22
Πορτογαλικά	23	23	23
Ρουμάνικα	24	24	24
Ρώσικα	25	25	25
Σλοβάκικα	26	26	26
Σλοβένικα	27	27	27
Σουηδικά	28	28	28
Τσέχικα	29	29	29
Τούρκικα	30	30	30
Ιρλανδικά/ Κέλτικα	31	31	31
Βασκικά	32	32	32
Νοηματική γλώσσα	33	33	33
Άλλη	34	34	34
Καμία	35	35	35

EB55.1 Q3 TREND MODIFIED

D48e	Ποιες γλώσσες μιλάτε αρκετά καλά ώστε να μπορείτε να λάβετε μέρος σε μία συζήτηση, εκτός από τη μητρική σας γλώσσα; ΑΛΛΕΣ ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ
------	---

(ΜΗΝ ΥΠΟΔΕΙΞΕΤΕ -ΜΗ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ -ΣΗΜΕΙΩΣΤΕ ΚΩΔΙΚΟΥΣ ΚΑΤΩ- ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ)

	(574-607)
Γερμανικά	1,
Αγγλικά	2,
Αραβικά	3,
Βουλγάρικα	4,
Καταλανικά	5,
Κινέζικα	6,
Κροατικά	7,
Δανέζικα	8,
Ισπανικά	9,
Εσθονικά	10,
Φινλανδικά	11,
Γαλλικά	12,
Ελληνικά	13,
Ουγγαρέζικα	14,
Ιταλικά	15,
Λετονικά	16,
Λιθουανικά	17,
Λουξεμβουργικά	18,
Μαλτέζικα	19,
Ολλανδικά	20,
Νορβηγικά	21,
Πολωνικά	22,
Πορτογαλικά	23,
Ρουμάνικα	24,
Ρώσικα	25,
Σλοβάκικα	26,
Σλοβένικα	27,
Σουηδικά	28,
Τσέχικα	29,
Τούρκικα	30,
Ιρλανδικά /Κέλτικα	31,
Βασκικά	32,
Νοηματική γλώσσα	33,

Άλλη

34,

EB55.1 Q3 TREND MODIFIED

ΡΩΤΗΣΤΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ D48B, C & D

D48f Μιλάτε τα (ΕΠΑΝΑΛΑΒΕΤΕ ΜΕ ΤΗ ΣΕΙΡΑ ΤΙΣ ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΟΥ ΑΝΕΦΕΡΕ ΣΤΗΝ D48B, C & D) πολύ καλά, καλά ή σε βασικό επίπεδο;

(ΔΕΙΞΤΕ ΚΑΡΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΑ - ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΑΝΑ ΦΡΑΣΗ)

	(ΔΙΑΒΑΣΤΕ)	Πολύ καλά	Καλά	Βασικό επίπεδο	ΔΓ
(608)	1 Γερμανικά	1	2	3	4
(609)	2 Αγγλικά	1	2	3	4
(610)	3 Αραβικά	1	2	3	4
(611)	4 Βουλγάρικα	1	2	3	4
(612)	5 Καταλανικά	1	2	3	4
(613)	6 Κινέζικα	1	2	3	4
(614)	7 Κροατικά	1	2	3	4
(615)	8 Δανέζικα	1	2	3	4
(616)	9 Ισπανικά	1	2	3	4
(617)	10 Εσθονικά	1	2	3	4
(618)	11 Φινλανδικά	1	2	3	4
(619)	12 Γαλλικά	1	2	3	4
(620)	13 Ελληνικά	1	2	3	4
(621)	14 Ουγγαρέζικα	1	2	3	4
(622)	15 Ιταλικά	1	2	3	4
(623)	16 Λετονικά	1	2	3	4
(624)	17 Λιθουανικά	1	2	3	4
(625)	18 Λουξεμβουργικά	1	2	3	4
(626)	19 Μαλτέζικα	1	2	3	4
(627)	20 Ολλανδικά	1	2	3	4

(628)	21	Νορβηγικά	1	2	3	4
(629)	22	Πολωνικά	1	2	3	4
(630)	23	Πορτογαλικά	1	2	3	4
(631)	24	Ρουμάνικα	1	2	3	4
(632)	25	Ρώσικα	1	2	3	4
(633)	26	Σλοβάκικα	1	2	3	4
(634)	27	Σλοβένικα	1	2	3	4
(635)	28	Σουηδικά	1	2	3	4
(636)	29	Τσέχικα	1	2	3	4
(637)	30	Τούρκικα	1	2	3	4
(638)	31	Ιρλανδικά/ Κέλτικα	1	2	3	4
(639)	32	Βάσκικα	1	2	3	4
(640)	33	Νοηματική γλώσσα	1	2	3	4
(641)	34	Άλλη	1	2	3	4

EB54-LANG Q3a&b&c TREND MODIFIED

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

P1 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

(642-643)

ΗΜΕΡΑ

(644-645)

ΜΗΝΑΣ

EB63.3 P1

P2 ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΣΤΕ 24ΩΡΗ ΒΑΣΗ

(646-647)

ΩΡΑ

(648-649)

ΛΕΠΤΑ

EB63.3 P2

P3 ΠΟΣΗ ΩΡΑ ΔΙΗΡΚΗΣΕ Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

(650-652)

			ΛΕΠΤΑ
--	--	--	-------

EB63.3 P3

P4 Πόσα άτομα ήταν παρόντα κατά τη διάρκεια της συνέντευξης συμπεριλαμβανομένου του ερευνητή;

(653)

Δύο (ο ερευνητής και το ερωτώμενο άτομο)	1
Τρία	2
Τέσσερα	3
Πέντε ή περισσότερα	4

EB63.3 P4

P5 Βαθμός συνεργασίας του ερωτώμενου ατόμου;

(654)

Τέλεια	1
Καλή	2
Μέτρια	3
Κακή	4

EB63.3 P5

P6 Μέγεθος πόλης

(ΤΟΠΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ)

(655-656)

--	--

EB63.3 P6

P7 Γεωγραφικό διαμέρισμα

(ΤΟΠΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ)

(657-658)

--	--

EB63.3 P7

P8 Ταχυδρομικός κώδικας

(659-666)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB63.3 P8

P9 Αριθμός σημείου

(667-674)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB63.3 P9

P10 Κωδικός ερευνητού

(675-682)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB63.3 P10

P11 Σταθμιστικός παράγοντας

(683-690)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB63.3 P11

P13

--

(691)

1
2
3

EB63.3 P13

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

EB63.4 - TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 9th of May and the 14th of June 2005, TNS Opinion & Social, a consortium created between Taylor Nelson Sofres and EOS Gallup Europe, carried out wave 63.4 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls.

The EUROBAROMETER SPECIAL « STANDARD » + N°233 + N°234 + N°235 are part of wave 63.4 and cover the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The EUROBAROMETER 63.4 has also been conducted in the two acceding countries (Bulgaria and Romania), the two candidate countries (Croatia and Turkey) and in the north part of Cyprus. In these countries, the survey covers the national population of citizens of the respective nationalities and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in those countries and have a sufficient command of one of the respective national language(s) to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

ABREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES	POPULATION 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.000	10/05/2005 13/06/2005	8.598.982
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.083	18/05/2005 07/06/2005	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.051	20/05/2005 14/06/2005	4.380.063
DE	Germany	TNS Infratest	1.520	14/05/2005 06/06/2005	64.174.295
EE	Estonia	Emor	1.001	12/05/2005 07/06/2005	887.094
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	16/05/2005 06/06/2005	8.674.230
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.024	12/05/2005 07/06/2005	35.882.820
FR	France	TNS Sofres	1.012	14/05/2005 08/06/2005	44.010.619
IE	Ireland	TNS MRBI	1.006	09/05/2005 10/06/2005	3.089.775
IT	Italy	TNS Abacus	1.004	13/05/2005 11/06/2005	49.208.000
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	505	10/05/2005 07/06/2005	552.213
LV	Latvia	TNS Latvia	1.015	13/05/2005 08/06/2005	1.394.351
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.003	12/05/2005 06/06/2005	2.803.661
LU	Luxembourg	TNS ILReS	504	10/05/2005 04/06/2005	367.199
HU	Hungary	TNS Hungary	1.014	16/05/2005 02/06/2005	8.503.379
MT	Malta	MISCO	500	12/05/2005 06/06/2005	322.917
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.006	12/05/2005 07/06/2005	13.242.328
AT	Austria	Österreichisches Gallup-Institute	1.000	12/05/2005 07/06/2005	6.679.444
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	14/05/2005 07/06/2005	31.610.437
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1.005	12/05/2005 05/06/2005	8.080.915
SI	Slovenia	RM PLUS	1.045	13/05/2005 10/06/2005	1.663.869
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.108	18/05/2005 05/06/2005	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.024	12/05/2005 12/06/2005	4.279.286
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.024	12/05/2005 02/06/2005	7.376.680
UK	United Kingdom	TNS UK	1.347	11/05/2005 12/06/2005	47.685.578
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.018	17/05/2005 31/05/2005	6.695.512
HR	Croatia	Puls	1.000	10/05/2005 03/06/2005	3.682.826
RO	Romania	TNS CSOP	1.004	23/05/2005 03/06/2005	18.145.036
TR	Turkey	TNS PIAR	1.005	12/05/2005 05/06/2005	47.583.830
NC	North part of Cyprus	KADEM	500	13/05/2005 31/05/2005	157.101
TOTAL			29.328	09/05/2005 14/06/2005	442.620.588

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points